

jeugdroman

Bart Van Lierde

**De dief
met duizend
gezichten**

Vassallucci

De dief met duizend gezichten

Bart Van Lierde

Jeugdroman

(voor jongeren tussen 7-14 jaar)

© 2003 Bart Van Lierde

Alle rechten voorbehouden

www.bartvanlierde.be

www.bartvanlierde.nl

De zon scheen loodrecht naar beneden. De rotsen gloeiden. De lucht trilde. Gekraak. Ricardo ging langzamer lopen en streek over zijn grijze baard. Onder de bergflank weerklonk gerommel. Een aardverschuiving? De grond onder zijn voeten bewoog en zakte plots in. Hij greep zich vast aan een uitstekende rotspunt. Een stofwolk werd opgeworpen. Onder hem verscheen een gapend gat. Was de berg hol? Hij tuurde omlaag. Een gangenstelsel was ontbloot. Tussen het puin zat een beest, ineengerold, gevangen in het zonlicht.

EEN

Roberto ontwaakte door een zonnestraal die tussen de gordijnspleet zijn voorhoofd bescheen. Zijn adem geurde naar alcohol. Met gesloten ogen strekte hij zijn arm. Naast hem lag een lichaam. Hij voelde wat nauwkeuriger. Zijn hand werd met een kreun weggeduwd. Hij had iemand wakker gemaakt. Wie het was, wist hij niet. Hij opende zijn ogen. Een vrouw met donkerbruin haar glimlachte naar hem. Haar naam was hij vergeten. Wat maakte het uit? Hij kwam overeind en steunde op zijn ellebogen. Het was verdacht licht in de kamer. Hij keek op de klok. Twee uur! Hij had zich verslapen. Iemand kwam de trap op. Hopelijk de schoonmaakster.

‘Roberto!’

Een dame van in de vijftig kwam de kamer binnen. Ze leek jonger. Haar gezicht vertoonde weinig rimpels en het was keurig opgemaakt. Haar kleding was gewaagd en stijlvol. Aan haar polsen, vingers, hals en oren droeg ze gouden juwelen.

‘Je bent te laat,’ zei ze streng. ‘Ik heb met jou meer problemen dan met het voltallige personeel. Het enige wat je hoeft te doen is komen opdagen en toezicht houden, maar zelfs dat is te veel voor meneer.’

Ze liep naar het raam en trok de gordijnen met een ruk open. Roberto kneep zijn oogleden samen en schermde met zijn hand het licht af.

‘Doe niet zo,’ zei hij. ‘Ik kom eraan. De wekker is niet afgegaan. Dat kan iedereen overkomen.’

‘Maar niet elke dag. Ik wacht beneden. Je krijgt vijf minuten om je aan te kleden.’

Ze pakte zijn hemd van de grond en rook eraan.

‘Trek schone kleren aan en zeg tegen dat delletje dat ze moet ophoepelen.’

Met geheven kin verliet ze de kamer. Haar naaldhakken maakten hacketakgeluiden op de trap. Roberto kwam haastig uit bed en ging naar de badkamer. Hij kamde zijn donkerbruine haar en millimeterde zijn baard. Onder zijn oksels en in zijn hals spoot hij parfum. Met aandacht knipte hij

zijn nagels en vijlde ze bij. Hij wilde tijd rekken, in de hoop dat de vrouw uit eigen beweging zou weggaan. Ze leek zijn subtiele wenk niet te begrijpen. Toen hij de kamer betrad, lag ze er nog.

‘Je bent vierendertig jaar en je laat je door je moeder behandelen als een kind,’ zei ze. ‘Waarom heb je haar een sleutel gegeven?’

‘Het huis staat op haar naam. Ook het restaurant is van haar.’

‘O.’

De vrouw kwam uit bed en kleepte zich aan. Weer een die de nacht bij hem had doorgebracht vanuit de veronderstelling dat hij de uitbater was. Allemaal hadden ze geprobeerd een breuk tussen hem en zijn moeder te bewerkstelligen. Tevergeefs. Hij had geen zin om te werken. Het geld van zijn moeder was als een zachte matras. Waarom zou hij die verruilen voor een hard of uitgezakt exemplaar? In België had hij al een kind en een vrouw van wie hij gescheiden was. Het gezinsleven was dus ook geen verlokking meer.

‘Tot ziens,’ zei de vrouw.

Zonder haar aan te kijken, wuifte hij met zijn hand. Zodra ze de kamer verlaten had, haalde hij opgelucht adem. De meeste vrouwen werden razend wanneer zijn moeder hen uitmaakte voor straathoer of ander ongedierte. Terecht, ze waren bijna altijd van goeden huize. Er was gewoon geen plaats voor twee vrouwen in zijn leven. Tegen zijn moeder ingaan, durfde hij niet. Ze was in staat hem een pets te verkopen waar iedereen bijstond.

‘Telefoon!’

Het gerinkel drong tot hem door. In zijn onderbroek ging hij de hal in en nam op. Zijn moeder stond beneden en keek hem bestraffend aan.

‘Ben je nu nog niet aangekleed?’ riep ze hem toe.

‘Nee, ik bedoel, bijna... Hallo, met Roberto. U zegt... Ja, dat ben ik... Wie... O!’

Het was zijn vader. Die had hem in geen twee jaar gebeld.

‘Een beest? Wat voor beest? Naar Lena gestuurd? Voor haar verjaardag?’

Hij sperde zijn ogen ontzet open.

‘Wat? Je had geen belofte mogen maken die ik niet kan nakomen. Ik moet toezicht houden in het restaurant... Waarheen? Venetië? Ben je helemaal gek geworden? Op deze manier lekt alles uit. Geef me je telefoonnummer, dan kan ik je op de hoogte houden.’

Hij trok de lade van het tafeltje waarop de telefoon stond open en haalde er een notitieblokje uit.

‘Haal eens een pen.’

‘Geen denken aan,’ riep zijn moeder. ‘Ik wil eerst weten wat er aan de hand is.’

‘Ik leg het dadelijk uit.’

Hij ging snel naar de kamer en doorzocht zijn vestzak. Er moest ergens een pen inzitten waarmee hij gisteren de bestellingen had opgenomen. Waar was dat kloteding? Hij hoorde gehakketak op de trap. Zijn moeder kwam zich ermee bemoeien, ook dat nog. Vlug doorzocht hij de broek. In een van de zakken voelde hij een pen, maar in welke? Het was de achterzak.

‘Ricardo? Ben jij dat?’ hoorde hij zijn moeder roepen. ‘Ik wil niet dat je Roberto in de problemen brengt. Heb je dat goed begrepen?’

Roberto snelde de hal in.

‘Wat voor een vader ben je trouwens. Dat je mij niet belt, kan ik begrijpen, maar dat je die jongen nooit opzoekt is ronduit schandalig... Je hoeft je niet te verontschuldigen. Ik weet dat je niks om hem geeft. Hoeft ook niet. Ik zal wel voor hem zorgen... Het is trouwens beter dat je uit de buurt blijft. Jouw aanwezigheid veroorzaakt alleen maar ellende.’

Roberto rukte de hoorn uit haar handen.

‘Hallo?’

Er kwam geen antwoord.

‘Ben je er nog?’

‘Ja, ik ben er nog,’ klonk het aan de andere kant van de lijn.

Roberto noteerde vijf verschillende adressen en telefoonnummers.

‘Op een van die nummers kun je me bereiken. Zo niet, laat dan gewoon een boodschap achter bij de persoon die opneemt.’

Zijn vader had altijd zonder vast adres geleefd. Hij schreef reisboeken en was altijd onderweg. Volgens zijn moeder was dat de reden waarom ze gescheiden waren. Zijn vader gaf als argument dat moeder en haar familie hem alle ademruimte ontnamen. De waarheid lag waarschijnlijk ergens in het midden.

Roberto nam afscheid, hing op en scheurde het beschreven blaadje af.

‘Ik wil weten wat er aan de hand is.’

Met gekruiste armen kwam zijn moeder voor hem staan.

‘Ik heb... Lena heeft... Nee, vader stuurde... Venetië... Ik ga me eerst aankleden.’

Hij glipte langs haar heen en deed de kamerdeur achter zich dicht. Gespannen wachtte hij af. Zijn moeder leek te aarzelen op de overloop,

maar ging uiteindelijk naar beneden. Hopelijk naar de woonkamer. Hij trok zijn broek aan en stopte het papiertje met de adressen in zijn achterzak. Van de bovenste plank in de kast haalde hij een kleine reiskoffer. Gehaast vulde hij die met sokken, schoenen, enkele broeken, overhemden en ondergoed. In de badkamer griste hij de voornaamste spullen weg en gooide ze in de koffer zonder ze in een toilettas te doen. Hij deed de deur op een kier en spiedde de trap af. Met de koffer in zijn ene hand en een paar schoenen in de andere, sloop hij naar beneden. Hij vermeed de treden die kraakten en kwam zonder merkbaar geluid bij de deur. Vlug trok hij zijn schoenen aan en ging naar buiten. De deur liet hij open uit angst dat zijn moeder het slot zou horen klikken. Als een dief liep hij voortdurend even achteromkijkend naar de rode sportwagen. Bij het openen van de bagageklep ging het alarm af.

‘Verdorie!’ zei hij.

Hij legde de koffer erin, sloeg de klep dicht en nam plaats achter het stuur. Hij wilde starten, maar het lukte niet. Op de zijkant van de sleutelhanger zat een knopje. Hij drukte erop. Het alarm stopte en de motor sloeg aan. Zijn moeder holde naar buiten. Hij zette de auto in zijn achteruit en reed tot aan het hek. De tuinman had het dichtgedaan. Ook dat nog. Hij stapte uit. Rukte het open.

‘Roberto! Roberto!’

Hij negeerde het geroep, stapte in, gaf gas, keerde op het voetpad, ontweek een scooter en scheerde weg. In de achteruitkijkspiegel zag hij zijn moeder bij het hek staan. Haar mond bewoog. Ze riep hem waarschijnlijk allerlei verwensingen na. Het was een noodgeval. Er was geen tijd om alles uit te leggen. Hij moest morgenochtend in België zijn. Met gierende banden sloeg hij bij het Vaticaan linksaf, merkte dat de straat wegens werkzaamheden doodliep, reed terug en stak de Tiber over. Hij liet het Colosseum rechts liggen en scheerde oostwaarts. Op de buitenring moest hij aanschuiven. Rome was een rotstad. Er waren meer auto’s dan inwoners. Hij keek op zijn klok. Een half uur was er reeds verstreken. Hij knipperde met zijn lichten en dwong de bestuurder vóór hem om uit de weg te gaan. Op de snelweg gaf hij plankgas. Zijn moeder moest de overtredingen maar betalen. Als het pakje vandaag was aangekomen, was het onheil misschien al geschied. Hij dacht erover Lena te bellen en haar te waarschuwen, maar ze zou argwaan kunnen krijgen. Bovendien moest hij haar onder vier ogen vertellen dat de beloofde reis naar Venetië niet door zou kunnen gaan. Hoe

had zijn vader zonder overleg dit initiatief durven nemen? Heel hun zorgvuldig bewaarde geheim zou hierdoor aan het licht kunnen komen.

TWEE

Een bliksemflits verlichtte de grijs bewolkte hemel. Lena trapte zo hard ze kon. Een donderslag rolde over haar heen, gevolgd door stortregen. Haar dunne jas raakte doorweekt en haar blonde krulhaar plakte tegen haar wangen. Vrachtwagens denderden langs haar heen. Opspattende modder bespikkelde haar witte sokken. Ze vloekte bij het horen van een felle krak. Haar wielas blokkeerde en ze moest afstappen. De ketting zat geklemd tussen het tandwiel en het frame. Ze zette de fiets ondersteboven en trok de ketting los. Haar vingers zagen zwart van het smeer. Met haar pink viste ze een wit zakdoekje uit de zak van haar rok en veegde haar handen af. Een brommer schoot rakelings langs haar heen. Een tweede volgde. Ze ging opzij en liet enkele fietsers passeren. Water sijpelde van haar nek langs haar ruggengraat naar beneden. Ze rilde, wreef druppels uit haar ogen en zette haar fiets overeind. Voorzichtig reed ze verder de hoofdweg af. Haar kleren plakten tegen haar huid toen ze het poortje bij de tuin bereikte.

‘Ook dat nog,’ kreunde ze.

De achterband was lek. Woest gooide ze de fiets op de grond en stampte ertegen.

‘Lena!’

Haar moeder stond in de deuropening en keek berispelend. Zonder de fiets op te rapen, betrad Lena de keuken. Haar boekentas liet ze op de grond vallen, haar jas gooide ze over een stoel en haar schoenen schopte ze uit. Op doorweekte sokken sopte ze naar de hal.

‘Waar ga je heen?’ krijste haar moeder.

Een nieuwe bliksemschicht doortrok de lucht. Een donderslag knalde uiteen.

‘Raap die fiets op!’

Op haar sokken liep Lena de tuin in. Bij het voorwiel sleepte ze de fiets over het gazon en liet hem los onder de veranda.

‘Je hebt het gras beschadigd! En we hebben pas gezaaid.’

Rillend betrad Lena opnieuw de keuken. Ze knoopte haar blauwe overhemd los en trok haar rok, onderbroek en sokken uit. Met een

keukenhanddoek droogde ze zich af.

‘Iedereen die voorbijrijdt kan je zien staan,’ zei haar moeder nijdig. ‘Wring die kleren uit in de badkamer en hang ze over de badrand.’

Met een arm vol druipend goed en haar boekentas over haar schouder ging Lena de trap op. Boven wachtte haar een onaangename verrassing. De meubels in haar kamer waren naar het midden geschoven en ze waren overdekt met een groot, doorschijnend plastic. De muren waren witgeschilderd. Vol ongeloof betastte ze het behang. De verf bleef aan haar handen kleven.

‘Mama, dat had je niet mogen doen,’ zei ze hardop.

De krijttekeningen, die de muren en de zoldering hadden gesierd, waren verdwenen. Slechts de vage contouren waren nog zichtbaar.

‘Morgen breng ik een tweede laag aan,’ riep haar moeder van beneden.

‘Waarom?’ fluisterde Lena. ‘Waarom toch?’

Haar vader kwam een keer per jaar op bezoek en bleef nooit langer dan een paar dagen. Zijn afwezigheid maakte hij goed door van elke reis een edelsteen en een handgeschreven verslag te sturen. Dat verslag zette hij later om in verhalen die overal in de wereld werden gelezen. Ze had de volledige reeks: twaalf boeken in totaal.

‘Het wordt tijd dat je volwassen wordt,’ zei haar moeder toen ze de trap afkwam. ‘Vanaf nu wordt er niet meer op de muren geklad. Als je iets wilt ophangen, dan lijsten we het eerst in. Ik wil orde en regelmaat in dit huis. Het jaarlijkse bezoek van je vader wordt opgeschort. Hij brengt je hoofd op hol. Zijn brieven zullen we retourneren, de stenen zullen we verkopen. De boeken gaan in een doos tot je achttien bent.’

‘Ik ga na de vakantie een spreekbeurt over papa geven,’ zei Lena. ‘Ik heb de stenen en de boeken nodig.’

Haar moeder lachte. ‘Ga je ook dat geïsoleerde doosje laten zien waarin hij een ijsblokje uit Alaska heeft verstuurd?’

‘Dat was ik inderdaad van plan.’

Het was het origineelste geschenk dat ze ooit had gekregen. Het ijs was nog intact geweest toen ze het doosje had opengemaakt.

‘Wat ben je naïef voor een meisje van veertien,’ zei haar moeder. ‘Heb je de verpakking nog waar het doosje inzat?’

Ze knikte.

‘Heb je de postzegel goed bekeken?’

Ze begreep niet waar haar moeder op aanstuurde. Ze ging de verpakking halen en zag dat er een postzegel van Italië op kleefde met een stempel van Rome.

‘Geef me het doosje,’ beval haar moeder. Uit de diepvries nam ze een bakje met ijsblokjes en wrikte er een los. ‘Zullen we het naar Rome sturen met groeten uit Alaska?’

Zonder te antwoorden rende Lena de trap op. In haar kamer rukte ze het plastic van de meubels en liet zich huilend op het bed vallen. Was het mogelijk dat haar vader helemaal geen wereldreiziger was? En dat hij in Rome woonde en vandaar alle stenen en brieven verstuurde? Ze kwam overeind en trok haar nachtkastje open. Op iedere omslag prijkte de postzegel van het land waarover de brief ging. Ze slaakte een zucht van verlichting. Ze begreep niet waarom het ijsblokje vanuit Rome was verstuurd, maar deze zendingen waren echt. Triomfantelijk ging ze naar de keuken waar haar moeder het eten stond te bereiden.

‘Je bent gewoon jaloers. Je kunt er niet tegen dat ik papa bewonder. Je haat hem, omdat hij een avontuurlijk leven leidt en jij lesgeeft op een duffe school. Ik zal hem straks schrijven dat je zijn tekeningen hebt overschilderd. Hij komt me dan vast en zeker halen.’

‘Droom verder, kindje,’ zei haar moeder. ‘Je hebt een verkeerd beeld van je vader. Na je geboorte heeft hij me een document laten ondertekenen, waarin stond dat hij niet voor je opvoeding wilde instaan. Zonder de hulp van opa en oma had ik het nooit gered. Ik heb niet eens geld om je een nieuwe fiets te geven. Wacht... Roer jij even in de pot. Ik ga iets halen wat je de ogen zal openen.’

Gespannen maakte Lena met de lepel cirkelbewegingen in de saus. Even later overhandigde haar moeder haar een brief. Er stond een zakelijke uiteenzetting in met voorstellen tot een overeenkomst aangaande haar opvoeding.

‘Die is geschreven door je vader,’ verduidelijkte haar moeder.

Ze las de brief tweemaal door, maar begreep niet waar haar moeder op aanstuurde.

‘Houd hem bij je, misschien kom je er zelf op. Je vader zou het me nooit vergeven als ik het je gewoon vertelde.’

‘Wat vertellen?’

Haar moeder glimlachte mysterieus en bracht de pot naar de woonkamer.

‘Neem jij de rijst. Ik haal het vlees zelf wel uit de oven.’

Gedurende de maaltijd was Lena in gedachten verzonken. Eerst het ijsblokje, nu die brief. Haar moeder wilde haar iets duidelijk maken. Het wordt tijd dat je volwassen wordt, had ze gezegd. Was er iets wat ze moest weten over haar vader? Een geheim waardoor ze hem met andere ogen zou gaan zien?

‘Het gaat niet om de inhoud,’ zei haar moeder tijdens het afwassen.

Lena liet de vuile glazen met hun opening naar beneden in het water zakken. Doordat er luchtballen ontsnapten leek het alsof ze aan het verdrinken waren. ‘Ik had gehoopt op een verduidelijking, niet op een nieuw raadsel.’

Er werd gebeld. Lena gooide de vaatdoek op het aanrecht en snelde naar de deur. Er stond een man in uniform met een grote kartonnen doos in zijn handen. Regenwater sijpelde van zijn pet.

‘Kom binnen,’ zei Lena.

De man zocht met zijn voeten naar het opstapje en ging in de hal op de mat staan. Hij reikte de doos aan en nam pen en papier uit zijn zak.

‘Uw moeder moet tekenen voor ontvangst.’

Lena gluurde op het blad.

‘Poppe Lena, dat ben ik!’ riep ze verrast.

‘Bent u dat? Dan moet u tekenen. Dit hoort bij het pakket.’ Hij diepte uit een binnenzak van zijn jas een brief op.

Lena ondertekende en liet de man uit. Hij rende door de voortuin naar zijn bestelwagen.

‘Wat is dit?’ vroeg haar moeder.

‘Een brief en een doos, allebei aan mij geadresseerd.’

Ze scheurde de envelop open en las de korte inhoud. Verbluft liet ze het papier zakken.

‘Wat staat er? Lees voor.’

‘Papa schrijft dat hij me morgen komt oppikken om een reis naar Venetië te maken. In de doos zit mijn verjaardagscadeau. Ik mag het pas openmaken als hij er is en moet de doos onder een lamp zetten.’

‘Je was twee maanden geleden jarig,’ zei haar moeder nors. Ze rukte de brief uit haar handen en las de inhoud minstens driemaal. ‘Als hij je mee op reis wil nemen, dan had hij dat eerst met mij moeten overleggen. Zet de doos maar in de woonkamer. Als hij morgen komt, mag hij zijn verlate geschenk meenemen.’

‘Je bedenkt je nog wel,’ zei Lena.

‘Hoop daar niet op.’

Lena tilde de doos op en schudde ermee. Een zwaar voorwerp rolde van de ene wand tegen de andere. Alsof er een groot paasei inzat, dat bij de minste schommeling uit evenwicht raakte.

‘Wees voorzichtig,’ zei haar moeder. ‘Misschien is het breekbaar. Er zullen morgen al genoeg scherven vallen die niet te lijmen zullen zijn. Als hij komt opdagen natuurlijk. Ik heb mijn twijfels.’

Weer die geheimzinnige toon. Het was alsof haar moeder meer wist dan ze wilde loslaten. In de woonkamer zette Lena de doos onder een staande lamp.

‘Doe niet zo belachelijk.’

‘Zo staat het in de brief!’ riep Lena.

‘Jij je zin.’

Lena ging naar haar kamer en haalde een rugzak onder haar bed vandaan. Zorgvuldig koos ze enkele jurken uit. Ze hield ze voor, keek in de spiegel en verbeelde zich dat ze in Venetië was. Op afbeeldingen had ze gezien dat de stad omgeven was door water en de bewoners zich in boten verplaatsten. Een zonnebril! Die had ze nodig om de weerkaatsing van het zonlicht uit haar ogen te houden. Een trui! Tegen de avond zou het er koud kunnen zijn. Een regenjas! Het kon er waarschijnlijk even hard regenen als hier. Pen en papier! Ze wilde een dagboek bijhouden.

Ze rolde haar kleren op tot smalle worstjes. In een van de reisverslagen had gestaan dat het de enige manier was om kleren ongekreukt te houden. Blind vertrouwen had ze in haar vader. Misschien wilde haar moeder dat hij morgen zou bekennen dat hij in zijn reisboeken sommige zaken had overdreven of dat hij minder exemplaren had verkocht dan hij had beweerd, of dat hij met een andere man samenleefde. Niets zou haar kunnen choqueren. Het enige wat haar zou ontgoochelen, was dat ze niet mee op reis zou mogen.

Midden in de nacht werd ze met een schok wakker. Haar pyjama was doordrenkt van het zweet en haar hart bonkte heftig. In haar slaap had ze letters zien verschijnen. Ze klikte het licht aan en nam de brief die haar moeder haar had gegeven en vergeleek die met de reisverslagen. Het handschrift verschilde. Toch waren beide papieren met R. Poppe ondertekend. Hoe kon dit? Ze nam een reisboek uit de kast en bekeek de

foto op het achterplat. Een man met donker haar en een gemillimeterde baard keek haar aan. Haar vader was nu vierendertig, dat betekende dat hij twintig was geweest toen hij haar moeder had ontmoet. In haar kast stonden twaalf reisboeken. Ze nam het eerste boek dat er ooit was verschenen en keek naar de datum van de uitgave. Daarna keek ze weer naar de foto.

‘Nee!’ gilte ze. ‘Nee!’ Ze smiet het boek tegen de muur.

Haar moeder kwam de kamer binnengesneld.

‘Rustig,’ zei ze. ‘Rustig, liefje. Het werd tijd dat je het te weten kwam. Alles komt goed. Morgen kun je met hem praten. Rustig maar.’

Lena kon haar lichaam niet stilhouden. Het schokte en trilde. Verontwaardiging, woede, maar vooral intens verdriet beving haar. Hoe had ze zich zo lang kunnen laten beetnemen?

‘Hoe komt die barst daar?’ Haar moeder wees naar de muur.

‘Ik heb met een boek gegooid,’ zei ze verontschuldigend.

De vloer kraakte. Uiterst langzaam verscheen er een tweede barst, die zich vertakte en richting plafond uitwaaierte. Onwillekeurig greep Lena haar moeder bij de arm en kneep erin. Beneden weerklonk gerinkel van brekend glas.

‘Heb je de lamp aangelaten?’ vroeg ze.

Zonder te antwoorden stond haar moeder op en snelde de trap af. Op dat ogenblik ging overal in huis het licht uit. Vanuit de woonkamer klonk gegil. Er werd gevochten – er knakte iets. Abrupte stilte. Niets was er nog te horen. Of toch? Gesnuif in de hal. Iets kwam langzaam de trap opgekropen. Angstig sloot Lena de deur, greep op de tast een edelsteen van de kast en wachtte af. Vlakbij klonk gegrom. In de doos moest een beest hebben gezeten.

‘Lena?’ Het was de stem van haar moeder.

‘Licht! Mama, breng licht!’

Gewroet en korzelige geluiden weerklonken. De geur van stof drong in haar neusgaten. Met haar vrije hand wapperde ze in de lucht. Iets kwam haar richting uit. Ze verstijfde. Hoe was het beest erin geslaagd om binnen te komen? Ze gooide de edelsteen zo hard ze kon, maar mikte te hoog. Het gegrom ging over in iets dat op het spinnen van een poes leek en het bewoog zich van haar weg. Ze hoorde gesmak.

‘Ik kom eraan, houd vol,’ riep haar moeder.

Een zaklantaarn klikte aan. In het naderende schijnsel zag Lena een aap waarvan de kop zonder hals op het lichaam was vastgegroeid. De vacht

bestond uit lange haren die op verschillende plaatsen waren samengeklit. In de muil waren grote, hoekige tanden te zien, die de edelsteen aan het vermalen waren. De poten van het dier hingen slap aan het lichaam, alsof er geen beenderen in zaten. Verschrikt door het naderende licht, rolde het beest kopje over naar de verste hoek van de kamer. Ineengedoken bleef het daar liggen.

‘Waar is dat monster?’ vroeg haar moeder, die de deur opengooide.

‘Niet in mijn ogen!’ Lena schermde met haar handen de lichtstraal af.

Haar moeder speurde de kamer af en zag het ineengedoken lijf liggen.

‘Doe alle gordijnen open!’ beval ze.

‘De gordijnen?’

‘Ik vermoed dat het beest door licht in bedwang kan worden gehouden.’

Vlug deed Lena wat haar was opgedragen. De straatverlichting drong door de ramen naar binnen. In de muur naast de deur zat een gat. Toch lagen er nergens stenen. Het beest moest ze hebben opgevreten bij het maken van de doorgang.

‘Je moet opa gaan halen,’ zei haar moeder. ‘Ik ben in mijn knie gebeten.’

Lena haastte zich naar de overkant van de straat. Een paar huizen verderop woonden haar grootouders. Ze belde aan en klopte met haar vuisten op de deur. Een slaperig hoofd verscheen uit het raam.

‘Ja? Wie daar?’

‘Mama,’ riep Lena. ‘Mama is... van de trap gevallen.’

‘Ik kom eraan,’ riep opa.

Haar moeder zat nog steeds op bed. Haar gezicht zag er grauw uit.

‘Gaat het?’ vroeg opa.

Hij hielp haar de trap af. Lena lichtte hen bij met de zaklantaarn.

‘Hoe kan ze nu van de trap zijn gevallen, als ze boven is?’ gilde oma. ‘En moet je die muren zien. Het huis staat op instorten! En waarom doen de lichten het niet meer?’

Opa leek nu pas de scheuren en gaten in de muren en vloeren te zien.

‘Bel een ambulance,’ riep hij, nu ook totaal van slag.

Oma nam de hoorn van de haak. De lijn was dood. Ze rende naar de overkant van de straat. Vijf minuten later arriveerde de ziekenwagen. Haar moeder werd op een brancard geladen.

‘Geef hier,’ zei opa.

Met de zaklantaarn ging hij naar de kelder. Er weerklonk gestommel en geklik van schakelaars. Overal ging het licht aan, behalve in de woonkamer.

Opa ging op zoek naar de oorzaak.

‘De kabels zijn stuk,’ zei hij. ‘Dat moet kortsluiting hebben veroorzaakt.’

In de uiteengereten doos zag Lena een edelsteen liggen. ‘Lichtgevend kristal’ stond er op een bijgevoegd kaartje. Waarschijnlijk had de steen het beest in bedwang gehouden tot de straling was uitgewerkt.

‘Ongelooflijk,’ zei opa. Met zijn handen betastte hij de scheuren en gaten in de muren en vloeren. ‘Het lijkt alsof er hier een aardbeving heeft plaatsgehad. Wat is er gebeurd?’

DRIE

Met gierende banden kwam een rode sportwagen voor het huis tot stilstand. Lena zag haar vader uitstappen. Gekleed in een leren vest, een satijnen overhemd en een duur uitziende broek was hij knapper dan ooit. Ze moest zich inhouden om niet naar hem toe te lopen en hem te omhelzen.

‘Kom binnen, Rob,’ zei haar moeder in het Italiaans.

‘Noem me Roberto,’ zei haar vader.

Hij wilde haar een kus geven, maar ze hield hem met een kruk op afstand.

‘Wat is er met je been?’

‘Mijn knieschijf is zo goed als versplinterd,’ zei ze nors.

‘Wees niet boos, Carmen,’ zei hij. ‘Ik word morgen in Indonesië verwacht voor een gesprek met de minister van toerisme. Een boek met reisverhalen over hun land zou het aantal vakantiegangers kunnen verhogen. Ik kom zeggen dat de reis naar Venetië niet door kan gaan.’

Zijn blik viel op de kuilen in de vloer en de scheuren en gaten in de muren.

‘Mijn god,’ bracht hij uit. ‘Dat beest... heeft het... Mijn vader... ik bedoel, ik had het niet mogen sturen. Ik zal alle onkosten vergoeden.’

Haar moeder tikte met de kruk tegen de doos.

‘Zet die maar in de auto. Nog voor de avond valt wil ik dat jij en dit monster ver weg zijn.’

‘Niet in de kofferbak!’ riep Lena.

Haar vader knikte dankbaar voor de aanwijzing en zette de doos op de kleine achterbank van de sportwagen.

‘Mag ik niet blijven slapen, Carmen?’ vroeg hij. ‘Ik ben net terug uit Alaska. Ik wil nog een ijsbeer op de muur tekenen in Lena’s kamer. Ik ben bovendien doodmoe van de lange rit.’

‘Laat hem je kamer zien,’ zei haar moeder.

Lena ging haar vader voor op de trap. Aan de witte muren kleefde bruin stof dat de steenvreter had veroorzaakt. Op de grond lagen de reisboeken en de reisverslagen opgestapeld. Ze was van plan die in de kelder te leggen tot

de leugens die ermee verbonden waren uit haar gedachten waren geweken. Ook de edelstenen die nog op de kast lagen, wilde ze opbergen. Ze had erover gedacht alles terug te sturen naar opa, maar ze had geen adres van hem.

‘Je hebt...’ zei haar vader, die zichtbaar verrast was dat de krijttekeningen waren overschilderd. ‘Maar goed... de muren waren toch vol. Het werd tijd om plaats te maken. Het wit van de ijsbeer hebben we al.’

Hij grinnikte en keek onzeker naar Lena. Iets in haar houding was veranderd en hij leek dat te voelen.

‘Heeft je moeder alles verteld?’ vroeg hij.

‘Wat zou ze moeten hebben verteld?’ vroeg Lena.

‘Niets,’ zei haar vader luchtig.

‘Ik heb het zelf ontdekt.’

Haar vader werd bleek. ‘Hoe...’

‘Het ijsblokje was vanuit Rome verstuurd.’

‘Dat klopt, maar de reisverslagen—’

‘...die zijn van opa.’

Getroffen keek haar vader haar aan. ‘Je moeder heeft het verteld, als weerwraak, omdat het beest is uitgebroken, geef toe.’

Ze zweeg.

‘Als kind vroeg je altijd waar ik was. Zo ontstond het idee om te doen alsof ik op reis was. Mijn vader was bereid het spel mee te spelen. Hij stuurde jou de verslagen en de edelstenen, mij zond hij een kopie, zodat ik op de hoogte bleef. Ik merkte dat het je gelukkig maakte te denken dat ik een avonturier was.’

‘Ik ben het te weten gekomen door de foto op de achterkant van de boeken,’ zei ze.

‘Dat was een zwak punt,’ gaf hij toe. ‘Mijn vader was zevenendertig toen het eerste boek uitkwam. Ik was vijftien. Hij is diezelfde foto blijven gebruiken om de gelijkenis tussen hem en mij te vergroten.’

Lena beseft hoe geniaal de leugen in elkaar had gezeten. Doordat op de boeken R. Poppe had gestaan, was ze in de waan geweest dat haar vader ze had geschreven en niet Ricardo, haar opa.

‘Mama heeft verteld dat je nooit voor mijn opvoeding hebt meebetaald.’

Haar vader slikte.

‘Voor jullie kiezen zou hebben betekend dat ik werk had moeten zoeken. Het restaurant is van mijn moeder. Begrijp je?’

‘Ik begrijp alleen dat je gekozen hebt voor een luilekkerleven in Rome.’

Ze gingen naar beneden, de tuin in. Opa trok een betonmolen door het poortje.

‘Doe dit maar aan.’ Haar moeder overhandigde haar vader een blauwe kiel.

‘Wat moet ik ermee?’

‘Ik wil dat je helpt met de herstelwerkzaamheden.’

‘Maar ik heb de hele nacht gereden,’ protesteerde hij.

Met tegenzin ging hij zich omkleden. In de werkkleding zag hij er gewoontjes uit. Opa voerde met een kruiwagen zakken gevuld met keien, zand en cement aan.

‘Hij moet eerst keien in de molen doen,’ zei opa.

Lena vertaalde zijn aanwijzing. ‘Eerst de keien.’

Haar vader tilde een zak vijf centimeter van de grond, liep rood aan en zette hem neer. Opa nam de zak grommend van hem over en leegde hem in de betonmolen, die schuin gekanteld stond te draaien.

‘Een halfje cement en een halfje zand.’

Haar vader zweette zichtbaar, maar hier slaagde hij wel in.

‘Een kwartje water toevoegen en een halve minuut wachten.’

Het geheel had een grijze kleur. Ze vulden de putten, die de steenvreter in de betonnen vloer had geknaagd. Met bakstenen werden de gaten in de muur gedicht. Opa wilde pas nieuw pleisterwerk aanbrengen wanneer het cement droog zou zijn, zodat de werkzaamheden voorlopig klaar waren. Na het afsputten van de betonmolen en het opbergen van de resterende zakken, ging haar vader zich wassen en omkleden. Hij kwam weer even smetteloos uit de badkamer als hij uit zijn auto was gestapt.

‘We eten zo dadelijk warm,’ zei haar moeder. ‘Jij mag de groenten snijden.’

Ze hing haar vader een schort om en duwde hem naar de keuken.

Een kwartier later rook de woonkamer naar eten.

‘Aan tafel!’ riep haar moeder. ‘Wat? Heeft die luiwammes nog niet gedekt?’

Haar vader kwam uit de keuken.

‘Ik kan niet tegelijkertijd aan het fornuis staan en de tafel...’

‘Maar je kunt wel een rijkeluiszoon en een leugenaar zijn. De borden staan links in de middelste kast, het bestek ligt in de lade erboven. En

vergeet de onderzetters niet. Anders laat ik je achteraf de tafel boenen om de vlekken te verwijderen.'

Even later kwam haar vader met alle benodigdheden te voorschijn. De maaltijd verliep zwijgzaam, op de aanmerkingen van haar moeder na. Ze stuurde hem naar de keuken om peper en zout te halen, liet hem de borden afruimen en berispte hem, omdat hij wijn op zijn broek had gemorst. Hij was nerveus en leek te wachten tot hij toestemming kreeg om te vertrekken. Alles wees erop dat dit zijn laatste bezoek was.

'Mag ik naar boven?' vroeg Lena.

'Doe maar,' zei haar moeder. 'Na de afwas wijs ik hem de deur.'

In haar kamer schreef Lena twee brieven. De eerste bevatte drie regels. Ze maakte er een prop van en stak die in haar broekzak. Over de tweede deed ze veel langer. De juiste woorden leken haar voortdurend te ontglippen.

'Lena, hij gaat weg!' riep haar moeder.

Ze ging de trap af en haalde de prop uit haar zak.

'Dag,' zei ze.

'Ja, dag,' zei haar vader.

Hij boog zich voorover om haar te kussen, maar ze week achteruit. Verward schudde hij haar uitgestoken hand. Even was er een twinkeling in zijn ogen te zien.

'Die zijn we kwijt,' zei haar moeder toen de sportwagen startte en met gierende banden vertrok.

Lena zei niets.

Een zacht gepiep weerklonk. Lena zette de wekker onder haar kussen af en kantelde haar benen over de bedrand. Zou haar moeder het geluid hebben gehoord? Ze trok een spijkerbroek en een T-shirt aan. Om haar hals knoopte ze een zijden sjaaltje. Met haar rugzak in de hand sloop ze op haar sokken de trap af. De voordeur was op slot. Op de bovenste plank van de gangkast stond haar moeders handtas. Met beide handen haalde ze er een grote sleutelbos uit en klemde die stevig vast. Zonder gerinkel opende ze het slot. Wacht op mij om de hoek, had ze op het briefje gezet dat ze bij het afscheid in haar vaders handen had gedrukt. Ze keek op haar horloge. Ze was tien minuten te laat. Hopelijk was hij nog niet vertrokken. Als hij gewacht had, want daar was ze niet zeker van. Ze bereikte de zijstraat en zag de sportwagen nergens staan. Tranen vulden haar ogen. Ze had willen weten

wie haar vader was, zeker nu ze had doorzien dat hij niet degene was voor wie hij zich jaren had uitgegeven. Hij was ervandoor, de lafaard. Ze keerde terug naar huis. Op het moment dat ze naar binnen wilde gaan, kwam de sportwagen de hoek om en stopte voor de deur. De bagageklep klikte open. Lena rende naar de wagen, gooide haar rugzak in de kofferbak en stapte in. Angstig keek ze naar het kamerraam van haar moeder waarachter het licht aanging.

‘Wegwezen,’ zei ze.

De sportwagen scheurde de straat uit.

‘Ik had verderop geparkeerd, om niet het risico te lopen gezien te worden,’ zei haar vader.

Zijn ogen waren klein en hij keek wazig. Hij was waarschijnlijk in slaap gevallen. Blijkbaar was hij zo verstandig geweest onder een lantaarnpaal te parkeren, want de steenvreter zat nog steeds in de doos.

‘En nu plankgas naar Rome,’ zei hij.

‘Naar Venetië zul je bedoelen.’

‘Ik kan je niet mee op reis nemen, Lena. Mijn moeder zal zich nu al afvragen waar ik ben.’

‘Die van mij ook,’ zei ze. ‘Als je me niet mee naar Venetië wilt nemen, zet me dan maar thuis af.’

Hij remde en zette de auto met knipperende richtingaanwijzers langs de kant van de weg.

‘Ik wil geen ruzie,’ zei hij.

‘Ik ook niet,’ zei Lena. ‘Maar bekijk het eens zo. Als je nu naar Rome rijdt, dan zal oma razend zijn en je opdragen me onmiddellijk terug te brengen. Als je met mij naar Venetië gaat, zal ze maar even kwaad zijn.’

‘Mja,’ zei haar vader.

‘En mijn moeder heeft mijn verdwijning al ontdekt. Als je me nu terugbrengt, zal ze even kwaad zijn als over een week, met dat verschil, dat ik dan wel de eerste keer sinds jaren op vakantie zal zijn geweest.’

Gespannen wachtte ze op zijn reactie.

‘Weet je zeker dat je mij wilt leren kennen?’ vroeg hij aarzelend. ‘Ik heb nooit naar je omgekeken. En bedenk eens wat we je moeder aandoen door er samen vandoor te gaan.’

‘Ik heb haar een brief geschreven. Ze zal het begrijpen,’ zei ze beslist.

‘Weet je het zeker?’ vroeg haar vader nog eens.

Ze knikte.

‘Venetië, we komen eraan!’ riep hij.

De auto trok zo snel op, dat Lena tegen de rugleuning van de stoel werd gedrukt. In haar buik kreeg ze een kriebelig gevoel. Vanuit de doos klonk gepiep.

‘Het beest is bang,’ zei ze.

Ze stak het lampje boven de stoelen aan en opende de doos. Ineengekruld lag het dier te rillen.

‘Voorzichtig,’ zei haar vader. ‘Straks bijt dat monster je arm er af.’

‘Het eet alleen stenen.’

‘Misschien heeft het honger. Om de hoeveel uur moet het gevoed worden?’

Ze haalde haar schouders op.

‘Wacht,’ zei hij. ‘Houd je vast.’

De auto remde zo krachtig, dat ze zich aan de stoel moest vastklemmen om niet tegen het dashboard aan te vliegen. Haar vader stapte uit, grabbelde op een oprit een handvol kiezels en strooide die in de doos. Lena aaide het beest, sloot de doos en knipte het lichtje uit. De auto schoot weer vooruit. Dit keer klonk er geen gepiep maar geknabbel op de achterbank.

‘Als we om de tweehonderd meter stoppen, dan zijn we er volgende week nog niet,’ zei ze.

‘Wat geeft het,’ zei haar vader. ‘Ik vind het nu al fantastisch.’

‘Ik ook,’ zei ze.

Ze had zo veel vragen willen stellen, maar nu ze samen onderweg waren, leek de noodzaak weg te vallen. Met een geforceerde glimlach keek ze hoe haar vader de sportwagen over de weg liet razen. Op de snelweg demonstreerde hij hoe hard hij kon. Met een vaart van tweehonderddertig kilometer per uur raasden ze enkele vrachtwagens voorbij. Verderop remde hij af, dit keer om te tanken. In gedachte zag Lena hoe iemand haar moeder meldde dat ze verongelukt waren.

‘Kun je niet wat langzamer rijden?’ vroeg ze.

‘Hij kan alleen snel,’ zei haar vader.

Met knikkende knieën betrad ze de winkel die bij het station hoorde.

‘Kies maar uit,’ zei hij.

Met armen vol snoep en blikjes cola keerden ze terug. Lena ging achter het stuur zitten.

‘Ik zal het volgende stuk rijden, dan kun jij wat rusten,’ zei ze.

‘Je hebt geen rijbewijs en je bent te jong,’ zei hij. ‘Ik zal langzamer rijden.’

Met een zucht van verlichting ging ze op haar oude plaats zitten.

‘Niet meer dan tweehonderd,’ voegde hij eraan toe.

Hij knipoogde en bracht de auto rustig op gang.

‘We beginnen met de chocolade.’ Ze nam de reep, deed het zilverpapier eraf en stopte een stukje tussen haar vaders lippen.

‘Denk je dat mama de politie zal waarschuwen?’ vroeg ze.

‘Hopelijk niet.’

Uit de doos klonken nog altijd korzelige geluiden. Het beest leek van de kiezels te genieten.

‘Ik heb de steenvreter zien bewegen toen hij uitbrak,’ zei ze. ‘Hij maakte koprollen. Leek net een rugbybal. Weet je waar hij vandaan komt?’

‘Moet je aan Ricardo vragen. Hij heeft het beest ergens gevonden. Ik hoop dat in het volgende reisverslag te weten te komen.’

‘Ik ook,’ zei Lena. ‘Heb je een adres van opa?’

‘In mijn achterzak.’

Hij drukte zijn rug tegen de stoel en lichtte zijn achterwerk op. Ze haalde een briefje te voorschijn met vijf verschillende adressen erop.

‘Houd jij het maar bij je. En help me eraan herinneren dat we contact met hem moeten opnemen.’

‘Misschien kunnen we hem een reisverslag en een edelsteen sturen,’ zei ze.

‘Doen we,’ zei hij. ‘Nu is het aan ons om avonturen te beleven.’

‘Welk adres is het juiste?’

‘Het zijn allemaal mensen die weten waar hij ergens op de wereld uithangt.’

Ze borg het briefje in haar achterzak op.

‘Hoe is hij er ooit toe gekomen met oma Fortini te trouwen? Ze lijken me nogal te verschillen.’

‘En niet zo’n beetje ook,’ gaf haar vader toe.

Hij knipperde met zijn lichten en toeterde. Een auto die op de linkerrijbaan reed, schoof opzij, zodat ze konden passeren.

‘Ze hebben elkaar ontmoet in het operagebouw van Rome,’ verklaarde hij. ‘Ze zaten in dezelfde loge. Ik denk dat ze elkaar bewonderden om dezelfde reden dat ze elkaar nu niet meer willen zien. Zij is beladen met goud en is nog maar zelden buiten Rome geweest. Haar familie zit in de

politiek en is al betrokken geweest bij talrijke omkoopschandalen. Hij is een avonturier met Belgische ouders, die in de ambassade van Venetië hebben gewerkt. Het waren beiden aantrekkelijke mensen toen ze jong waren. De tegenstelling moet hen gefascineerd hebben, denk ik.'

'En jullie.'

'Jullie?'

'Hoe hebben mama en jij elkaar ontmoet?'

'In het restaurant. Zij was op schoolreis met de klas. Ze was net achttien geworden. Ik nam de bestellingen op en zo raakten we aan de praat. Naderhand ben ik haar in België gaan opzoeken. Ze woonde toen nog bij haar ouders.'

De rest van het verhaal kende ze. Na zijn bezoek was gebleken dat haar moeder zwanger was. Oma en opa hadden een deel van de opvoeding op zich genomen, terwijl hij in Rome verbleef. Na haar studie was haar moeder met hem in Rome getrouwd.

'Waarom is mama na twee jaar met mij naar België teruggegaan?' vroeg ze.

'Ze wilde niet in een auto rijden die ze niet zelf had gekocht en niet in een huis wonen dat haar schoonmoeder toebehoorde. En in een restaurant werken zag ze helemaal niet zitten. Zal ik muziek opzetten?'

Ze knikte. Het ronken van de motor had haar slaperig gemaakt. Luide muziek schalde uit verscheidene luidsprekers. De klank omringde haar volledig. De sportwagen was een droom. En haar vader zat achter het stuur. Een dubbele droom. Ze hoopte dat ze niet wakker zou worden en merken dat ze thuis in bed lag. Ze kneep in haar arm. Het deed pijn. Ze glimlachte. Morgen zou ze in Venetië zijn.

VIER

Het verkeer richting Venetië was een chaos. Auto's veranderden van rijbaan zonder het aan te geven, brommertjes slalomden tussen de auto's door en vrachtwagens reden moordend snel. Haar vader had de ramen opengezet. Muziek schalde naar buiten. Hij had een zonnebril op en wanneer hij mooie dames zag passeren, toeterde hij.

‘Nog een wafel?’ vroeg ze.

‘Nee, dank je.’

‘Dan eet ik hem op.’

‘Doe maar.’

Ze had bijna al het snoepgoed verorberd. Haar maag was zwaar en gezwollen. Toch kon ze het niet laten ook die wafel naar binnen te werken. Het hielp om haar zenuwen te bedwingen. Ze dacht dat haar vader alleen maar met haar op reis was gegaan uit schuldgevoel, of doordat ze erop had aangedrongen. Dat hij het niet uit zichzelf zou hebben gedaan, maakte haar onrustig.

‘Zullen we om het hardst boeren?’ vroeg hij.

Ze opende twee colablikjes. In enkele teugen dronken ze die leeg. Haar vader draaide de volumeknop van de muziek lager en boerde luid. Die van haar klonk zachter.

‘Ik win,’ zei hij. ‘Maar met scheten laten ben je onklopbaar.’

Haar hoofd werd rood. Door al dat snoepen ontsnapte er af en toe een windje. De ramen stonden open, maar de geur van rotte eieren bleef onmiskkenbaar. Ze slikte. Bij het boeren was er braaksel naar boven gekomen. Ze proefde zuur in haar mond.

‘We zijn er bijna,’ zei haar vader.

Vijfhonderd meter verder eindigde de hoofdweg. Hij kwam uit op een gigantisch plein, dat boordevol bussen stond. Het lawaai van claxonnerende auto's was oorverdovend. Haar vader zette de muziek harder en knipoogde naar een dame in een cabriolet. Ze glimlachte tot ze Lena in de gaten kreeg.

‘Je doet afbreuk aan mijn succes,’ zei haar vader.

‘Is dat de reden dat je me nooit in de buurt wilde?’ Het was eruit voor ze er erg in had. ‘Daar een politieagent,’ zei ze om de aandacht af te leiden.

Ze werden van het plein gestuurd en kwamen in een zijstraat terecht. Haar vader zette de auto op de tweede verdieping van een torenhoge parkeergarage.

‘Is het niet duur om hier een week te staan?’

‘Een week?’

‘Met een paar dagen kom je er niet vanaf,’ zei ze boos. ‘We blijven toch een week, niet?’

‘Eh... ja, natuurlijk.’

Ze nam een gesmolten chocoladereep, propte die in haar mond en bedwong zo haar tranen. Zwijgend liepen ze naar het drukke plein – zij met haar rugzak en de doos, haar vader met zijn kleine koffer. Aan de rand van het plein was een breed kanaal. Aan de kade lagen enkele gondels aangemeerd.

‘Kies maar,’ zei haar vader.

De gondels leken op reusachtige kano’s. In de diepe, brede kuip lagen rode of blauwe kussens. De spitse uiteinden waren versierd met ijzerwerk. Alle vaartuigen waren zwart geschilderd.

Op de hoek van het plein meerde een kleine, versleten gondel aan. De verf was afgebladderd. De kussens zagen er afgebleekt en verduft uit. Op de achterplecht stond een jongen van haar leeftijd. Hij hielp enkele toeristen met uitstappen. Hij droeg een zwarte broek en een blauwwit gestreept T-shirt met lange mouwen. Op zijn hoofd droeg hij een strohoed met een rood lint eromheen geknoopt. Aan zijn voeten had hij witte sportschoenen. Het stond hem wel. Alleen gaf zijn kleding dezelfde verwaarloosde indruk als de gondel. De kleuren waren verbleekt en de schoenen waren versleten. Alleen de jongen zelf bezat iets wat geen van de andere gondeliers kenmerkte: hij had een fiere houding en in zijn ogen blonk de hardnekkige trots van iemand die niet wilde onderdoen. Met een buiging nam hij afscheid van de toeristen. Lena wenkte haar vader.

‘Deze gondel!’ zei ze.

‘Die is zo klein en versleten.’

‘Ik mocht kiezen.’

Haar vader schudde afkeurend zijn hoofd.

‘Waarom dit zinkend exemplaar?’

‘Het doet me denken aan mijn fiets.’

Ze stapten in.

‘Breng ons naar San Marco,’ zei haar vader.

Hij leek zo weinig mogelijk contact met de vuile gondel te willen maken en ging keurig rechtop zitten. Lena legde zich languit op de smerige kussens en keek toe hoe de jongen de gondel losmaakte. Met een lange roeiriem duwde hij af.

‘Ik ben Elio,’ stelde hij zich voor. ‘Ik zal voor het komende half uur jullie gondelier en gids zijn. We zijn hier op de Rio Nuovo. Die komt uit in de Canal Grande, die weer zal uitmonden in het Bacino di San Marco. Daar ligt het San Marcoplein, onze eindbestemming. Aan de zijkant ligt het Dogenpaleis. Het vormt de residentie van de doge gedurende zijn ambtstermijn, maar bevat ook zalen met andere doeleinden. In de Sala del Senato wordt de binnen- en buitenlandse politiek besproken. In de Sala del Consiglio dei Dieci worden alle zaken aangaande de staatsveiligheid bediscussieerd. Dan hebben we nog de Sala dei Tre Capi. De Raad van Tien berecht hier misdadigers. Via de Brug der Zuchten is het paleis verbonden met de kerkers. Jullie vragen zich natuurlijk af waar de naam Brug der Zuchten vandaan komt. Laat me eerst vermelden dat het geen gewone brug is, ze is overdekt en bevat slechts twee raampjes. De misdadigers die erover worden geleid, weten dat ze het daglicht nooit meer zullen aanschouwen en slaken gewoonlijk een diepe zucht. Een interessant verhaal, nietwaar?’

Lena had spijt dat ze deze gondel had uitgekozen. De jongen leek op een mechaniekje dat een uit het hoofd geleerd lesje opzei. Haar vader nam een kussen en ging ook onderuit liggen. Het zou haar niet verwonderen als hij in slaap viel.

‘Naast het Dogenpaleis ligt de San Marcobasiliek. Achter het hoofdaltaar bevindt zich een retabel versierd met edelstenen dat rust op albasten zuilen. In de schatkamer zijn religieuze voorwerpen en sierraden ondergebracht waarvan de waarde in de miljoenen loopt.’

De jongen liet de lange peddel op een houten armpje achteraan op de gondel steunen en wrikte het vaartuig vooruit. Lena ging overeind zitten. Het zachte schommelen van de boot maakte haar misselijk. Om haar braakneiging te onderdrukken, haalde ze diep adem.

‘Ten zuidoosten van de stad ligt het tuineiland Sant’ Erasmo, dat wordt bevolkt door mooie vrouwen. Alleen wie geld heeft wordt er toegelaten. De gezelschapsdames dansen op druiventrossen, die op een raamwerk van houten latten liggen. Het sap wordt opgevangen in tonnen. Een uur vertier

kost een doorsnee mens een half jaarloon en wie zijn geld heeft opgemaakt, wordt onmiddellijk van het eiland verwijderd.'

Lena had maar de helft van de uitleg opgevangen. Ze zag krijtwit en kokhalsde onverwacht. Vlug stak ze haar hoofd overboord. Een bruine smurrie spetterde tegen de buitenrand van de gondel en belandde in het water. Ze hapte naar adem en voelde haar maag weer samentrekken. Een nieuwe lading brokkelig, halfvergaan snoepgoed perste zich door haar strot naar buiten. Ze was bang te zullen stikken. Haar vader klopte herhaaldelijk met zijn vlakke hand op haar rug. Ze spuwde restanten slijm uit en richtte zich op.

'Gaat het?'

Elio reikte een flesje water aan. Ze spoelde haar mond en slikte de zurige nasmaak weg.

'Dank je,' zei ze. Met haar truitje maakte ze de hals van het flesje schoon.

'Houd maar.'

Ze hield het flesje in haar handen en keek versuft naar de oever waarop huizen stonden waarvan de deur boven het water uitkwam. Elio volgde haar blik.

'Er is ook een deur aan de achterzijde,' zei hij. 'Daar ligt de straatkant. Natuurlijk is dat niet bij alle huizen zo. Sommige zijn alleen bereikbaar per boot.'

Ze knikte.

Doordat hij haar te drinken had gegeven, vond ze hem een stuk aardiger. Hij leek trouwens uitgepraat. Hier en daar wees hij nog een gebouw of een kerktoeren aan, maar over het algemeen liet hij hen genieten van de middagzon en de lauwe lentewind die langs hun lichaam streek. Toen ze het Bacino di San Marco bereikten, ging ze verwonderd overeind zitten en week het zieke gevoel tijdelijk uit haar lichaam. Het was een groot wateroppervlak waarop honderden boten vaarden.

'Nu valt onze gondel in het niets,' zei Elio. 'Maar in de binnenkanaaltjes ben ik in het voordeel. Sommige zijn zo smal dat ik er met mijn kleine gondel amper doorheen kan. Een goede raad, ga niet te voet naar de achterwijken. Een heleboel steegjes lopen dood. Vaak worden mensen overvallen en in een kanaaltje geduwd. Niet alleen toeristen worden beroofd, maar ook inwoners van de stad zelf. De veiligheid laat te wensen over. Vooral de buurt rond de grote meerpaal is uitermate gevaarlijk.'

'Zijn we er bijna?' vroeg ze.

‘Zo dadelijk meren we aan,’ zei hij. ‘De toegang tot het plein wordt gevormd door een brede doorgang met twee grote, granieten zuilen. Op de ene staat het beeld van een heilige, op de andere een bronzen leeuw met vleugels. Openbare terechtstellingen vinden tussen de zuilen plaats. Loop er omheen, anders wacht jullie ongeluk.’

Lena bedacht dat ze evengoed naar huis kon terugkeren. Elio had reeds alle bezienswaardigheden beschreven en dat deed elke verrassing teniet. Naarmate de gondel dichterbij kwam, werden de zuilen groter: het deed haar niets. Na het aanmeren liet ze zich uit de boot helpen, deed haar rugzak om en nam de doos met de steenvreter aan. Terwijl haar vader betaalde, liep ze tussen de zuilen door.

‘Waarom deed je dat?’ vroeg haar vader. ‘Het ongeluk zal ons achtervolgen.’

‘Bijgeloof,’ zei ze.

‘Als onze reis een fiasco wordt, dan is dat jouw schuld.’

Bij het zien van haar beteuterde gezicht wandelde hij eveneens tussen de zuilen door en grijsde. Ze was niet in de stemming voor pesterijen.

Een schilder die de toegang tot het plein met olieverf op een linnen doek vastlegde, observeerde hen vanachter zijn schildersezel. Hij pulkte aan zijn snor en noteerde iets in een boekje. Daarna stond hij op en pakte zijn materiaal in. Lena merkte dat hij achter hen aan kwam lopen, maar sloeg er verder geen acht op. Haar aandacht werd getrokken door duizenden mensen die op het plein opeengepakt stonden.

VIJF

Met verbazing keek Lena naar het overbevolkte plein. De mensen leken ergens op te wachten. Er hing een gespannen stilte waardoor hun aanwezigheid vanuit de gondel niet te merken was geweest.

‘Wat is er hier aan de hand?’ vroeg Lena.

‘Geen idee,’ zei haar vader. ‘We moeten aan de overkant van het plein zien te komen. In een zijstraat kunnen we iets eten.’

Honger had ze niet. Ze voelde zich beter dan in de gondel, maar een deel van het snoepgoed zat nog onverteerd in haar maag. Schoorvoetend volgde ze haar vader die zich een weg baande door de opeengepakte massa. Het gefluister van de mensen was overgegaan in gepraat en hier en daar klonk ongeduldig geroep. In het midden van het plein kwamen ze tot stilstand. Er stonden zo veel mensen, dat niemand de ruimte had om opzij te gaan.

‘We hadden langs de rand moeten lopen,’ zei haar vader. ‘Onder de gaanderij is er nog wel beweging.’

‘Laten we terugkeren,’ stelde Lena voor. Ze draaide zich om en stond oog in oog met de schilder. Ze wrong zich langs hem heen. Verderop kwamen ze opnieuw vast te zitten.

‘Het gaat niet, we zullen moeten wachten,’ zei ze.

Onder de gaanderij stonden de mensen nu ook stil. Haar vader ging op zijn koffertje staan en keek over de massa heen.

‘Er blijven mensen toestromen,’ zei hij.

Lena hoorde enkele mannen naast haar discussiëren.

‘Ik durf er mijn moeder om te verwedden dat het Pietro Gradenigo wordt.’

‘Je wilt van je moeder af, geef maar toe. Andrea Dandolo maakt meer kans. Hij kwam vorige keer slechts één stem tekort.’

‘Daarom juist. Eens verloren, altijd verloren.’

‘Je hebt het mis,’ mengde een derde persoon zich in het gesprek.

‘Dandolo bezit aandelen van alle bedrijven in Venetië. Zijn familie beheert het grootste deel van de haven. De import en de export liggen in zijn handen. Ook de visserij is van hem afhankelijk. Hij kan de handel

ontwrichten. En dan vergeten jullie nog dat zijn vader grootgrondbezitter is. De wijnstreek rond Verona is zijn erfgoed. Hij wordt het, dat is toch duidelijk.'

Mensen rondom knikten instemmend.

'Toch is die Dandolo een verliezer,' begon de eerste weer. 'Zullen we wedden?'

Voor ze een bedrag hadden kunnen afspreken, ging er een vlaag van opwinding door de menigte. Op het balkon van het Dogenpaleis waren twee mannen verschenen. De ene droeg een soort toga, de andere een maatpak.

'Dames en heren,' klonk het door de luidsprekers. 'Na vijf dagen is de stemming in de grote raad tot een einde gekomen. Dertig raadsleden werden door loting aangewezen. Ze verminderden hun aantal tot negen door een nieuwe trekking en stelden veertig andere raadsleden aan. Die reduceerden zichzelf tot twaalf en kozen vijftientig nieuwe leden uit, van wie er negen overbleven, die vijfenveertig raadsleden aanwezen, die tot elf werden herleid om uiteindelijk de eenenveertig leden te selecteren, die de nieuwe doge hebben aangesteld.'

'Wat een ingenieus verkiezingssysteem,' vond iemand.

'Niks ingenieus aan,' zei een ander. 'De leden van de grote raad zijn omgekocht en weten op voorhand wie ze gaan steunen. De voorgeschreven procedure heeft geen invloed op het eindresultaat.'

Lena was gedwongen naar de gesprekken te luisteren. Achter haar duwden mensen tegen haar rugzak, langs de zijkant werd de doos tegen haar aangedrukt. Vooraan trapte iemand met de hielen op haar tenen. Ze kreeg het benauwd en keek naar haar vader, die nog steeds op zijn koffer stond en met zijn hoofd boven de massa uitstak. Misschien moest ze haar rugzak afdoen en zijn voorbeeld volgen.

'Wie is die man in dat pak?' vroeg iemand die naar het balkon wees. 'Is dat Andrea Dandolo?'

'Nee, dat is Federico Bertolin, hoofd van de veiligheidsdienst. Hij heeft de vorige doge van een aanslag gered en daarna de bevoegdheid over de paleiswacht gekregen. Overal schijnt hij infiltranten te hebben. Het zou me niet verbazen als er agenten van de geheime dienst tussen ons staan om de gesprekken af te luisteren.'

Enkele hoofden draaiden zich in de richting van haar vader, de blikken gleden verder. Lena voelde gedrang in haar rug. Achteraan duwden mensen

om ook op het plein te kunnen. Haar vader viel van zijn koffer en moest iemand weggagen die erop wilde gaan staan.

‘Ik ga jullie niet langer in spanning laten,’ zei de stem door de luidsprekers. ‘De nieuwe doge wordt... Andrea Dandolo.’

Gejuich en gevloek weerklonken. Wie verkeerd had gewed haalde geld te voorschijn. Op het balkon zette de man in toga een roodfluwelen muts op zijn hoofd. Er werd geapplaudisseerd.

‘Waarvoor is die muts?’ vroeg Lena.

‘Dat is het teken van macht,’ antwoordde iemand in haar vaders plaats.

Lena werd afgeleid doordat de doos onderaan doorweekt was en dreigde door te scheuren. Ze zette de doos neer en keek erin. De steenvreter lag opgerold in zijn eigen stront. Het beest had waarschijnlijk uit angst voor het rumoer zitten schijten.

‘Dames en heren,’ klonk het weer door de luidsprekers. Dit keer was het de verkozen doge die aan het woord was. ‘Om mijn overwinning te vieren bied ik jullie een groot feest aan. Onder de gaanderij zal er vanaf zes uur eten en drank verkrijgbaar zijn. Op het plein kan er de hele nacht worden gedanst.’

Na een unaniem applaus verdween hij van het balkon. Er kwam langzaam ruimte in de massa. Het feest zou pas over vier uur beginnen. Lena volgde haar vader en ondersteunde de doos met beide armen om te voorkomen dat het doorweekte karton het zou begeven.

‘Daar!’ zei haar vader enkele straten verder. Op een overvol terras stonden twee mensen op. Onmiddellijk nam haar vader de tafel in en ging voldaan zitten.

‘We hebben een nieuwe doos nodig,’ zei Lena. ‘Ze is onderaan aan het doorscheuren.’

Een serveerster kwam naar hen toe.

‘Ik heb geen honger,’ zei Lena.

‘Dat komt nog,’ zei haar vader.

Op de kaart wees hij allerlei zaken aan. Hij vroeg ook om een kartonnen doos. De serveerster keek raar op, maar hij glimlachte zo vriendelijk, dat ze die onmiddellijk ging halen. Lena kon al voorspellen dat ze straks een stevige fooi zou krijgen. Onder de tafel zette ze de steenvreter in de nieuwe doos. Ze moest hem te eten geven, maar om te vermijden dat hij alles zou onderkaken, besloot ze het uit te stellen.

De serveerster kwam met een dienblad aanzetten. Ze zette een kop chocolademelk, een omelet, een wafel met verse aardbeien en slagroom, een mandje met brood en nog wat andere etenswaren op tafel. Het was een feestmaal voor minstens vier personen. Zo'n verkwisting was Lena niet gewend. Haar moeder draaide elk muntstuk twee keer om voor ze het uitgaf.

'Laat het niet koud worden,' zei haar vader, die gulzig aan de maaltijd begon. Dat hij honger had, verbaasde haar niet. Behalve een paar stukken chocolade had hij tijdens de rit niets gegeten.

Ze kon het niet laten een stuk van de wafel te bijten. Haar maag protesteerde door onmiddellijk op te zwellen en het eten terug in haar slokdarm te duwen. Ze moest herhaaldelijk slikken om niet te braken.

'Ik moet naar het toilet,' zei ze.

Niet ver van het eethuis zag ze de schilder zitten. Hij was een gevel aan het observeren en maakte aantekeningen in een boekje. Zijn grote, krachtige gestalte werd tenietgedaan door de gehavende kleding die hij droeg.

In het toilet boog ze zich voorover en braakte de wafel, de aardbeien en de restanten van het snoepgoed uit. Ze ging naar de wastafel en spoelde haar mond tot de zurige nasmaak was verdwenen. Haar ogen zagen rood van vermoeidheid. Tijdens de rit had ze gedoezeld, slapen was niet gelukt. Met haar handen op haar buik keerde ze terug naar het tafeltje.

'Gaat het?' vroeg hij.

Ze schudde haar hoofd.

'Als je wilt, ga ik alleen een hotel zoeken. Dan kun je hier in de zon blijven wachten tot ik je kom halen.'

'Ik voel me al beter,' zei ze snel.

Haar vader wenkte de serveerster, rekende af en drukte haar extra geld in de hand. Ze raakten aan de praat en het leek erop dat ze adressen zouden uitwisselen. Lena kuchte en stond op. Niet dat ze waakhond wilde spelen, maar het flierefluitergedoe van haar vader stemde niet overeen met de strikte manier waarop haar moeder iedere nieuwe man zo grondig analyseerde dat er meestal van een verbintenis niets terechtkwam. Ze moest wennen aan het gemak waarmee haar vader contact legde. Toch vermoedde ze dat hij er nooit in slaagde een blijvende relatie op te bouwen. Waarom was hij anders na zo veel jaren nog altijd alleen? Of zou dat te maken hebben met de dominantie van oma Fortini, die in Rome de scepter zwaaid?

‘Ik zal blij zijn te kunnen gaan liggen,’ zei haar vader. ‘Ik heb de afgelopen dagen maar zes uur geslapen. Zelfs een stenen bed zou op dit moment comfortabel aanvoelen.’

Lena trok haar rugzak aan en nam de doos met de steenvreter onder haar arm. Ook zij hoopte zo vlug mogelijk een dutje te kunnen doen om weer op kracht te komen.

‘Laten we hier proberen,’ zei haar vader.

Ze gingen een hotel binnen met een marmeren traphal. Voor de balie stond een rij van minstens vijftien personen.

‘Alles is vol,’ zei de receptionist toen ze aan de beurt waren. ‘Elk hotel zal volgeboekt zijn. De verkiezing heeft duizenden mensen naar Venetië gelokt. We hebben zelfs in het washok en in de opslagruimte bedden gezet om aan de vraag te kunnen voldoen.’

‘Wat nu?’ vroeg Lena toen ze buiten waren.

‘Ergens moet er een kamer vrij zijn. We mogen de moed niet opgeven.’

Ze volgde haar vader door de draaideur van het hotel ernaast. Ook hier stond een rij wachtenden. Hij liep tot bij de balie, onderbrak het gesprek en kreeg te horen dat er geen plaats was.

‘Zo hebben we tenminste niet hoeven aan te schuiven,’ zei hij, de verontwaardigde blikken negerend.

Bij het volgende hotel hing een bordje met vol erop. Daarnaast stond een huis waar kamers met ontbijt werden verhuurd. Ook hier was er geen plaats meer. Voor het eerst was Lena blij dat ze een rugzak bij zich had. Elke tweehonderd meter moest haar vader van arm wisselen om zijn koffertje te kunnen blijven tillen. Met een verbeterd trek om zijn mond ging hij elk hotel binnen. Lena wachtte buiten, zonder hoop. Als alle mensen die op het plein hadden gestaan, in Venetië bleven overnachten, dan was de kans klein dat ze een kamer zouden vinden.

‘Weer niets,’ zei haar vader. ‘Ik heb aangeboden om het dubbele te betalen. Het hielp niet.’

‘Misschien moeten we buiten het centrum zoeken,’ opperde Lena.

Ze wandelden over bruggetjes en sloegen onooglijke steegjes in. Sommige kwamen uit op een kanaaltje, zodat ze moesten terugkeren. Hoe verder ze zich van het centrum verwijderden, hoe onoverzichtelijker de wirwar werd.

‘Wat een doolhof,’ vond Lena.

Het aantal slaapgelegenheden was beduidend lager in de omliggende wijken. Vanuit de huizen keken mensen hen nieuwsgierig na. Blijkbaar kwamen er weinig toeristen in dit gedeelte van de stad. Lukraak gingen ze voort.

‘Weet je nog waar we zijn?’ vroeg Lena.

Zonder te antwoorden ging haar vader een vervallen hotel binnen, waarvan het naambord onleesbaar was, doordat de verf afgebladderd was en de plank verrot. Haar vader bleef langer weg dan gewoonlijk. Met haar neus tegen het raam keek ze naar binnen. Ze zag haar vader heftige gebaren maken en verwoed discussiëren. Op het moment dat zij naar binnen wilde gaan, stormde hij naar buiten en liep haar bijna omver.

‘Dit is een schande,’ zei hij. ‘Die afzetter vroeg het zevenvoudige van een viersterrenhotel. Toen ik de kamer wilde zien, bleken er geen bedden in te staan.’

Hij was zo over zijn toeren dat Lena hem verderop moest tegenhouden bij de deur van een al even vervallen hotel.

‘Ik zal het wel gaan vragen,’ zei ze.

Het stonk in de nauwe gang. Het behang vertoonde overal blazen van de vochtigheid. Een oude hond kwam aan de doos snuffelen. Ze duwde hem van zich af.

‘Is daar iemand?’

Een klapdeur ging open en een ongeschoren vent waggelde naar haar toe. Met half dichtgeknepen ogen keek hij haar aan.

‘Ja?’

‘Ik zoek een kamer.’

‘Bent u alleen?’

‘Mijn vader wacht buiten.’

‘Dan is alles vol.’

Zonder haar verder aan te kijken, verdween hij door de klapdeur. De hond likte aan haar hand en snuffelde nogmaals aan de doos. Weer gaf ze hem een zet. Haastig verliet ze het pand.

‘Niets, misschien bij het volgende,’ zei ze.

Enkele straten verder vonden ze een huis met achter het raam een handgeschreven bordje waarop stond dat er kamers werden verhuurd.

‘De gordijnen zijn dicht,’ zei haar vader.

Lena duwde tegen de deur. Die bleek niet op slot.

‘Ik ben zo terug,’ zei ze.

‘Wacht!’ zei hij. ‘Hier worden waarschijnlijk kamers per uur verhuurd.’

‘Een bordeel?’

‘Ik vermoed het.’

De omgeving werd grauwer naarmate ze verderliepen. Overal stonden vervallen panden. Van de meeste waren de ramen stuk. Bij sommige was een deel van het dak ingestort. Toch woonden er mensen. Ze werden nagestaard. Bij een binnenhaventje, volledig omzoomd met krotten, zag Lena een vrouw een zak afval in het water dumpen. De geur van verrotting hing als een verstikkende mist over de plek. Uit het water stak een houten paal, zo hoog en zo dik als een boom.

‘Wat zou dat zijn?’ vroeg ze.

‘Ik vermoed dat het een restant van een aanlegsteiger is.’

‘Misschien is het de grote meerpaal waar Elio het over had,’ opperde ze. ‘Laten we teruggaan.’

Af en toe moesten ze de weg vragen. Zelfs met de aanwijzingen duurde het een half uur voor ze weer in het centrum waren.

‘Er zit maar één ding op,’ zei haar vader. ‘We rijden met de auto naar een naburige stad en logeren daar.’

Op het San Marcoplein waren de voorbereidingen voor het feest in volle gang. Onder de gaanderij werden lange tafels gezet. Er was ook een podium gebouwd voor de muzikanten. Op het dak van het paleis werd vuurwerk klaargezet.

‘Laten we een hotel vastleggen voor morgen,’ zei ze.

‘Dat kunnen we doen, maar dat helpt ons nu niet verder.’

‘Kunnen we niet de hele nacht feesten?’

Haar vader glimlachte vermoeid.

‘Wil je me dood? Ik kan nog amper op mijn benen staan.’

Op de kade namen ze plaats op een bank.

‘We hoeven niet onmiddellijk te vertrekken,’ zei hij. ‘Laten we van het uitzicht genieten.’

Hij sloot zijn ogen en ging onderuit liggen.

‘Geniet jij maar.’

Lena stapelde haar rugzak op haar vaders koffer en gebruikte het geheel als voetsteun. Ze drukte haar zonnebril diep over haar neus. De schittering van de ondergaande zon op het water was verblindend. Ze zag Elio aanmeren. Hij stak klein af tegen de andere gondeliers.

Morgen wilde ze in de basiliek het retabel met de ingelegde edelstenen zien. Ook de winkels in de straatjes wilde ze binnengaan. In de etalages had ze oorbellen zien liggen waaraan kleine maskertjes hingen. Ze wist dat Venetië bekend was om het jaarlijkse carnaval waarop iedereen verkleed liep. De stad had een rijke traditie aan feesten. Daarom vond ze het jammer dat ze vanavond niet konden blijven.

Ze ging onderuit liggen en sloot haar ogen. Hoe zou het met haar moeder zijn? Met haar knie? En hoe zouden oma en opa hebben gereageerd op haar nachtelijke vertrek? Zou ze gestraft worden na de reis? Het leek alsof ze al een week onderweg was. Ze had vandaag meer meegemaakt dan op welke schooldag ook.

Ze trok de doos met de steenvreter naar zich toe en liet haar arm erop steunen. Haar hoofd knikte voorover.

ZES

Een luide knal deed Lena opschrikken. Op het plein klonk muziek. Naast de bank stond een man in het water te plassen. De grote straatlantaarns waren ontstoken. Een nieuwe knal weerklonk. Boven haar hoofd spatte een roodgroene vuurregen uiteen.

‘Vuurwerk!’ Ze kwam overeind en keek verdwaasd rond. Haar vader lag naast haar op de bank, zijn ogen eveneens wijd opengesperd.

‘We moeten meer dan drie uur hebben geslapen,’ zei hij.

De bagage waarop haar voeten hadden gerust, was onaangeroerd en de doos met de steenvreter stond er ook nog. Op het water dreven talrijke gondels. Veel mensen hadden blijkbaar besloten het vuurwerk van op een afstand te bekijken. Een nieuwe knal deed een zilveren flikkering boven hun hoofd uitwaaien. Het vuurwerk weerkaatste in het water, zodat ze door de gloed omgeven waren.

‘Wat prachtig,’ zuchtte Lena.

Er klonk angstig gepiep. Lena opende de doos, legde haar hand op de rillende steenvreter en sprak geruststellende woorden. Het beest stonk verschrikkelijk. Ze moest het wassen. Haar moeder had het niet langer in huis gewild. Bij nader inzien was dit terecht. Wat had ze aan een beest dat niet tegen licht kon, in het donker alles opvrat en op de andere momenten ineengekruld lag te schijten? Opa moest het ergens onder de grond hebben gevangen, misschien in een grot, waar het zijn eigen gangen maakte.

Een opeenvolging van nieuwe knallen deed haar opschrikken. Meerdere kleuren mengden zich in de lucht. Ze had al vaak vuurwerk gezien, maar nooit zo veel – niet alleen vanaf het dak van het Dogenpaleis werden pijlen afgeschoten, maar ook vanaf de gaanderij en het balkon van de basiliek.

‘We moeten een gondelier vinden die ons naar de auto wil brengen,’ zei haar vader.

‘Laten we nog even naar het plein gaan,’ smeekte ze.

Minstens twintig pijlen werden tegelijk afgevuurd. De witte stipjes werkten zich als glimwormen de hoogte in. De gebouwen daverden en de

gloed was verblindend. Na een verwachtingsvolle stilte weerklonk er applaus en waarderend geroep.

‘Niet langer dan tien minuutjes,’ zei haar vader.

Lena sloot de doos en pakte haar rugzak. Het plein was overvol.

‘Bij elkaar blijven,’ zei haar vader.

Ze liep vlak achter hem onder de gaanderij. Overal schoven mensen aan. Op lange tafels stonden schalen gevuld met venusschelpen, zeeslakken, kreeft en gebakken paling. Er waren potjes met krab, mosselen en gefrituurde artisjokken. De kalfslever gestoofd met schijfjes ui en de pasta met gebakken ansjovis roken het lekkerst. Tegen de zuilen stonden wijntonnen, waaruit vrijelijk getapt kon worden.

‘We moeten toch eten, waarom dan niet hier?’ vroeg ze.

‘Je hebt gelijk. Daar is plaats, vlug.’

Lena zette de doos onder het wankel tafeltje en ging op een houten klapstoel zitten. De meeste mensen aten staand, een kartonnen bord in de hand.

‘Ik haal wat,’ zei haar vader.

Soep met geraspte Parmezaanse kaas, kabeljauw met olie, knoflook en gehakte peterselie, sardientjes in een marinade van ui, azijn en laurier – hij bleef eten op het tafeltje zetten tot het vol stond. Haar maag begroette het voedsel zonder morren. Dat verheugde haar. Met een schok zag ze dat een man, die tegen de pilaar van de gaanderij leunde, haar observeerde. Hij had een borstelige snor en zijn haar was met pommade naar achteren gekamd. Hij droeg een onberispelijk, zwart pak, een vlinderdas en glimmende schoenen. Hij keek vlug de andere kant op toen hij haar priemende blik ontwaarde. Het vermoeden dat ze hem eerder had gezien, verwarde haar.

‘Wat is er?’

‘Niks,’ zei ze.

‘Waar keek je naar?’

‘Een man.’

Ze wilde hem aanwijzen, maar hij was verdwenen. Haar vader haalde wijn in plastic bekertjes. Ze rook eraan en trok een zuur gezicht.

‘Heb je nog nooit wijn gedronken?’

Ze schudde haar hoofd.

‘Dat mag zeker niet van Carmen.’ Hij glimlachte. ‘Laten we toosten op je eerste slok.’

Ze staken hun bekertje in de lucht.

‘En op de reis,’ voegde hij toe.

Ze tikten de bekertjes tegen elkaar. Het smaakte naar druivensap met een andere nasmaak.

‘Lekker?’

‘Te doen.’

Een kwartier later werden de lichten onder de gaanderij gedoofd. Vanaf de daken werden schijnwerpers op het plein gericht. Groen, blauw, rood, geel – alle soorten kleuren schenen op de mensenmassa neer. Op het podium namen de artiesten hun plaatsen in. De muziek swingde zo, dat iedereen begon te dansen. De zanger had een stem waarvan Lena aangename kriebels in haar buik kreeg. De schijnwerpers gingen aan en uit op het ritme van de muziek. Nooit eerder had Lena mensen zo sensueel zien dansen. Vrouwen in jurken met open rug en diep ingesneden décolletés lieten zich verleiden door mannen bij wie de bovenste knopen van hun overhemd openstonden. Jonge paartjes kusten elkaar onder de gaanderij. Stoelen en tafels werden opzij geschoven om meer plaats te maken. Niemand had nog belangstelling voor de schalen met eten. Bij de wijntonnen ontstond een toeloop. De atmosfeer van daarnet was in een oogwenk veranderd, alsof de muziek en de schijnwerpers een toverwoord waren geweest.

‘Laten we doorgaan!’ riep Lena boven het rumoer uit.

Haar vader boog zich naar haar toe.

‘Blijf hier, ik ga extra wijn halen.’

Het duurde zeker tien minuten voor hij terug was en hij had zijn bekertje al leeggedronken.

‘Ik ga dansen,’ riep hij haar toe. ‘Bewaak jij de bagage.’

Hij verdween in de massa. Ze ging op haar stoel staan. Met haar ogen volgde ze hem en ze zag dat hij een vrouw aansprak. Het was de serveerster van het eethuis waar ze deze middag hadden gegeten. Verontwaardigd dronk ze haar bekertje leeg. Een groep mannen in uniform kwam de tafels en de stoelen onder de gaanderij weghalen. Ook het voedsel werd weggedragen. Op de vrijgekomen plek werden karren met extra wijntonnen gezet. Lena plaatste de bagage tegen de muur, vulde haar bekertje bij en ging op de koffer zitten. Kinderen speelden verstoppertje tussen de wijntonnen. Enkele jongens van haar leeftijd stonden bij een pilaar te praten. Een van hen kwam haar richting uit.

‘Wil je dansen?’ vroeg hij.

Ze gebaarde dat ze hem niet verstond en trok een verstoord gezicht. Hij keerde terug naar zijn vrienden. Toch bleef hij haar richting uitkijken. Ze vulde haar bekertje drie keer bij voor haar vader weer opdaagde.

‘Nu is het aan jou om te dansen,’ riep hij. Alle moeheid leek uit hem geweken. Hij straalde.

‘Ik wil niet,’ zei ze nors.

‘Blijf dan bij de bagage.’

Hij verdween weer tussen de mensen. Ze ging op de koffer staan. De muziekband speelde voor het eerst een langzaam nummer. Lichamen drukten zich tegen elkaar aan. Ze kon haar vader niet onderscheiden in de massa. Hij stond zich ongetwijfeld ergens tegen die serveerster aan te wrijven. Ze vulde haar bekertje nogmaals bij. Hoeveel wijn ze op had, wist ze niet meer. Ze wenkte de jongen. Hij kwam onmiddellijk naar haar toe.

‘Zullen we dansen?’ vroeg ze.

‘Ik dacht dat je geen Italiaans kon,’ zei hij. ‘Hoe heet je?’

Ze negeerde zijn vraag en sloeg haar armen om hem heen. Zijn vrienden floten en riepen schunnige opmerkingen. Ze duizelde en klampte zich krampachtig aan de jongen vast. Een snel nummer werd ingezet. Ze liet hem los en plofte neer op de koffer. Hij leek niet te weten of hij bij haar moest blijven of naar het groepje terugkeren. Ze lachte. Waarom wist ze niet. Alles scheen plots zo hilarisch. Ze hield haar handen tegen haar buik en schaterde. De jongen wenkte zijn vrienden. Die kwamen rond haar staan en stelden zich voor. Bij elke naam proestte ze het uit.

‘Wie me kan vangen mag me kussen,’ riep ze.

Vlug raakte de jongen haar aan.

‘Jij wint,’ zei ze.

Verlegen keek hij haar aan. Zijn vrienden moedigden hem aan. Toch durfde hij niet. Hij werd vastgegrepen en zijn hoofd werd bij dat van Lena gebracht. Hij spartelde en trachtte zich los te rukken.

‘Laten we dansen!’ riep ze.

De jongen werd losgelaten. Zijn vrienden keken niet meer naar hem om. Ze volgden Lena, die tussen de wijntonnen op het ritme van de muziek begon te bewegen. Zelden had ze zich zo vrij gevoeld. Normaal danste ze niet graag waar anderen bij waren, maar de wijn gaf haar onbelemmerde moed. Als iemand haar zou vragen de tonnen op te tillen, zou ze het doen. Alles leek mogelijk. Af en toe wierp ze een vluchtige blik op de bagage bij de muur. De muziek was zo opzweepend, dat niemand er acht op sloeg. Dat

stelde haar gerust. Een van de jongens drukte haar een nieuw bekertje in de hand. In enkele teugen dronk ze het leeg, kneep het vervolgens plat en gooide het over haar schouder. De jongens lachten en deden haar na.

‘Wie me kan vangen mag me kussen,’ riep ze weer.

Ze rende rond tussen de tonnen en de jongens liepen achter haar aan. Ze struikelde en viel voorover. Met haar hoofd sloeg ze ergens tegenaan. Ze werd overeind geholpen, haar lip bloedde. Niemand eiste de kus op. Ze duizelde en moest worden ondersteund.

‘Wat is er gebeurd?’ Haar vader stond bezweet voor haar.

‘Ik ben gevallen.’

De jongens verdwenen bij het zien van haar vader.

‘Hoe ben je hier terechtgekomen? Je zou toch op de bagage letten? Waar heb je die neergezet?’

‘Tegen de muur.’

‘Waar dan?’

Ze keek naar de plek waar de koffer en de rugzak hadden gestaan. Alleen de doos stond er nog. De duizeling stopte. Verbaasd speurde ze in het rond.

‘Daarnet—’

‘Maar nu niet meer,’ zei haar vader nijdig.

‘Ik wilde plezier maken. Als jij met een serveerster aanpapt, dan mag—’

‘Ik probeerde een slaapplek voor de nacht te versieren,’ onderbrak hij haar weer brutaal. ‘En wat doe jij? Jij bedrinkt je en laat de bagage stelen. Als ik dit aan je moeder vertel—’

‘...dan mag ik nooit meer met je op reis,’ maakte ze de zin af.

‘En terecht,’ zei hij. ‘Wie is er nu zo dom om—’

‘Ik!’ riep ze uit. ‘Ik ben zo dom!’

Vijandig keken ze elkaar aan.

‘De reis is afgelopen. Morgen breng ik je naar huis.’

Ze was te kwaad om te huilen. Bovendien voelde ze zich weer misselijk worden. Ze zocht steun tegen de muur en nam haar hoofd in haar handen. Met gesloten ogen ademde ze diep in en uit. Het hielp niet. Ze kon de kramp niet tegenhouden. Voorovergebogen braakte ze het eten en de wijn uit. De smurrie spetterde op haar schoenen en bevulde haar broek.

‘Gaat het?’ vroeg haar vader. Alle woede was uit zijn stem geweken. ‘Is er ergens water?’ vroeg hij aan een dame.

‘Het linkerstraatje komt uit op een pleintje. Daar is een fontein.’

Hij bedankte haar en ondersteunde Lena.

‘De doos,’ zei ze.

Hij grabbelde die van de grond.

‘Hadden ze het beest maar meegenomen en de rest laten staan,’ zei hij.

Ze boog zich weer voorover. Haar vader week opzij. Een nieuwe geut onverteerde resten werd via haar slokdarm naar buiten gestuwd. Zo misselijk had ze zich zelden gevoeld. Alle kracht was uit haar geweken. Haar vader moest haar overeind houden.

‘Ik had je nooit van die wijn mogen laten proeven,’ zei hij. ‘Kom, we gaan die fontein zoeken.’

Met een troebele blik liet ze zich van het San Marcoplein wegleiden.

ZEVEN

De fontein lag op een pleintje dat aan een kanaal grensde. Lena knielde bij het bassin en wilde eruit drinken.

‘Ben je gek!’ zei haar vader. ‘Dat water zit vol bacteriën. Je mag alleen je mond spoelen en dan nog liefst met het water dat uit de straal komt.’

Haar vader had makkelijk praten. Om bij de straal te kunnen moest ze gevaarlijk ver voorover buigen. Ze dreigde in het bassin te vallen.

‘Ik zal je vasthouden.’

Hij ging achter haar staan en hield haar bij haar broekriem vast. Ze helde voorover en waste haar gezicht.

‘En?’

‘Ja, beter,’ loog ze.

Ze kon nog altijd niet helder zien. De grond leek te bewegen en haar voortdurend uit evenwicht te brengen. Ze ging op de rand van het bassin zitten en zuchtte.

‘Ik ga terug naar het plein.’

‘Naar de serveerster?’

‘Ik wil vragen of we bij haar de nacht kunnen doorbrengen.’

‘Doe maar.’

Hij verdween in het donker. Lena deed haar schoenen uit en spoelde ze af. Met haar blote voeten ging ze in het bassin staan. Het water kwam tot aan haar knieën. Ze liep wat heen en weer om zo de onderkant van haar broek schoon te maken. Op de bodem lagen muntstukken. Ze boog zich voorover en raapte ze op. Voor het merendeel waren het buitenlandse munten zonder waarde. Ze gooide ze terug in het water. Een voorbijganger riep haar iets toe. Ze grinnikte en klom uit het bassin. Haar voeten en onderbenen voelden koud aan. Dat maakte haar hoofd helder.

Met verbazing zag ze de doos kantelen en de steenvreter ineengedoken naar buiten rollen. Verschrikt greep ze het dier bij zijn nekvel. De lantaarn die de fontein moest verlichten, brandde niet. Alleen het licht van de schijnwerpers in de verte flitste af en toe door de straat. Daardoor was het op sommige ogenblikken licht en op andere stikdonker. Dat het beest uit de

doos was gekomen, verontrustte haar. Met gestrekte arm hield ze het stinkende dier voor zich uit en dompelde het in het bassin. Ze had verwacht dat het wild om zich heen zou slaan, maar het knorde genoeglijk. Met haar vrije hand ging ze door de vacht en verwijderde de opgedroogde stront. Ze krabbelde ook achter zijn oren. Het beest maakte hik-geluidjes.

‘Ik wist niet dat je kon lachen,’ zei ze.

Het beest bleef hikken. Ze streelde het lijf. Alleen onderaan de slappe pootjes zat nog een gevoelig plekje. Het beest begon weer te hikken als ze het aanraakte.

‘Wat ben je toch een raar geval,’ zei ze. ‘Je kunt niet lopen, alleen maar rollen en je vreet stenen alsof het een lekkernij is.’

‘Wat hebt u daar?’

Uit schrik liet ze de steenvreter bijna los. Voor haar stond de man met de snor en het naar achteren gekamde haar, die ze eerder op de avond naar haar had zien kijken. Ze herkende hem aan zijn zwarte pak en zijn glimmende schoenen. Alleen droeg hij geen vlinderdas meer.

‘Een hond,’ zei ze.

‘Hoe heet hij?’

‘Eh... Bolder,’ zei ze.

‘Bolder?’

‘Ja, van holderdebolder. Hij maakt graag koprolletjes. Begrijpt u?’

‘Hebt u hem afgericht?’

‘Ja, hij is gedresseerd. Kijk, ik kietel nu achter zijn oren. Luister.’

De Bolder begon onmiddellijk te hikken.

De man lachte.

‘Wat kan hij nog meer?’

Ze zette het beest op de grond, maar het bleef ineengedoken zitten. Ze maakte het zijden sjaaltje rond haar hals los en knoopte het rond de kop. Het beest ontrolde zich en kwam overeind. Met zijn neus snuffelde het in de lucht en maakte een rolletje naar de rand van het bassin.

‘Wat knap,’ zei de man. ‘Welk ras is het?’

‘Dat weet ik niet. Het is een kruising, denk ik.’

Te laat zag ze dat de Bolder zijn muil opensperde en een stuk uit de rand van het bassin beet. Ze probeerde hem te grijpen, maar hij draaide met haar mee en gromde vervaarlijk. De man week achteruit.

‘Help me!’ riep ze hem toe.

In het nauw gedreven drukte de Bolder zich tegen het bassin.

‘Neem mijn plaats in.’

Ze klom in het bassin en spetterde water over de kop van het beest. Daardoor kon het niet horen wie waar was. Het draaide zich om en beet nieuwe stukken uit de stenen rand. Met een snelle beweging rukte de man het sjaaltje los en sprong naar achteren. De Bolder kromp ineen en bleef verslagen zitten.

‘Hij kan blijkbaar niet tegen licht,’ zei de man.

‘Nee, dat is het nadeel,’ zei ze. ‘Of noem het een voordeel. In het pikdonker zouden we hem nooit hebben kunnen overmeesteren.’

‘Lena, wat heb je nu weer uitgehaald?’

Ontredderd wees haar vader naar het stukgebeten bassin. Het water stroomde weg. Lena raapte haar sjaaltje op en keek om zich heen. Voorbijgangers waren blijven stilstaan.

‘U kunt beter maken dat u wegkomt,’ zei de man. ‘Vernieling van openbaar goed wordt zwaar bestraft.’

Lena stopte de Bolder in de doos en trok vlug haar schoenen aan. Ze wilde de man bedanken, maar hij was verdwenen.

‘Kan ik je dan echt geen moment alleen laten?’ vroeg haar vader. ‘Knoop je veters straks maar vast.’ Hij sleurde haar bij de hand een steegje in. ‘We moeten ons verschuilen,’ zei hij. ‘Als ze ons te pakken krijgen, zijn we er gloeiend bij. Ik wil de nacht niet in een cel doorbrengen.’

‘Als er bedden staan is het misschien een oplossing,’ zei ze.

Ze kreeg een tik tegen haar hoofd en zweeg verschrikt.

‘Ook dat nog,’ zei haar vader. Het steegje liep dood en kwam uit op een smal kanaal. Achter hen klonk geroep.

‘Straks worden we gesnapt.’ Hij keek rond, er was nergens een uitweg.

‘We kunnen een gondel stelen,’ zei Lena.

‘Heb je nog niet genoeg fratsen uitgehaald?’

Ze knielde en knoopte haar veters vast. Haar vader boog zich over een gondel. Ze had zin hem een duw te geven. Dat zou hem leren haar te slaan of te beledigen.

‘Ze zijn deze straat ingelopen!’ hoorde ze iemand achter hen zeggen.

Met een schok beseftte ze dat de situatie veel ernstiger was dan ze had gedacht.

‘Help me,’ zei haar vader. Ze zag dat hij het dekzeil van een gondel losknoopte. Wilde hij toch wegvaren?

‘Kruip erin,’ zei hij. Vlug liet ze zich met de doos in de kuip zakken en begreep toen pas wat hij van plan was. Hij kwam erbij zitten en sloot het dekzeil. Gebukt hielden ze hun adem in bij het horen van de naderende voetstappen.

‘Er is niemand,’ zei een stem.

‘Dan moeten ze in een van de huizen wonen.’

‘We zoeken het morgen wel uit. Kun je een beschrijving geven van hoe ze eruitzagen?’

‘Het was erg donker. Ik stond tamelijk veraf.’

De voetstappen verwijderden zich en de stemmen werden onverstaanbaar.

‘Dat was op het nippertje,’ fluisterde ze.

Haar vader duwde haar iets in de handen. Het voelde zacht aan.

‘Wat is dit?’

‘Een kussen,’ zei hij. ‘We moeten wachten tot het gevaar geweken is.’

Ze hoorde hoe haar vader onderuit ging liggen.

‘Kunnen we niet bij die serveerster overnachten?’

‘Ik heb het haar gevraagd. Ze staat nu op het plein te wachten. Ik zal haar morgen alles uitleggen.’

In de gondel slapen stond haar niet aan.

‘Het is hier benauwd. Mag het dekzeil een beetje open?’

Haar vader sloeg de punt weg en frisse lucht stroomde naar binnen. Uitgeput sloot ze haar ogen. De gondel schommelde zachtjes. In de verte was de muziek en het feestgewoel te horen. Het was aardedonker in het steegje. Blijkbaar stonden alle lampen met elkaar in verbinding. Door de lantaarns onder de gaanderij te doven – zodat de schijnwerpers beter zouden uitkomen – waren alle omliggende straten in het donker gehuld.

‘We kunnen hier niet blijven,’ zei ze. ‘De Bolder zal uitbreken.’

‘De Bolder?’

‘Ja, zo heb ik de steenvreter genoemd.’

‘Doet hij raar?’

Ze hield haar oor bij de doos. Een zacht geronk weerklonk.

‘Hij slaapt.’

‘Dan is er geen probleem. Laten we ook gaan slapen. Zodra het licht wordt, moeten we hier weg.’

Half gerustgesteld duwde ze de doos zo ver mogelijk van zich af. Hopelijk had de Bolder genoeg gegeten om de hele nacht te slapen. Zou hij haar bijten als ze hem probeerde tegen te houden? Bij de fontein had ze

hem met een list moeten vangen. Zonder de hulp van de man zou het niet gelukt zijn.

‘Heb je die man gezien?’ vroeg ze.

‘Welke man?’

‘Die bij de fontein stond. Ik denk dat we hem al eerder hebben ontmoet.’

‘Ik heb niet op hem gelet.’

Het bleef enkele minuten stil.

‘Wat is er daarnet gebeurd?’ vroeg haar vader.

Ze legde uit dat ze het beest met haar sjaaltje had geblinddoekt en beschreef de gevolgen.

‘We laten het beest morgen in de hotelkamer. We zetten het onder een lamp en hangen aan de deur een bordje met verboden te storen. Anders jaagt het de kamermeid de stuipen op het lijf.’

‘Ik dacht dat we naar huis gingen?’

‘Ik heb me bedacht,’ zei haar vader. ‘Dit soort gedoe hoort waarschijnlijk bij reizen. Morgen gaan we nieuwe kleren kopen.’

Een warm gevoel verspreidde zich over haar lichaam.

‘Ik dacht dat ik het had verknald.’

‘Het is even goed mijn fout. Ik had je niet zo lang alleen mogen laten. We moeten alleen vermijden dat de Bolder weer iets stukmaakt. Hij moet een razende honger hebben gehad. Anders zou hij nooit geblinddoekt om zich heen hebben gebeten.’

‘Ik zal hem beter verzorgen,’ beloofde ze.

Ze ging op haar zij liggen. Morgen zou ze met haar vader kleren gaan kopen. Ze zag de reactie van haar moeder al wanneer ze met een splinternieuwe rugzak en in een nieuwe outfit zou thuiskomen.

ACHT

‘Scheer jullie weg, landlopers!’

Met een schok werd Lena wakker. Op de kade stond een gondelier, die met een roeiriem in haar zij porde.

‘We kunnen het uitleggen,’ zei haar vader.

‘Te gierig om een hotel te betalen!’ riep de man.

Lena en haar vader klommen vlug uit de gondel.

‘De volgende keer geef ik jullie aan!’ riep hij hen na.

Met snelle pas gingen ze ervandoor.

‘Wat een onvriendelijke kerel,’ vond Lena.

‘Hij treft misschien elke ochtend mensen onder het dekzeil aan.’

Ze kwamen op het pleintje. Rond het bassin was een lint gespannen en de fontein was stopgezet.

‘Hoe laat is het?’ vroeg ze.

‘Half acht. Laten we gaan ontbijten.’

Enkele straten verder lag het etablissement waar de serveerster werkte.

Ze gingen aan een tafeltje bij het raam zitten. Een man kwam hen bedienen.

‘Is Laura er niet?’ vroeg haar vader.

‘Die komt pas om tien uur.’

‘We willen ontbijten.’

‘Ik breng de kaart.’

Voor dit vroege uur waren er verrassend veel klanten. Er zaten mannen in maatpak, waarschijnlijk op weg naar hun werk, feestvierders met vermoeide ogen en vrouwen met grote draagtassen die van de markt kwamen of ernaar toe gingen.

‘Jammer dat Laura er nog niet is.’

‘Misschien staat ze nog op het plein te wachten.’

‘Alsjeblieft!’ De ober gaf hun ieder een kaart.

‘Dat is niet grappig,’ zei haar vader. ‘Ze wilde ons onderdak bieden. We blijven tot ze arriveert.’

‘Dan kunnen we na het ontbijt meteen lunchen.’

Haar vader keek verstoord en bestudeerde de kaart. Lena wist niet of ze wel honger had. Haar hoofd voelde zwaar aan. Ze drukte met haar handen tegen haar slapen.

‘Ik hoef niets,’ zei ze. ‘Anders komt het er toch weer uit.’

‘Veel heb je nog niet binnengehouden, dat is waar,’ zei haar vader. ‘Heb je hoofdpijn?’

Ze humde nors en hij wenkte de ober.

‘Twee koffie, brood, honing. En iets tegen de hoofdpijn.’

De ober noteerde alles zonder vragen te stellen.

‘Ik heb nooit eerder koffie gedronken,’ protesteerde Lena.

‘Als je het niet lust, drink ik het op.’

De ober bracht een glas water en een bruistablet. Daarna haalde hij de rest. Ze aten zwijgend. De koffie smaakte vies, ze schoof de kop van zich af en bestelde warme chocolademelk. Na het ontbijt nam haar vader een achtergelaten krant van een aangrenzend tafeltje.

‘Moet je dit lezen,’ zei hij even later.

Hij schoof een blad naar haar toe. *DIEF MET DUIZEND GEZICHTEN*, was de kop. Het ging over onverklaarbare inbraken in Venetië. Een inbreker, die zich telkens als een vriend des huizes verkleedde, zou op klaarlichte dag diefstallen hebben gepleegd. In het artikel werd beschreven hoe een meisje bij de laatste inbraak de dief had betrapt. Hij had haar zo innemend toegesproken dat ze hem met de juwelen had laten ontsnappen. Te laat had ze beseft dat ze was beetgenomen en dat een vriend van haar vader niets in de juwelenkoffer van haar moeder te zoeken had. Op de grond had ze een handschoen aangetroffen: het achterlaten van een kledingstuk was het visitekaartje van de dief. Lena vond het een vreemd en ongeloofwaardig artikel. Hoe kon iemand zich nu zo perfect transformeren dat hij een huis zomaar kon binnenwandelen en kon meenemen wat hij wilde? Hoe wist de dief trouwens hoe die vrienden eruitzagen? Daarvoor zou hij de familie dagenlang hebben moeten observeren zonder dat iemand het merkte. Ze besloot haar hoofd er niet over te breken. Haar vader schoof een ander stuk van de krant naar haar toe. *VERNIELING FONTEIN*, stond er. Met kloppend hart begon ze te lezen. Er stond in dat niemand goed had kunnen zien door wie of door wat het bassin was beschadigd. Sommige mensen beweerden dat het een beest was geweest, anderen spraken van twee mannen en een meisje. De politie stond voor een raadsel.

‘Wat nu?’ vroeg ze.

‘We hoeven ons niet ongerust te maken. Niemand heeft ons herkend.’

‘Je wilt alles aan die Laura vertellen. Is ze betrouwbaar?’

‘Ik kan haar toch niet–’

‘Laten we kleren gaan kopen en de stad verkennen. Waarom zouden we deze dag verspillen met wachten op iemand die je niet meer terugziet?’

Haar vader vouwde de krant op en keek in zijn lege kopje.

‘Goed,’ zei hij. ‘Laten we gaan.’

Hij wenkte de ober en vroeg de rekening.

‘Even naar het toilet,’ zei hij.

De ober legde de rekening op de tafel en ruimde af.

‘Misschien moet ik haar een brief schrijven,’ zei haar vader toen hij terug was.

Lena keerde haar hoofd af.

‘Dan niet,’ zei hij en hij tastte in de binnenzak van zijn vest. Hij trok zijn hand terug, klopte op de buitenzakken en doorzocht zijn broek. Hij diepte enkele losse munten op. Te weinig om het ontbijt te betalen.

‘Wat is er?’

‘Mijn portefeuille is weg.’

Hij doorzocht opnieuw zijn zakken, zonder succes.

‘Ik ben bestolen,’ zei hij.

‘Zat de portefeuille in je koffer?’

Hij schudde zijn hoofd en bleef zijn zakken doorzoeken.

Gisteren hadden ze bij de verkiezing van de doge in de opeengepakte massa gestaan en op de bank bij de kade liggen slapen voor het vuurwerk begon – voldoende gelegenheid voor een zakkenroller. In de gondel waarin ze de nacht hadden doorgebracht, kon de portefeuille ook liggen.

‘Misschien heeft die Laura je bestolen toen je met haar aan het dansen was.’

‘Dan zou ze niet hebben ingestemd om ons onderdak te geven.’

Tegen dit argument kon ze weinig inbrengen.

‘Wat nu?’ vroeg ze. ‘Zullen we het op een lopen zetten?’

‘Ten eerste denk ik dat die ober sneller rent dan jij met die doos. Ten tweede hebben we straks ook geld nodig. We moeten terug bij de auto zien te komen en nog betalen voor het parkeren.’

De vakantie zakte als een kaartenhuisje in elkaar.

‘Ik zal mijn horloge verkopen,’ vervolgde hij. ‘Met dat geld kunnen we naar Rome rijden.’

‘Niets ervan,’ protesteerde ze. ‘Het is niet omdat er zich een probleem voordoet, dat we onmiddellijk naar Rome moeten gaan.’

‘Heb jij een beter idee?’

Met een verbeterd trek om haar mond kwam ze overeind. ‘Volg me.’

Vastberaden nam ze de doos en ging naar het toilet. De ober keek hen argwanend na. In het toilet deed ze de deur op slot en klikte het licht uit.

‘Je moeder zou—’

‘Stil!’

Hij zweeg abrupt.

‘Kom, mijn lief Boldertje.’ Ze pakte het beest bij zijn nekvel uit de doos.

‘Wat doe je?’ Op het moment dat hij de vraag stelde, leek hij haar plan door te hebben. ‘Nee!’ riep hij.

Met een paar felle knauwen beet de Bolder een gat in de buitenmuur en kromp door het daglicht ineen.

‘Het gat is te klein,’ stelde ze vast.

‘Wat moet dat daar?’ De ober bonkte op de deur.

‘Zorg dat hij niet naar binnen kan,’ zei Lena.

Haar vader duwde zijn rug tegen de deur en ving de stoten van de ober op, die het slot wilde forceren.

Lena bond haar sjaaltje rond de kop van de Bolder, greep hem bij zijn nekvel en hield hem voor de plek waar hij moest bijten. Het beest snuffelde en hapte toe.

‘Een perfecte sloopmachine,’ zei ze en ze wurmde zich door het breder geworden gat.

Haar vader wrong zich er ook doorheen. Op straat hielden voorbijgangers verbaasd halt. Lena zette het op een lopen en haar vader volgde.

‘Roberto?’

Het was de serveerster.

‘Ik ben herkend,’ zei haar vader, maar hij bleef rennen.

Hijgend bereikten ze het San Marcoplein.

‘Noem je dat een idee?’ riep hij terwijl hij het stof van zijn kleren sloeg. ‘We kunnen geen minuut langer blijven. Het gat in de muur zal in verband worden gebracht met de vernieling van het bassin.’

Lena werd afgeleid doordat ze de schilder zag zitten. Zijn kleren waren gehavend en zijn haar was in de war. Toch had hij iets wat haar vertrouwd voorkwam.

‘Stop dat beest weg!’

In de ene hand had ze nog steeds de Bolder vast, in de andere de doos. Ze knoopte haar sjaaltje los en stopte het dier weg. Ze waren vlak bij de ingang van de basiliek.

‘Laten we naar binnen gaan en nadenken over hoe het verder moet,’ stelde ze voor.

Haar vader betaalde de toegang met de losse muntstukken. Ze betraden de basiliek en gingen op een bank in de middenbeuk zitten. Achter het hoofdaltaar stond het retabel. Het was omgedraaid, zodat niemand de edelstenen kon zien zonder bij te betalen.

‘Ik heb een idee om rijk te worden,’ zei ze.

‘Rijk? Hoe dan?’

‘We laten de Bolder stenen stukbijten op het plein. Ik let erop dat hij niets omverhaalt en jij zamelt met de doos geld in. Wanneer de mensen uitgekeken raken, trekken we naar een andere stad. We zullen genoeg geld verdienen om te overleven. We zullen zelfs kunnen sparen.’

‘Je hebt maar twee weken vakantie,’ zei haar vader.

‘Ik wil nooit meer naar huis. Laten we rondtrekken en overal optreden. We kunnen reisverhalen schrijven over de plaatsen die we hebben bezocht.’

Haar vader lachte zo luid dat de andere bezoekers hem verstoord aankeken. Toen hij haar gekwetste blik opving, kalmeerde hij.

‘Je hebt te veel fantasie,’ zei hij. ‘Je moeder zal ons laten zoeken. Maar ik geef toe dat je idee niet slecht is. We laten het beest optreden en vergoeden met het geld alle brokken die we hebben gemaakt. Ook de kosten om de reis voort te zetten proberen we in te zamelen.’

‘Akkoord,’ zei ze.

‘Er is maar één probleem,’ zei hij. ‘De stenen. Waar halen we die vandaan? We kunnen de Bolder geen gaten in het paleis laten knagen, anders is de show afgelopen voor hij begonnen is. Bovendien moeten we eerst kunnen oefenen. We moeten enkele acts voorbereiden en zeker zijn dat het beest geen vreemde toeren uithaalt.’

Haar vader had gelijk. Als ze geld wilden verdienen, dan moesten ze voorkomen dat de Bolder zou ineenkrimpen door de aanwezigheid van de omstanders. Bovendien had ze bij het bassin gemerkt dat een moment van onbedachtzaamheid ernstige gevolgen kon hebben. Ze moest een manier bedenken om het sjaaltje los te trekken.

‘Zullen we naar buiten gaan en daar verder praten? Het is hier koud,’ zei haar vader.

‘Ik wil graag de schatkamer zien.’

Achteraan in de rechterkruisarm was een smeedijzeren hek dat openstond. Ze liepen erdoorheen en moesten extra betalen om de schat te mogen bezichtigen. In een glazen kast stonden zilveren kandelaars, een vergulde staf en een reusachtig zwaard waarvan de schede met bloemmotieven was versierd. Er waren ook drinkbekers bezet met edelstenen. In een lijst aan de muur hing een afbeelding van Maria. Haar hals werd gesierd met een halssnoer waaraan vijftig grote diamanten hingen.

‘Eén diamant moet voldoende zijn om een jaar van te leven,’ zei haar vader.

‘Wie bewaakt de schat?’ vroeg ze.

‘De paleiswacht van de doge. Elk jaar worden er boeven betrapt. Nooit is er iemand in geslaagd de schat te stelen.’

‘Hoe weet je dat?’

‘Het stond in de krant van daarstraks.’

Ze verlieten de schatkamer en met de allerlaatste munten kochten ze een kaartje om het retabel te bekijken. Op bladgoud was Jezus geschilderd, geflankeerd door evangelisten. Tussen de prenten waren ontelbare edelstenen aangebracht.

‘Zullen we er een paar meenemen?’ vroeg ze.

‘Handen thuis.’ Een vrouw in een bewakingsuniform keek hen streng aan. Vlug verlieten ze het koor en wandelden door het schip. De mozaïeken op de zoldering, de iconen, de goudbedekking, de hoge zuilen – het oogde indrukwekkend, maar Lena kon haar aandacht er niet bijhouden. Ook haar vader was in gepeins verzonken.

Ze gingen door de bloemenpoort aan de zijkant naar buiten en wandelden traag over het plein. Spontaan liepen ze richting kade. Elio stond met enkele gondeliers te praten. Lena liep weer opzettelijk tussen de twee zuilen door.

‘Ik weet een oplossing,’ zei ze.

‘Mag ik dit keer eerst weten wat je—’

Lena negeerde hem en stapte op Elio af.

‘Kan ik je spreken?’ vroeg ze.

NEGEN

Elio staakte zijn gesprek met de gondeliers en ging twee meter verderop staan.

‘Kijk!’ zei ze.

Ze opende de doos en liet hem de ineengedoken Bolder zien.

‘Dit beest vreet stenen,’ zei ze. ‘We willen het laten optreden op het plein en hebben je hulp nodig.’

Voor Elio kon protesteren, knoopte ze haar sjaaltje rond de kop van de Bolder en tilde hem bij zijn nekvel uit de doos. Hij ontrolde zich en ontblootte zijn tanden. Lena drukte hem met zijn snuit tegen de kade en trok hem achteruit op het moment dat hij toehapte.

‘Als ik hem niet vasthoud, bijt hij een stuk uit de kade,’ zei ze.

‘En dat is nu juist het probleem,’ viel haar vader haar bij. ‘We hebben een lading stenen nodig, die hij voor het oog van de mensen kan opvreten. Je krijgt een derde van de inkomsten als je ons helpt stenen te zoeken en ze hiernaar toe te brengen.’

‘Ik weet niet of ik tijd heb,’ zei Elio. ‘Als ik niet elke avond een bepaald bedrag... Ik kan het risico niet nemen. Stel dat het mislukt.’

‘Het kan niet mislukken,’ riep Lena. ‘Kijk!’ Ze drukte de Bolder weer met zijn snuit tegen de kade. Op het moment dat hij toehapte trok ze hem weer weg. ‘Hij kan stenen niet weerstaan. Succes verzekerd.’

De steenvreter strekte plots zijn twee voorpoten, die er altijd slap bij hadden gehangen en greep de rand van de kade. Met een paar knauwen maakte hij een gat ter grootte van een voetbal. Lena trok uit alle macht, haar vader kwam helpen. De stenen rond het gat brokkelden af, zodat de Bolder grip verloor. Vlug verwijderde Lena het sjaaltje en duwde hem in de doos.

‘Stout beest!’ riep ze en ze gaf de Bolder een tik tegen zijn kop. Het beest kromp nog meer ineen.

‘Je moet hem niet slaan,’ zei haar vader. ‘Je hebt hem er zelf toe aangezet. Hij doet bovendien alleen maar wat natuurlijk voor hem is.’

De wachter die voor het paleis surveilleerde, keek hun richting uit. De gondeliers en enkele toeristen kwamen nieuwsgierig dichterbij.

‘Doe je het?’ vroeg ze nerveus.

Elio schudde vertwijfeld zijn hoofd.

‘Ik weet het niet. Mijn gondel mag niet beschadigd raken. Ik heb geen geld om hem te laten herstellen. Misschien zinkt hij of breekt hij doormidden. Hij is niet gemaakt om stenen te vervoeren.’

‘Je krijgt de helft van de inkomsten,’ zei ze.

‘Ik moet het eerst aan mijn vader vragen. Het is zijn gondel.’

‘Laat maar, ik vraag het aan iemand anders.’ Ze richtte zich tot de gondeliers. ‘Wie van jullie—’

‘Ik doe het!’ zei Elio.

Ze glimlachte.

‘Niet voor het geld,’ voegde hij eraan toe, ‘maar omdat je op mijn moeder lijkt.’

Een vreemde reden, vond ze. Hoe kon ze nu op zijn moeder lijken? Ze was veertien.

‘Laten we oprassen,’ zei haar vader. ‘We trekken te veel aandacht.’

Elio hielp hen in de gondel en meerde af. Op de kade wezen mensen hen na.

‘Ik hoop dat het gat ons niet in de problemen brengt,’ zei haar vader. ‘Het kan zijn dat we worden opgepakt nog voor we het schouwspel kunnen beginnen.’

Lena hoopte dat haar vader ongelijk had, maar ook zij had haar twijfels. Als iemand alle schade die de Bolder had aangericht optelde en hun in rekening bracht, dan zou één opvoering niet volstaan om alles terug te betalen. Het was maar goed dat Elio niets afwist van wat hun allemaal was overkomen, anders zou hij misschien niet hebben ingestemd. Zelfs nu leek hij niet overtuigd van zijn beslissing. De vorige keer was hij zo spraakzaam geweest dat het haar was gaan vervelen en nu stond hij zwijgend op de achtersteven. Door de ernst waarmee hij keek, zag hij er ouder uit dan ze hem had ingeschat.

‘Weet je waar we stenen kunnen halen?’ vroeg haar vader.

‘In de achterbuurt, niet ver van de grote meerpaal, weet ik een leegstaand pand. Het dak is ingezakt en de muren zijn verweerd en verbrokken. We kunnen stenen loswrikken.’

‘Dat zal een lastig werkje worden,’ zei haar vader.

‘Ik ken iemand die muren met plezier uit elkaar haalt,’ zei ze en ze tikte tegen de doos.

Elio voerde de gondel trefzeker door nauwe openingen. Sommige kanaaltjes waren zo smal dat de wanden van het vaartuig tegen de randen schuurden.

‘Met toeristen kom ik hier nooit. Het is een binnenweg. Deze kanaaltjes zijn eigenlijk niet gemaakt om doorheen te varen. Kijk!’

Hij wees naar een doorgang, die zo smal was dat zelfs zij er niet in konden.

‘Wat is het nut van al die kanaaltjes?’ vroeg Lena.

‘Venetië was oorspronkelijk een vissersdorp, dat daarna is uitgebreid door handelaars. Toen had het water nog een functie. Nu biedt het geen voordeel meer. De vochtigheid in de huizen is groot en het centrum is alleen met boten makkelijk bereikbaar.’

‘Waarom blijf je hier dan wonen?’ vroeg haar vader.

‘Het water is mijn broodwinning, meneer.’

‘Noem me Roberto!’

‘Ik ben Lena.’

‘Aangenaam kennis te maken,’ zei hij. ‘Jullie vielen me vorige keer al op. Mag ik weten waar jullie vandaan komen?’

‘Ik kom uit Rome,’ zei haar vader.

‘Dat dacht ik al, uw accent verraaft u. Maar dat van Lena kan ik niet thuisbrengen.’

‘Ik kom uit België,’ zei ze. ‘Ik woon bij mijn moeder. Als kind heb ik twee jaar in Rome gewoond. Sindsdien is Italiaans mijn lievelingstaal. Ik lees boeken van Italiaanse auteurs, luister naar Italiaanse muziek en kijk zowel naar films als naar het nieuws op de Italiaanse zenders. Bovendien stuurt mijn opa me al twaalf jaar zijn zelfgeschreven reisboeken.’

‘Je spreekt vlekkeloos,’ zei hij.

Er viel een stilte.

‘Ben je weer beter?’ vroeg hij uiteindelijk.

Ze herinnerde zich nu pas dat ze bij hun eerste ontmoeting misselijk was geweest.

‘Ja, helemaal,’ zei ze. ‘Nu kan ik tenminste genieten van je stuurmanskunst.’

Trots keek hij haar aan.

‘Dank je.’

Dat hij zo gevoelig voor complimentjes zou zijn, had ze niet verwacht. Misschien kreeg hij niet vaak iets opbeurends te horen. Er was iets aan hem

wat niet klopte. Ze had hem druk in de weer gezien met het vervoeren van toeristen. Hij moest genoeg verdienen om nieuwe kleren en een nieuwe gondel te kunnen kopen. Toch leek hij niets te bezitten. Of zou hij aan het sparen zijn voor iets totaal anders? Hij had gezegd dat de gondel van zijn vader was. Zou hij alle inkomsten moeten afstaan? Was dat het?

‘Wat doet je vader?’

Elio stopte met wrikken en liet de roeiriem in de lucht zweven.

‘Hij is... niet meer in staat om mensen te vervoeren. Hij is ziek, ernstig ziek. Ik verzorg hem.’

‘En je moeder?’

Hij roeide zwijgend verder, zijn blik over hen heen gericht.

‘Je moet niet zo nieuwsgierig zijn,’ vermaande haar vader haar.

Het duurde nog twintig minuten voor ze aanmeerden bij een scheefhangende deur die boven het water bungelde.

‘Het staat al jaren leeg,’ zei Elio.

Lena hees zich uit de gondel. Haar vader reikte de doos aan. Elio legde het vaartuig vast aan twee uitstekende ijzeren haken en klom als laatste naar binnen. Delen van het dak waren ingezakt en alle binnenmuren hingen scheef of waren ingestort. Het huis had oorspronkelijk twee verdiepingen en een zolder gehad. Er stond een trap die nergens meer naar toe leidde. Boven hun hoofd hingen resten van wat de vloer van de bovenverdieping was geweest.

‘We moeten zorgen dat we die niet op ons krijgen,’ zei haar vader. ‘Laten we alleen stenen nemen die losliggen.’

Dat waren er meer dan voldoende om de gondel mee te vullen. Lena blinddoekte de Bolder en liet hem grote brokstukken doorbijten. Haar vader droeg de stenen naar de deur en reikte ze aan. Elio stapelde ze zorgvuldig langs de randen. Later vulde hij het middenstuk op. De gondel zakte diep weg, maar leek de last voorlopig aan te kunnen.

‘We moeten er zelf ook nog bij kunnen,’ zei Elio. ‘Het water staat twintig centimeter van de rand. Als de gondel water maakt en met de stenen zinkt, dan krijgen we hem nooit meer opgevist.’

‘Je hebt gelijk, we kunnen beter voorzichtig zijn,’ zei haar vader. ‘Kom, Lena, het is tijd om te gaan.’

‘We moeten nog een act instuderen. Dat kunnen we beter hier doen dan op het plein. Hier hebben we ruimte en stenen.’

‘Heb je nog tijd?’ vroeg haar vader.

Elio knikte.

‘We hebben een touw nodig om het sjaaltje los te kunnen trekken,’ zei Lena. ‘Anders haalt hij het hele huis neer.’

Elio gaf haar een meertouw.

‘Grijp hem bij zijn nekvel,’ zei Lena.

Terwijl haar vader het beest vasthield, knoopte zij het sjaaltje vast. Aan het uiteinde bevestigde ze het meertouw.

‘Zet hem maar neer.’

Haar vader zette de Bolder op de grond. Het beest ontrolde zich en stak zijn neus in de lucht. Lena nam een steen en rolde die over de grond. De Bolder aarzelde geen moment, hij maakte enkele koprollen en verslond de steen.

‘Fantastisch!’ riep haar vader.

Elio applaudisseerde. De Bolder dook in elkaar.

‘Jullie maken hem bang,’ zei ze.

Voorzichtig kietelde ze het beest achter de oren. Het hikte, rolde zich tegen haar aan en liet zich aaien.

‘Straks bijt hij je benen doormidden.’ Elio kneep zijn ogen tot spleetjes.

‘Ik denk eerder dat ze vriendschap hebben gesloten,’ zei haar vader.

Hij nam een steen en rolde die vlak naast het dier. De steenvreter deed een koprol achterwaarts. Op het ogenblik dat hij de steen wilde doorbijten, rolde Elio een andere steen. De Bolder twijfelde en ging toen achter die van Elio aan. In plaats van hem op te eten, bracht hij hem tussen zijn tanden tot bij die van haar vader.

‘Hij bewaakt zijn buit,’ zei Lena lachend. Ook zij gooide een steen. De Bolder ging hem halen en stapelde hem op de twee anderen.

‘Wat gek dat hij ze niet opeet,’ vond Elio.

‘Waarschijnlijk heeft hij genoeg gegeten en legt hij een voorraad aan,’ zei haar vader.

De Bolder rolde naar een ingestorte binnenmuur. Lena hield het meertouw strak gespannen, klaar om er een ruk aan te geven. Het beest sleurde grote brokstukken naar de drie andere stenen. Na vijf minuten had hij een stapel die hoger was dan een meter. Hij kroop erop en begon te kakken. Bruingrijze stront liep over de stenen.

‘Hij kakt op zijn eigen voorraad,’ zei Elio.

‘Ja, een gekke gewoonte om je eigen eten onder te schijten,’ beaamde Lena.

‘Dat is geen voorraad, maar een nest,’ zei haar vader. Gefascineerd naderde hij de stapel. Het beest gromde. ‘Ik denk dat die stront een soort sneldrogend cement is,’ zei hij en hij bleef op een veilige afstand staan.

Onverwacht draaide de Bolder zich om en beet het touw door waaraan het sjaaltje was bevestigd. Bliksemsnel rolde hij van de stapel naar de muur.

‘Houd hem tegen!’

‘Pas op!’

‘Kijk uit!’

De Bolder viel Lena aan. Daarna zat hij haar vader achterna. Elio vluchtte naar de gondel en keek toe door de deuropening. De Bolder beet op willekeurige plekken gaten in de buitenmuur. Die begon te hellen en brokkelde bovenaan af.

‘Opgepast!’ riep haar vader.

De restanten van de bovenverdieping kwamen los. De Bolder rolde tussen de vallende brokstukken tot bij het nest, knaagde onder aan de samengekoekte hoop een gat en verdween. Haar vader nam een aanloop en wierp zich tegen de stapel. Die kantelde en de Bolder kromp ineen. Doordat hij in het nest was gekropen, was het sjaaltje afgezaakt.

‘Ik heb hem!’ zei Lena, die de Bolder bij zijn nekvel oppakte en in de doos zette. Ze nam ook het stukgebeten meertouw op en gaf het aan Elio.

‘Dat beest is slimmer dan we denken,’ zei haar vader. ‘Hij wilde het huis laten instorten en zich in zijn nest verschuilen. Wij zouden bedolven zijn geraakt en hij zou zich achteraf een weg door het puin hebben kunnen graven.’

Lena ging in de gondel zitten en drukte haar benen tegen elkaar. Ze had in haar broek geplast toen hij haar achterna had gejaagd. Het schokte haar, dat hij haar had proberen te bijten.

‘Het is geen knuffeldier,’ zei haar vader, die haar ontsteltenis opmerkte. ‘Daarom ben ik ook zo vlug naar je toe gereden toen Ricardo had laten weten dat hij het in een doos had opgestuurd.’

‘Ricardo?’ vroeg Elio.

‘Haar opa en mijn vader,’ verduidelijkte hij. ‘Die woonde als kind in Venetië. Zijn ouders, mijn grootouders, werkten voor de Belgische Ambassade. Zijn echte naam is Rik.’

Elio knikte, maakte de meertouwen los en zette de gondel voorzichtig af.

‘In het midden zitten en niet bewegen,’ zei hij. ‘Anders kantelen we.’

Lena ging languit liggen, haar T-shirt naar beneden getrokken om de natte plek te bedekken. Als het vaarttuig omsloeg, zou de Bolder zich waarschijnlijk naar de bodem laten zinken en met zijn slappe poten wegzwemmen. Ze vermoedde dat hij enige tijd zonder zuurstof kon, anders zou hij zich nooit in een nest onder het puin hebben willen verschuilen.

‘Ik denk dat we nog lang niet alle eigenaardigheden van de Bolder hebben gezien,’ zei ze.

‘Ik heb ook het gevoel dat hij ons elk ogenblik kan verrassen,’ zei haar vader. ‘Is het optreden wel een verstandig idee?’

‘We moeten gewoon goed opletten,’ zei Lena. ‘Laten we twee meertouwen aan het sjaaltje bevestigen om te voorkomen dat hij weer ontsnapt.’

Ze keek naar Elio om te zien of hij akkoord ging om twee meertouwen uit te lenen, maar hij lette niet op hen. Met grote omzichtigheid stuurde hij de gondel door de kanaaltjes.

‘Gaaf het?’ vroeg haar vader.

‘Ja, ja,’ antwoordde hij. ‘Ik kan alleen niet snel gaan. De gondel is door het gewicht moeilijk af te remmen en reageert veel trager wanneer ik bijstuur.’

‘We hebben geen haast.’

Lena rekende uit dat ze meer dan een uur nodig zouden hebben om het centrum te bereiken en alle stenen af te laden. Voor de show gedaan was, zou het avond zijn. Daarna moesten ze de winst verdelen en een hotel zoeken. Of zouden ze bij Elio mogen logeren? Als die een zieke vader had, zou dat waarschijnlijk niet gaan. Misschien woonden ze in de achterwijk. Elio kende de omgeving verdacht goed.

‘Ik weet waar we zijn,’ zei haar vader.

Ook Lena herkende de Canal Grande. Het brede kanaal had de vorm van het cijfer twee en splitste de stad in twee delen. Ze moesten het verder afvaren om bij het plein te komen.

TIEN

Federico Bertolin streek met zijn handen door zijn korte, donkerkrullende haar. Hij bekeek het gat dat de wachter hem aanwees en luisterde naar de getuigenis van de gondeliers en de omstanders. Er was geen twijfel meer mogelijk: er bestond wel degelijk een beest dat stenen at. Hij had zeer sceptisch gestaan tegenover het dossier dat de burgerwacht had aangelegd en waarin twee gelijksoortige incidenten werden gerapporteerd. Het eerste was de vernieling van het bassin, het tweede een gat in de toiletmuur van een eethuis. De serveerster had de toeristen herkend en hun namen opgegeven. Hoewel deze zaak hem intrigeerde, zou hij zich er het hoofd niet over hebben gebroken als zijn reputatie niet zou zijn geschaad tijdens het feest van de doge. De dief met duizend gezichten was gisteren het paleis binnengedrongen en had zijn vlinderdas achtergelaten. Talrijke genodigden waren van hun halssnoeren, ringen, handtassen en geld beroofd.

De dief had de gewoonte om alleen bij de adellijke en welgestelde families in te breken. Dat had hem boven aan de lijst van de meest gezochte misdadigers gebracht. Nu het hem was gelukt het paleis binnen te dringen en hij waarschijnlijk de doge persoonlijk de hand had geschud en gefeliciteerd met zijn verkiezingsoverwinning, was de druk om hem te grijpen nog vergroot.

Federico had het voorval uit de kranten kunnen houden. Hij voelde zich als hoofd van de veiligheidsdienst persoonlijk uitgedaagd. Tot zijn ongenoegen veranderde de dief steeds van kleding en uiterlijk. Eerst had hij gedacht dat het om een bende ging, want de ene keer werd de bandiet omschreven als een deftig geklede heer met snor en naar achteren gekamde haren, de andere keer als een mager, driftig ventje met een hoed. Als de dief bij na elke diefstal niet telkens een kledingstuk als visitekaartje zou hebben achtergelaten, zou het jaren hebben geduurd voor de verschillende zaken met elkaar in verband zouden zijn gebracht. Hij had getracht uit te zoeken waar de kleding kon zijn gekocht. Nooit had hij een aanwijzing gevonden. De dief verscheen telkens in een nieuwe vermomming en had vingers die alles konden losmaken zonder dat iemand het merkte.

‘Ze hebben net aangemeerd,’ meldde een wachter. ‘Ze zijn stenen aan het uitladen. Reken ik hen onmiddellijk in?’

‘Nee,’ zei hij. ‘Ik wil afwachten wat ze van plan zijn. Meld de speciale eenheid dat ze zich gereed moet houden.’

Federico ging onder de gaanderij staan en hield vandaar de kade in de gaten. Hij zag Lena en haar vader stenen tussen de zuilen stapelen. Ze moesten erg naïef zijn om zich overal te blijven vertonen en te denken dat ze niet gezocht werden. Met wat geluk kon hij zijn positie als hoofd van de veiligheidsdienst verstevigen door hen te arresteren. Alleen mocht hij niet overhaast te werk gaan. Van alle incidenten moest er in de kranten verslag worden gemaakt. Hij had reeds enkele reporters getipt om met de serveerster te gaan praten. Ook van de getuigen die het beest een gat in de kade hadden zien maken, had hij de adressen verzameld. Als hij de aandacht van de dief met duizend gezichten kon afleiden en op het beest vestigen, dan zou het inrekenen van Lena en haar vader hem bij de nieuwe doge in een gunstig daglicht plaatsen. Hij had gevoeld dat die hem wantrouwde en geen geloof in zijn kunde had. Aandachtig hield hij Lena en haar vader in de gaten. Hij vroeg zich af wat ze met de stenen van plan waren. De stapel werd groter. De jongen die hielp bij het afladen was door de serveerster niet genoemd. Hij was waarschijnlijk ingehuurd om de stenen te vervoeren en minder belangrijk. Dit vermoeden werd bevestigd doordat de jongen in de gondel bleef, terwijl Lena het beest uit de doos haalde. Van ver zag het dier er ongevaarlijk uit. Het leek op een misvormde aap. Hij kon haast niet geloven dat het in staat was om stenen te verpulveren. Nieuwsgierig wachtte hij af.

Lena zag een man onder de gaanderij staan die aanhoudend naar hen keek. Hierdoor ging ze hem op haar beurt observeren en ervoer een schok toen ze in hem het hoofd van de veiligheidsdienst herkende. Ze moest zich bedwingen niet weg te vluchten. Als hij hen wilde inrekenen, zou hij zich niet in de schaduw hebben teruggetrokken, veronderstelde ze. Ze blinddoekte de Bolder en maakte aan de twee uiteinden van de sjaal een meertouw vast. Daarna wenkte ze haar vader.

‘Laten we beginnen,’ zei ze.

Haar vader ging op de stapel staan en riep: ‘Dames en heren, een primeur voor Venetië. In de donkerste grotten van deze aardbol hebben wij een beest

gevangen, dat we de Bolder hebben genoemd. De gaven van het dier zijn ongekend!’

Een vijftal mensen bleef staan, meer niet. Haar vader nam een steen en rolde die met grote kracht over het plein. Het beest, dat na het schijten opnieuw honger bleek te hebben, ging op volle snelheid achter de steen aan en beet hem doormidden. Deze demonstratie werkte als een magneet. Overall stokten de gesprekken en kwamen mensen toegelopen.

Lena hield de Bolder nauwgezet in de gaten. Als hij zou proberen de meertouwen door te knagen, wilde ze er onmiddellijk een ruk aan geven. Haar vader gooide een nieuwe steen. De Bolder rolde er weer achteraan en verbrijzelde hem. Vanaf de stapel riep haar vader: ‘Aandacht! Aandacht! De steenvreter in Venetië! Nooit eerder vertoond!’

Hij gebaarde dat Lena een steen moest gooien en zwierde er zelf een in de tegenovergestelde richting. De Bolder vrat eerst die van Lena op en ging toen achter de andere aan. Het geweld waarmee hij die in gruzelementen liet uiteenspatten, deed de omstanders achteruitwijken.

‘We hebben een podium nodig,’ zei haar vader. ‘Kijk hoeveel mensen er toestromen.’

Hij greep de Bolder bij zijn nekvel en zette hem op de stapel. Daarna ging hij met de doos rond. De Bolder rook de stenen onder zich en begon ze op te eten. De mensen konden nu beter zien wat er gebeurde en waren zo gefascineerd door het schouwspel dat ze enthousiast munten in de doos wierpen. De Bolder maakte een gat in de stapel en verdween. Lena wilde op de steenhoop klimmen op het ogenblik dat die inzakte. De mensen dachten dat het beest zichzelf bedolven had. Ook Lena vroeg zich af of de Bolder niet verpletterd was. Ze begon stenen weg te halen. Onmiddellijk kwamen er mensen helpen. Even later zagen ze de Bolder zitten. Helemaal onderaan had hij een gat in het plein gebeten. Als hij niet met zijn poten in de touwen verstrikt had gezeten, zou hij ontsnapt zijn. Lena trok hem op, maakte de poten los, fatsoeneerde de blinddoek en liet haar vader een steen gooien. De Bolder gaf de steen een zwiep met zijn voorpoten, zodat die hoog door de lucht suisde, en rolde erachteraan. Gillend stoven de mensen uiteen. Met zijn tanden ving hij de steen. Het applaus was zo oorverdovend dat hij ineenkromp. Lena moest hem meer dan een minuut achter de oren kietelen voor hij de show wilde voortzetten. Haar vader liep door het publiek en haalde geld op. Lena gebaarde naar Elio dat hij zich klaar moest houden. Ze hadden afgesproken dat hij hen onmiddellijk van het plein zou wegvaren

zodra er genoeg geld was ingezameld of gevaar dreigde. Lena klom op de ingezakte hoop en keek naar de gaanderij. De plek waar Federico had gestaan was ingenomen door andere mensen.

Federico had gezien dat de Bolder een gat in het plein had geknaagd. Hij was naar het paleis gegaan om de speciale eenheid instructies te geven.

‘Jullie moeten je verdekt opstellen,’ zei hij. ‘Als het beest verdere schade aanricht moeten jullie ingrijpen.’

‘Federico, wat is er aan de hand?’

De doge kwam een marmeren trap af, die in de rondboog bovenaan versierd was met schilderijen en goudverf.

‘Niets, excellentie. Ik heb alles onder controle.’

‘Gaat het om die straatartiesten? Ik heb hen vanuit het raam in de gaten gehouden. Ze lijken me te onschuldig om de speciale eenheid op los te laten. Het beest is een attractie voor de stad. Heb je gezien hoeveel mensen er op het plein staan? Misschien moeten we helpen het spektakel in goede banen te leiden. Op dit moment is het een gevaarlijke vertoning. Iedereen staat opeengepakt – het beest zou paniek kunnen zaaien. Ik wil niet dat er kinderen vertrapt worden.’

Achter de doge verschenen leden van de veiligheidsraad.

‘Federico, waar was je?’ vroeg een van hen.

‘Hij wil de speciale eenheid op straatartiesten loslaten,’ zei de doge.

De leden keken geschokt.

‘Waarom heb je dat niet aan ons voorgelegd?’ vroeg dezelfde persoon van daarnet.

Federico wist dat hij geen vertrouwen genoot, maar dat de doge hem openlijk vernederde ging hem te ver.

‘Heb je al een aanwijzing over hoe die zakkenroller gisteren is binnengedrongen?’ vroeg de doge.

Federico slikte en probeerde zijn kwaadheid niet te laten doorklinken.

‘Ik ben de zaak aan het onderzoeken, excellentie.’

De doge gebaarde dat de poort moest worden geopend. ‘Ik wil het schouwspel van dichtbij bekijken,’ zei hij.

‘Is dat wel verstandig? Misschien is de attractie opgezet om u naar buiten te lokken.’

‘Als dat zo is, dan weet ik al wie hier achterzit.’ De doge schreed naar buiten, gevolgd door de leden van de veiligheidsraad.

Federico deed alsof hij de blikken van verstandhouding niet zag. Nadat hij de vorige doge van een aanslag had gered, was hij tot hoofd van de veiligheidsdienst aangesteld, waardoor enkele leden van de raad zich gepasseerd hadden gevoeld. Ze hadden het gerucht verspreid dat hij die aanslag zelf zou hebben georganiseerd. Deze laster had hij niet kunnen ontkrachten doordat de beklaagde al was terechtgesteld. Het zou hem niet verbazen als diezelfde leden de doge zouden proberen wijs te maken dat hij onder een hoedje speelde met de dief met duizend gezichten.

‘Het is niet verstandig van de doge om zich zonder begeleiding onder de mensen te begeven,’ zei hij tegen de speciale eenheid. ‘Ga verspreid om hem heen staan en zorg dat hij jullie niet in de gaten krijgt. Hij is in staat jullie terug te sturen.’

Federico voegde zich bij de doge en de leden van de raad, die vooraan hadden postgevat.

‘Is het wel verstandig zo dichtbij te staan?’ vroeg hij bezorgd.

‘Federico, jij doet altijd alsof iedereen een gevaar betekent,’ zei de doge. ‘Sinds jij hoofd van de veiligheidsdienst bent, zijn er meer mensen veroordeeld dan de afgelopen twintig jaar. Je wilde deze straatartiesten inrekenen terwijl iedereen van het spektakel geniet. Ik verkies een zachtvaardig bewind te voeren. Als je niet uit je functie wilt worden ontzet, kun je beter al die verdachtmakingen en intriges stopzetten.’

Federico perste zijn lippen open en draaide zijn hoofd verontwaardigd weg. Nooit had hij iemand die onschuldig was laten veroordelen. Hij had een netwerk uitgebouwd dat hem over alles en iedereen details kon verstrekken. Om zijn informanten te beschermen kon hij onmogelijk vrijgeven hoe hij bepaalde zaken te weten kwam. Dat wekte de indruk dat zijn gezag op willekeur was gebaseerd. Hij kon begrijpen dat deze werkstijl vragen opriep, maar dat de doge hem dreigde te ontslaan was stuitend. Alle leden van de grote raad waren onder druk gezet of omgekocht en hij had hiervan voldoende bewijzen om de verkiezing ongeldig te laten verklaren. Begreep de doge dan niet dat hij beter te vriend kon worden gehouden?

Lena zag het publiek uiteenwijken om de doge door te laten. Ze wilde de Bolder bij zijn nekvel grijpen en naar de gondel vluchten. Haar vader hield haar tegen.

‘Als hij ons wilde inrekenen, dan zou hij zijn wachters hebben gestuurd.’

De Bolder was van de ingezakte hoop een nieuwe stapel aan het maken. Lena amuseerde zich door de stenen die de Bolder bovenaan legde, eraf te halen. Het beest raakte in de war en leek niet te begrijpen hoe het kwam dat de stapel even hoog bleef. De omstanders lachten.

Lena hield de touwen stevig vast om op elke onvoorziene beweging te kunnen reageren. Nu de doge zijn opwachting maakte, mocht er niets mislopen. De Bolder was het stapelen blijkbaar beu en ging er bovenop zitten. Hoger dan een meter was de hoop niet. Zoals verwacht begon hij te schijten. Een grijze brij stroomde over de stenen.

‘Kunnen we hem niets anders laten doen?’ vroeg haar vader, met een knikje richting doge.

‘Het nest is even hoog als hijzelf, hij zal er niet in kunnen,’ zei Lena. ‘Laten we afwachten.’

Het beest hupte van de stapel en sperde zijn bek open. In plaats van te bijten, schuurde hij met zijn tanden over het oppervlak en maakte van de samengeklitte hoop een gladde, eivormige bal.

‘Hij gaat rugby spelen,’ opperde haar vader.

‘Volgens mij maakt hij een kanonskogel om op de doge af te vuren.’

Tot haar verbazing kroop de Bolder op de bal en begon weer te schijten. Hij wipte naar beneden en wreef zich tegen de sneldrogende stront.

‘Zijn vacht zal eraan blijven kleven.’

De Bolder trok zich los en drukte zich opnieuw tegen de bal. Hij herhaalde dit tot de steenhoop vol bruine haren hing. Gefascineerd keken de mensen toe. Ook de doge bleek uitermate nieuwsgierig. Zijn ogen weken geen moment van het beest.

De Bolder sperde zijn bek open en ontblootte zijn tanden. Lena verwachtte dat hij de bruine bal zou vernietigen, maar met zijn tanden begon hij lijnen in de behaarde steenhoop te trekken. Het duurde even voor Lena doorhad wat de Bolder aan het doen was.

‘Hij maakt zichzelf,’ zei ze.

‘Dat is het!’ riep haar vader.

De mensen zagen dat de Bolder zijn evenbeeld aan het uitbijten was en ze applaudisseerden. Ook de doge klapte.

‘Waarom ga je niet met de doos naar hem toe,’ spoorde Lena haar vader aan.

‘Dat zal niet nodig zijn,’ zei hij.

De doge had iets tegen Federico gezegd en die kwam hun richting uit. Hij zag er nors uit. Gespannen wachtten ze af wat hij zou zeggen.

‘De doge laat weten dat hij van het schouwspel geniet. Hij wil het beest laten optreden voor de buitenlandse gasten die maandelijks op bezoek komen en wil het van u kopen.’

‘Het is niet te koop,’ zei Lena.

Federico glimlachte en draaide zich om. Het gezicht van de doge betrok toen hij het nieuws vernam. Federico werd opnieuw naar hen gestuurd.

‘De doge wil eender welke prijs betalen.’

‘Het is niet te koop,’ herhaalde Lena.

‘Laten we erover nadenken,’ zei haar vader. ‘Eender welke prijs kan een aanzienlijk bedrag zijn.’

‘De Bolder is van mij en ik verkoop hem niet,’ zei Lena.

‘Kom dat zelf maar uitleggen,’ zei Federico. ‘Maar blijf beleefd. Hij weet dat jullie het bassin en ook nog andere zaken hebben vernield. Als het aan mij lag, zouden jullie al lang achter slot en grendel zitten.’

Dat bericht ontstelde Lena. Met knikkende knieën ging ze naar de doge.

‘Wat denk je van vijftig gouden dukaten?’ vroeg de doge.

‘Ze wil niet, excellentie,’ zei Federico smalend.

‘Je hoeft niet in haar plaats te spreken,’ zei de doge. ‘Kom, meisje, noem een bedrag en ik geef het je.’

‘Het beest is niet te koop,’ zei ze.

‘Alles is te koop,’ zei de doge. ‘In de schatkamer bevindt zich een halssnoer met vijftig diamanten. Stel dat ik je een diamant zou aanbieden in ruil voor het beest, zou je dan akkoord gaan?’

‘Is dat wel verantwoord?’ vroeg Federico. ‘Het halssnoer is het pronkstuk van de schat. De bisschop zal protesteren.’

‘Het is bij wijze van spreken,’ zei de doge.

‘Ik zou akkoord gaan,’ zei haar vader.

‘Prima,’ zei de doge. ‘Laten we de waarde van de diamant omzetten in geld.’

‘De Bolder is niet te koop!’ riep Lena woest. ‘Hij is van mij en ik wil het niet.’

Het publiek wachtte op het vervolg van de show en drong samen rond de doge om te horen wat er werd gezegd.

‘Verkoop me het beest en ik zal jullie erkentelijk zijn,’ drong de doge aan.

‘Geen denken aan,’ zei Lena.

‘Wees redelijk,’ zei haar vader.

De mensen begonnen door elkaar te roepen.

‘De Bolder!’

Lena trok aan de twee touwen, maar ze waren doorgeknaagd. De Bolder was naar een van de zuilen gerold en beet er stukken uit.

‘Opgepast!’ riep haar vader en hij trok haar opzij.

Met een donderende klap kwam de gevleugelde bronzen leeuw op het plein terecht en barstte uit elkaar.

‘Grijp hen!’ riep de doge. ‘Grijp hen!’

Lena pakte de Bolder bij zijn nekvel en vluchtte met haar vader naar de gondel. Elio zette onmiddellijk af. Vanuit de gondel zagen ze dat de scheefhangende zuil omviel en dat de wachters van de speciale eenheid eroverheen moesten klimmen om bij de rand van de kade te kunnen komen. Federico voerde hen aan. Hij vorderde enkele gondels en liet vijf wachters per vaartuig plaatsnemen. Daarmee werd de achtervolging ingezet.

‘Sneller,’ zei Lena tegen Elio. ‘Ze zullen ons inhalen.’

ELF

Mirko Santuri klapte zijn schildersezels dicht en raapte een brokje steen op. Hij keek Federico na, die de achtervolging had ingezet. Het kon niet meer dan vijf minuten in beslag nemen voor de wachters Elio zouden hebben ingehaald. Hij wilde de gondel eerder bereiken. Met zijn schildersezels onder de arm baande hij zich een weg door het volk en in de straatjes speurde hij naar de gondel van Elio. Een paar keer zag hij vanaf een bruggetje het vaartuig een kanaal inslaan. Hij liep verder tot hij de gondel op zich af zag varen. De wachters waren tot op tien meter genaderd. Vlug bond hij het stukje steen aan zijn schoenveter en hing het over de reling. Net voor de gondel onder de brug doorgleed, liet hij het brokje tot voor de neus van de Bolder zakken. Het beest hapte toe en Mirko viste hem uit de gondel.

‘Bolder!’

Lena zag hoe de schilder het sjaaltje lostrok en er met het beest vandoor ging.

‘De smeerlap,’ brieste ze. ‘Hoe durft hij! Ik had het kunnen weten!’ Ze wilde in het water springen en de achtervolging inzetten, maar haar vader hield haar tegen.

De wachters waren tot op vijf meter genaderd. Federico stond op de voorplecht en riep dat ze zich moesten overgeven. Elio bleef doorroeien hoewel de situatie uitzichtloos leek. Plots liet hij zijn gondel een halve draai maken en kwam in een kanaaltje terecht, dat maar net breed genoeg was. De wachters kwamen klem te zitten.

‘We hebben hen afgeschud,’ riep haar vader.

‘Nog niet,’ zei Elio. ‘Ze zullen rondvaren.’

Hij bleef de gondel met volle kracht voortduwen. Verderop sloeg hij nog een nauw kanaaltje in en daarna weer een.

‘Nu zijn we ze kwijt,’ zei hij. Toch bleef hij nog een kwartier doorroeien. Ze kwamen in een wijk die Lena niet kende.

‘We moeten de Bolder gaan zoeken,’ zei ze.

‘Doe wat je wilt,’ zei Elio. ‘Maar als ik jullie was, zou ik de avond onder het dekzeil doorbrengen en morgen de stad zo vroeg mogelijk verlaten.’

‘We kunnen de Bolder niet aan zijn lot overlaten,’ zei Lena.

‘Het beest redt zich wel,’ zei haar vader. ‘Een dezer dagen breekt het uit en wordt de dief gevat.’

‘Ik ga hier niet weg zonder de Bolder,’ benadrukte ze.

‘En ik niet zonder mijn geld,’ zei Elio.

Haar vader nam de doos en telde alles na. Hij gaf hem driekwart van de inkomsten.

‘We hadden de helft afgesproken.’

‘Ik heb je hulp bij de ontsnapping in rekening gebracht.’

‘Dat hoeft niet,’ zei Elio. ‘Het geld wordt toch... Ik wil het niet.’

‘Ik dacht dat je vader ziek was. Neem het aan,’ zei Lena.

Elio borg het geld op. Zijn broekzakken puilden uit van de muntstukken.

‘Blijf morgen onder het dekzeil tot ik er ben. Ik zal jullie naar de auto brengen. Deze dienst is bij de prijs inbegrepen.’

‘Waarom leg je de gondel niet vast op de plek waar je woont?’ vroeg Lena.

‘Er zijn buurten waar een gondel voor de deur wordt gestolen.’

Hij haakte het dekzeil vast en liet het een stukje openstaan, zodat ze naar buiten konden kijken. Lena en haar vader gingen in de kuip liggen.

‘Tot morgen?’

‘Tot morgen.’

Elio ging ervandoor.

‘Hij zou eens moeten weten dat het onze tweede nacht in een gondel wordt,’ zei haar vader.

‘Ik heb honger,’ zei Lena.

‘En ik dorst.’

‘Zullen we iets gaan eten?’ vroeg ze. ‘We hebben nu toch geld.’

‘Is dat wel verstandig? Federico en zijn wachters zijn naar ons op zoek. Veel mensen hebben het optreden gezien. We zullen herkend worden.’

‘Laten we wachten tot de zon onder is en dan op stap gaan.’

‘Akkoord.’

De huizen kleurden rood. Lena dacht aan de schilder. Hij was hen bij hun aankomst over het plein gevolgd, hij had hen bij het eethuis geobserveerd. Misschien was hij een spion van Federico. Onder de gaanderij had Federico achter de schilder gestaan. Dat kon geen toeval zijn geweest. Het zou haar

niet verbazen als Federico de Bolder over enkele dagen voor een aanzienlijk bedrag aan de doge zou verkopen.

‘Ik hoop dat de schilder goed voor hem zorgt,’ zei ze.

‘De schilder?’

‘Heb je dan niet gezien dat het de schilder was, die altijd op San Marco zit?’

‘Ik was Elio aan het aanmoedigen. Als jij niet had geroepen, zou ik het zelfs niet hebben gemerkt. Hoe heeft hij de Bolder trouwens vanaf de brug kunnen grijpen?’

‘Met een steen aan een schoenveter. Het stomme beest is als een vis aan de haak geslagen.’

Haar vader lachte. ‘Ik ben benieuwd of de Bolder hem evenveel ongeluk zal bezorgen als ons. Is het je niet opgevallen dat alles voortdurend misloopt?’

‘Dat komt omdat we tussen die zuilen zijn doorgelopen.’

‘Je bent bijgelovig.’

‘Nee, jij. Hoe kan een beest nu ongeluk brengen?’

‘Hoe kan het stenen eten? Ooit over nagedacht?’

‘Jij?’

‘Nee.’

Ze discussieerden tot het donker was. Alleen wanneer ze voetstappen of stemmen hoorden naderen, zwegen ze. Ze wilden niet dat iemand zou vragen waarom ze onder het dekzeil lagen.

‘Zullen we gaan eten?’

‘Ik heb geen honger meer.’

‘Ik ook niet.’

‘Waarom stel je het dan voor?’

‘Ik dacht dat jij honger had.’

Lena was moe van het sleuren met de stenen. Ze trok enkele kussens naar zich toe en sloot haar ogen.

‘We zouden een hotel kunnen nemen,’ zei haar vader. ‘Waarom zouden we ons laten afschrikken?’

‘Dan kunnen we evengoed de Bolder gaan zoeken.’

‘Wat zou die Federico met ons gedaan hebben, als hij ons te pakken had gekregen?’

‘Geen idee.’

‘Zullen we onder het dekzeil blijven?’

‘Ja.’

Lena vroeg zich af waarom Elio niet had voorgesteld bij hem thuis te overnachten. En waarom hij het extra geld eerst niet had willen aannemen. Ze had de indruk dat hij iets geheim hield. Alsof hij zich ergens voor schaamde. Zou het met de ziekte van zijn vader te maken hebben? Was die wel ziek? Wanneer Elio hen morgen naar de auto bracht, zou ze hem uithoren.

Mirko bereikte een vervallen pand bij de grote meerpaal. Hij had zijn schildersezels in een kanaal gedumpt om sneller te kunnen lopen. Met zijn versleten jas dekte hij de Bolder af. Thuis zette hij het beest op tafel en richtte er een felle lamp op. Elda, een dametje met grijs krulhaar, kwam uit de keuken.

‘Wat heb je daar?’ vroeg ze.

‘Niks,’ zei Mirko.

‘Het is nogal groot voor een niks.’

‘Steek je neus niet in mijn zaken.’

Het vrouwtje ging de keuken in en keerde terug met een schotel dampend voedsel.

‘Is het feest?’

‘Je haalt zo veel binnen dat we onszelf mogen verwennen,’ zei ze. ‘Als je zo doorgaat, kunnen we binnenkort verhuizen.’

‘Vanavond ga ik de slag van mijn leven slaan,’ zei Mirko. ‘Morgen zullen we rijker zijn dan de doge.’

‘Hoe wil je eruitzien?’

‘Als een zwerver.’

‘Ik heb nog een paar versleten jassen,’ zei ze.

‘Bij het stelen van het beest ben ik herkend. Mijn kleren moeten worden verbrand.’

‘Hoe kun je nu de huizen observeren als je niet meer als schilder op pad kunt?’

‘Je hebt me niet goed verstaan, denk ik. Deze nacht haal ik genoeg geld binnen voor de rest van ons leven.’

‘Waarom word je niet eerlijk in plaats van rijk?’

Mirko wist dat zijn moeder hem wilde aangeven. Als ze niet afhankelijk van hem was, zou ze het al lang gedaan hebben. Hij moest goed opletten

haar nooit meer geld te geven dan ze nodig had voor de aankoop van de stoffen waarmee ze kleren voor hem maakte.

‘Het donkerrode pak is klaar. Kun je het passen?’

‘Goed,’ zei hij. ‘In die outfit wil ik de buit de stad uitsmokkelen. Het zal de grootste roof in de geschiedenis van Venetië worden.’

‘Mag ik weten wat je van plan bent?’

‘Nee, maar ik kan je vertellen dat het beest een onmisbare rol zal spelen.’

Elda ging naar de Bolder en ze krabbelde over zijn kop. Het beest hikte.

‘Waarom zit het zo ineengedoken. Kun je dat licht niet beter uitdoen?’

‘Levensgevaarlijk!’ riep Mirko. ‘Als je die lamp uitdoet, breekt het beest uit en breek ik je nek. Blijf er af en ga zitten.’

‘Ja, ja,’ zei Elda. Gehaast liep ze naar de keuken.

‘Zitten, heb ik gezegd!’

Ze draaide zich om en repte zich naar haar stoel.

‘Luister goed,’ zei hij. ‘Dat beest is van onschatbare waarde. Je mag het met geen vinger aanraken. Begrepen?’

‘Ja, ja,’ zei ze weer.

Als hij zijn moeder niet kort hield, dan permitteerde ze zich meer dan draaglijk was. Hij ging naar het achterkamertje en trok het rode pak aan. Alle andere kleren moesten worden verbrand. Hij mocht geen sporen nalaten.

‘En?’

‘Past perfect,’ zei hij.

Hij trok het pak uit en liep naar een grote houten kist waarin zijn moeder stoffen bewaarde. Hij nam alle doeken eruit.

‘Wat ga je doen?’ vroeg ze.

‘Ik heb de kist nodig. De voorraad moet worden verbrand.’

‘Dat is zonde. Er zitten prachtige—’

‘Verbranden, heb ik gezegd!’

‘Ja, ja.’

Mirko legde de stoffen bij de kachel en gooide alle kleren uit de kast erbij. Alleen twee overjassen en een versleten broek hield hij apart.

‘Alles is pas gestreken.’

‘Je bent vermoeiend,’ reageerde hij.

Hij scheerde zijn snor af en streek wit poeder in zijn haar, waardoor het grijs uitsloeg en hij zeker tien jaar ouder leek.

‘Breng rimpels aan.’

Hij nam plaats in een stoel en liet zijn gezicht door Elda bijwerken. Zorgvuldig bracht ze met schmink lijnen en groeven aan tot hij eruitzag als een bedelaar van vijftig. Hij deed de versleten kleren aan en bewonderde zichzelf in de spiegel.

‘Zonde van je zwarte pak,’ zei ze. ‘Ik heb er meer dan een week aan gewerkt.’

‘We zullen geld genoeg hebben om honderd van die pakken te kopen,’ verzekerde hij haar.

Hij bekeek het zwarte kostuum dat hij gisteren had gedragen en dacht terug aan zijn ontmoeting met Lena. Ze had hem bij het bassin getoond welke kunstjes de Bolder kon terwijl zijn zakken vol gestolen juwelen hadden gezeten. De diefstal tijdens het feest van de doge was een van de meest gewaagde dingen die hij ooit had gedaan. Als iemand hem iets zou hebben zien wegnemen, dan had hij in het hol van de leeuw gezeten. Maar rijke dames waren makkelijker te beroven dan toeristen. Ze hadden de beleefde gewoonte je in de ogen te kijken tijdens een gesprek, waardoor je alles kon losmaken wat ze aanhadden. Het had hem verrast dat zo veel dames gecharmeerd waren door zijn verschijning. Het bewees hoe oppervlakkig het mondaine leven was – kleren en ingestudeerde beleefdheidsfrases. Deze kunstmatige superioriteit had hij te kakken gezet door zich onder hen te begeven en hen te bestelen onder het waakzame oog van de speciale eenheid.

‘Waarom breng je wieltjes onder de koffer aan?’

‘Om de buit te kunnen vervoeren.’

‘Ga je de kluis van een bank leegroven?’

‘Zoiets.’

Uit het berghok haalde hij een zaklantaarn. Hij verving de batterijen. De lamp moest blijven branden tot hij weer thuis was. Alles bij elkaar dacht hij twee uur nodig te hebben. Het was nog te vroeg om te vertrekken. Pas rond drie uur in de ochtend wilde hij op pad gaan. Misschien kon hij de kleren al verbranden.

‘Moet dat nu echt?’ vroeg Elda.

‘Ik weet dat je er maanden aan hebt gewerkt. Maar er is geen keuze. Morgen verlaten we de stad. We hadden ze al veel eerder moeten vernietigen. Ze vormen bewijsmateriaal voor meer dan honderd diefstallen.’

Hij stak de kachel aan en verbrandde alle kleren die hij bezat, behalve het rode pak. Het duurde twee uur voor alles tot as was vergaan.

‘Wacht met de stoffen, anders moet ik naar de winkel als jij je plannen wijzigt.’

Hij deed alsof hij haar niet hoorde en propte ook de stoffen in de kachel. Hij wist waarom ze het zo moeilijk had met deze verbranding. Hij gaf ermee aan dat hij haar binnenkort niet meer nodig had. Als de buit binnen was, zou hij haar achterlaten, als straf voor wat ze in haar leven allemaal had aangericht. Omdat ze hem had geholpen kleren voor hem te maken, wilde hij haar wel een deel van de buit toeschuiven. Niet meer dan ze nodig had voor een aangename oude dag.

‘Ga je me achterlaten?’ vroeg ze.

‘Hoe kom je daar nu bij?’ vroeg hij. ‘We kopen een groot landhuis en gaan er samen wonen.’

Dat ze ieder hun eigen weg zouden gaan, wilde hij voorlopig geheimhouden. Ze was in staat deze laatste slag te dwarsbomen.

‘Wat doen we met die rugzak en die koffer?’

Ze wees naar de bagage die hij van Lena en haar vader had afgenomen.

‘Vernietigen,’ zei hij. ‘Ook de portefeuille. Maar haal eerst het geld en het paspoort eruit. Als ik mijn uiterlijk aanpas, kan ik misschien door het leven gaan als Roberto Poppe.’

‘Heb je ook een paspoort voor mij?’

‘Jij denkt alleen aan jezelf.’

Nadat de bagage verbrand was, wachtten ze in stilte tot de klok drie uur aangaf en het tijd was om te handelen. Mirko bond een touw aan de kist en zette de Bolder erin. Hij knipte de zaklantaarn aan en legde die bij het beest.

‘Tot straks,’ zei hij. ‘Bid voor een behouden thuiskomst.’

‘Dat zal ik doen.’

Vermomd als bedelaar trok hij de kist naar het San Marcoplein. Het lag er verlaten bij. Het feest van gisternacht had blijkbaar veel mensen uitgeput.

‘Scheer je weg, landloper,’ riep een wachter bij de paleispoort.

‘Laat hem,’ zei een andere wachter.

Mirko wandelde naar de zijmuur van de basiliek. Daar haalde hij de Bolder te voorschijn, hij zette hem twintig meter links van de bloemenpoort en klikte de zaklantaarn uit. De straatverlichting was te fel voor het beest. Het bleef ineengedoken zitten. Hij trok een van de twee versleten jassen uit, scheurde de mouw er af en bond die rond de kop van het dier. Snuffelend kwam het overeind. Hij greep het bij zijn nekvel en drukte het tegen de

muur. De Bolder likte aan de stenen, alsof hij eerst de aard ervan wilde bepalen.

‘Schiet op.’

Hij gaf het beest een tik met de zaklantaarn. Het gromde, sperde zijn muil open en beet wild om zich heen. De stenen brokkelden af en vrij vlug ontstond er een gat. Het moest groter worden gemaakt om er met de kist doorheen te kunnen.

Mirko hoorde stemmen van de wachters en hield zijn adem in. Als ze op het geluid afkwamen, was hij erbij. Nogmaals drukte hij de Bolder tegen de muur. Er verstreken enkele minuten voor het gat de gewenste afmeting had.

Hij trok de mouw los, zette de Bolder in de kist en trok het gevaarte naar binnen. Naast het smeedijzeren hek aan het einde van de rechterkruisarm liet hij de Bolder een doorgang in de muur van de schatkamer maken. Ook dat leek een eeuwigheid te duren. Alsof het beest opzettelijk tegenwerkte.

Zodra het gat groot genoeg was, klikte hij de zaklantaarn aan en kroop naar binnen. De schat fonkelde in het schijnsel. Hij laadde de meest waardevolle voorwerpen in de kist: de zilveren kandelaars, de vergulde sierdoosjes, de drinkbekers bezet met edelstenen en het halssnoer met vijftig diamanten. Het zwaard en de staf waren te groot om mee te nemen. Toch zou hij schatrijk zijn, elk voorwerp was miljoenen waard. Hij zou naar het buitenland moeten reizen om kopers te vinden. Sommige juwelen wilde hij uiteenhalen – het goud smelten, de diamanten per stuk verkopen. Hij kroop met de kist door het gat en begaf zich met de ineengedoken Bolder naar het koor. Daar stak hij met een mes de edelstenen van het retabel. Hij begon met de grootste rond de afbeelding van Jezus en werkte zo naar de randen toe. Hij wist dat de opening in de zijmuur elk ogenblik kon worden ontdekt, maar kon niet besluiten zich uit de voeten te maken. Elke edelsteen leek zijn naam te roepen.

Buiten weerklonk snerpnd gefluit, gevolgd door alarmgeroep. Een sleutel knarste in het slot. Een wachter betrad via de bloemenpoort het atrium. Mirko klapte de kist dicht, greep de Bolder bij zijn nekvel en deed de zaklantaarn uit.

‘Hij zit in de val!’ riep de wachter.

Voetstappen weerklonken. Het gebouw zou over enkele minuten volledig omsingeld zijn. Het paleis en de basiliek waren tegen elkaar gebouwd. Mirko drukte de Bolder tegen de gemeenschappelijke muur, vlak onder het balkon waarop de doge gewoonlijk de mis bijwoonde. De Bolder was

volgevreten en reageerde niet. Mirko sloeg hem met de zaklantaarn tot hij toehapte. Zenuwachtig keek hij achterom in de duisternis. De wachter durfde hem blijkbaar niet te naderen en wachtte waarschijnlijk op versterking. Om de Bolder tot spoed aan te manen, mepte hij hem op de kop. Razend vrat het beest zich door de dubbele muur heen.

Zodra de opening breed genoeg was, wrong Mirko er zich met de kist doorheen. Hij belandde op het binnenplein, niet ver van de paleispoort. Hij hoorde wachters naar buiten rennen. Ze haastten zich waarschijnlijk naar de basiliek. Achter hem klonk geluid. Zijn achtervolgers zaten hem op de hielen. Hij ging een witmarmeren trap op, repte zich over de gaanderij, beklom de gouden trap en bereikte een deur die hem over de Brug der Zuchten tot in de kerkers bracht. Zonder licht te maken, daalde hij twee verdiepingen af, ging een openstaande cel binnen en drukte de Bolder tegen de muur die grensde aan het steegje achter de gevangenis. Het beest weigerde en hij sloeg weer met de zaklantaarn op zijn kop. In plaats van toe te happen, begon de Bolder te schijten. De grijze stront liep tot aan de celdeur. Vloekend zette Mirko het beest neer en deed de zaklantaarn aan. De lamp knipperde en ging uit. De Bolder gromde. Mirko drukte zich tegen de muur.

TWAALF

Federico toonde de mouw, die hij bij de basiliek had gevonden.

‘De dief met duizend gezichten,’ zei de doge.

‘Ik twijfel,’ zei Federico.

‘Wie anders?’

‘De schade is aangericht door het beest. Die straatartiesten wilden het niet verkopen, omdat ze het nog nodig hadden.’

De doge keek bedenkelijk. ‘Ze zagen er zo onschuldig uit.’

‘Schijn bedriegt, excellentie,’ zei Federico. ‘U bood hun geld ter waarde van een diamant en ze sloegen het voorstel af. Dat had onze argwaan moeten wekken. De buit die ze hebben ontvreemd is meer dan het honderdvoudige.’

‘De wachters beweren dat ze een oude zwerver met een kist hebben gezien. En dan heb je nog die mouw. Alles wijst op—’

‘Neemt u me niet kwalijk dat ik u onderbreek, maar u vergist zich,’ zei Federico. ‘In alle kranten staat dat de dief met duizend gezichten overal een kledingstuk achterlaat. Ze hebben zijn visitekaartje nageaapt. Het meisje zat waarschijnlijk met het beest in de kist om ons te misleiden.’

‘Weet je het zeker?’

‘Ja, en vergeef me mijn vrijpostigheid, maar als u niet onmiddellijk maatregelen treft, dan smokkelen ze de schat de stad uit zonder dat we iets kunnen doen. De wachters zijn met te weinig om elk huis te doorzoeken.’

‘Heb je de hotels gecontroleerd?’

‘Gisteren wilden ze bij een serveerster overnachten, maar ze zijn nooit komen opdagen. Waar ze dan wel hebben geslapen is een raadsel. Ook deze avond hebben ze nergens hun intrek genomen.’

‘Wat wil je dat ik doe?’

Eindelijk had hij de doge zover gekregen dat die hem om raad vroeg. De stijfkop zou de daders door zijn twijfelachtig optreden laten ontkomen.

‘Ik heb een foto genomen van hun optreden. Ik stel voor die af te drukken en in alle kranten om hun opsporing te verzoeken. Het enige wat u moet

doen is een prijs uitloven. Als iedereen mee zoekt, kunnen ze niet ontkomen.'

'Ik zet op elk hoofd duizend dukaten.'

'De helft moet volstaan, excellentie.'

'Nee, duizend. Ik wil dat er in de stad een goudkoorts uitbreekt. Iedereen moet onder het bed van zijn buurman kijken en elke steen vier keer optillen om zeker te zijn dat ze er niet onderzitten.'

'Prima,' zei Federico. 'Ik ben blij dat u hebt gekozen voor een directe aanpak. Als het aan mij had gelegen, dan waren die straatartiesten al ingerekend geweest.'

'Genoeg,' zei de doge. 'Je standpunt is duidelijk. Ik heb te zachtzinnig gehandeld. Ik zal in de toekomst beter naar je luisteren. Ga nu en zorg dat de daders spoedig worden ingerekend. Je krijgt vrijheid van handelen voor de komende vierentwintig uur. Je hoeft geen beslissingen meer aan mij voor te leggen. Ik kondig een noodtoestand af.'

Federico maakte een buiging en verliet de gespreksruimte. Vrijheid van handelen was een vloek en een zegen. Nu kon hij het onderzoek leiden zoals hij wilde, maar als hij de daders niet te pakken kreeg, werd hij verantwoordelijk gesteld. Bovendien was duizend dukaten te veel. De mensen zouden elkaar naar het leven staan. Ze zouden de verdachten in stukjes scheuren om toch maar een deel van de beloning te krijgen. Hij wilde Lena en haar vader levend in handen krijgen. Hij had tegenover de doge gedaan alsof hij overtuigd was van hun schuld, maar in werkelijkheid bleven veel vragen onopgelost. Waar waren ze gebleven? Dat was de meest prangende vraag. Ze waren van de basiliek naar het binnenplein van het paleis gevlucht. Daarna had niemand hen nog gezien. Als ze naar buiten waren gegaan, zouden ze in de armen van de wachters zijn gelopen. Het plein had vol gestaan. Stel dat de dief met duizend gezichten inderdaad de dader was en hij vermomd als wachter was ontkomen, dan wierpen zich andere vragen op. Waarom had hij een mouw van een versleten jas achtergelaten? Was dat misleiding geweest? En waar was de schat? Met de buit kon hij het paleis niet ongezien hebben verlaten. En hoe had hij het beest in zijn bezit gekregen? Het behoorde die straatartiesten toe. De gaten in de muren waren hetzelfde als die in het toilet van het eethuis, dat had hij gecontroleerd. Dat het beest voor de roof was gebruikt, was de enige zekerheid die hij had.

'Federico?' Het was de doge.

‘Ja, excellentie?’

‘Als je hen te pakken hebt, zal ik hen laten veroordelen door de Raad van Tien. Het is nodig een voorbeeld te stellen. Als morgen in de krant staat dat de schat weg is, dan zal er paniek uitbreken. De mensen zullen denken dat niets meer veilig is.’

‘Prima,’ zei hij.

‘Als je me nog iets wilt vragen, kom je maar langs. Van slapen zal niet veel meer terechtkomen.’

De doge sloot de deur van de gespreksruimte. Van zijn superieure houding was niet veel meer over. Hij was waarschijnlijk bang de geschiedenis in te gaan als de doge die op de tweede dag van zijn ambtstermijn de schat had laten stelen.

‘Alles onder controle, Federico?’

Het waren de leden van de raad, die uit hun bed waren gehaald en een spoedvergadering wilden houden.

‘Heb je die toeristen en dat beest nog niet te pakken gekregen?’

Hij verstarde. Die gluiperds waren in staat de doge wijs te maken dat hij Lena en haar vader opzettelijk had laten ontsnappen om zijn reputatie te schaden. Het zou niet de eerste keer zijn dat het hoofd van de veiligheid door zijn eigen leden werd aangeklaagd. Hij moest ervoor zorgen dat de daders zo snel mogelijk werden ingerekend.

‘Heb je aanwijzingen?’

‘Ik heb de mouw aan de doge overhandigd,’ verklaarde hij. ‘De gaten in de muren worden dichtgemaakt. De daders zijn spoorloos.’

De leden klopten aan bij de gespreksruimte.

‘Kom je niet mee vergaderen?’

‘De noodsituatie is afgekondigd. Ik heb vrijheid van handelen.’

‘Dat meen je niet!’

Ze voelden zich buitenspel gezet. Hij kon zich er nu niet om bekommeren. Wat hem zorgen baarde, was dat de Raad van Tien het proces zou leiden. Deze rechters hadden de man die de vorige doge had willen ombrengen, onmiddellijk op het plein laten terechtstellen. Toen de leden van de veiligheidsraad achteraf met vragen aan waren komen zetten, was de dader al opgehangen. Hierdoor had hij het vermoeden dat de man onschuldig was nooit kunnen weerleggen. Als Lena en haar vader ook zo vlug werden veroordeeld, was de kans gering dat hij de bewijslast grondig zou kunnen onderzoeken. Hij wilde geen twee keer in dezelfde val trappen.

Hij zou erop aandringen Lena en haar vader minstens twee dagen in een cel op te sluiten voor ze zouden worden terechtgesteld, zodat alle leden van de raad de kans zouden krijgen hen te ondervragen. Bij de gedachte aan de cellen verstijfde hij.

‘Wacht! Wacht!’ riep hij.

Onmiddellijk kwamen er twee wachters toegelopen.

‘Hebben jullie de kerkers doorzocht?’

‘Nee, we dachten...’

‘Doorzoek de kerkers! Misschien houden ze zich daar schuil. En laat het steegje achter de gevangenis bewaken.’

De ene wachter holde naar buiten en gaf de nodige bevelen. De andere volgde Federico naar de kerkers.

Mirko durfde zich niet te verroeren. Het beest was in staat hem te bijten. Hij hoorde het op hem afkomen en aan zijn benen snuffelen. Voorzichtig schudde hij met de zaklantaarn, zonder resultaat. Er klonk gekraak. Het beest was een gat in de vloer aan het maken en hij kon dit niet verhinderen. Door het opgeworpen stof moest hij hoesten en hij liet de zaklantaarn vallen. Het ding ging aan zodra het de grond raakte. De Bolder naast hem was verdwenen. Verbaasd stak Mirko zijn hoofd door het gat en scheen erin. Er was een gang. Hij ving de Bolder in de lichtstraal. Het beest kromp ineen. Hij ging op zijn buik liggen en strekte zijn arm. De Bolder was buiten handbereik.

‘Ik neem de rechtergang, onderzoeken jullie de andere cellen,’ zei iemand verrassend dichtbij.

Mirko kwam overeind en keek verschrikt om zich heen. Hij had geen wapen om de aanval af te weren en tijd om het beest op te vissen en het gat groter te laten maken, was er niet.

‘Deze deur krijg ik niet open. Hierheen!’

De vloeibare stront was opgedroogd en vormde een verharde laag van ongeveer een centimeter hoog. Misschien was dat zijn redding. Hij maakte een schoenveter los, knoopte er een edelsteen aan en liet het brokje in de opening zakken, daarna klikte hij de zaklantaarn uit.

‘Er is iemand binnen, ik zag daarnet een schijnsel.’

‘Beuk de deur in.’

Gebonk op het hout verhinderde hem te horen of de steenvreter al had toegehapt. Op goed geluk trok hij aan de schoenveter. Het gewicht van de

steenvreter hing eraan. Vlug haalde hij het beest op en deed de zaklantaarn aan.

‘Daar is dat schijnsel weer.’

‘Breng me een bijl.’

Mirko wist dat hij moest opschieten. Hij greep de steenvreter bij zijn nekvel, duwde hem met zijn bek tegen de rand van het gat, doofde de zaklantaarn en liet hem de opening groter maken. Daarna trok hij de kist naar zich toe en liet die zakken. Nooit had hij vermoed dat er onder de kerkers een gang zou lopen. Boven hem hoorde hij de klappen van een hard voorwerp. Een zachte lichtinval gaf aan dat de bewakers reeds een stuk uit de deur hadden gehakt.

‘De deur klemt door een of andere verharde substantie.’

‘Schiet op.’

Mirko wilde wegsnellen, maar bedacht zich. Met bevende vingers betastte hij de bovenkant van de gang. Enkele meters naast het gat voelde hij een stenen luik. Hij bestudeerde het draaimechanisme en ontdekte dat hij het kon openen en sluiten door op de juiste stenen te drukken. Nu begreep hij waarom de cel leeg was geweest. De gang werd gebruikt door iemand die ongemerkt het paleis in en uit wilde. Het moest iemand zijn die controle over de bezetting van de cellen had. Of was dit allemaal toeval? Misschien was de gang al jaren buiten gebruik en liep hij dood.

‘Ik ben er bijna doorheen. Geef me een zet.’

Een zachte plof: een bewaker was in de cel beland. Mirko zette de Bolder op de kist en trok het gevaarte achter zich aan.

‘Er is een gat in de vloer. En ik hoor voetstappen. De dief ontsnapt!’

‘Haal een zaklantaarn.’

Gehaast bewoog Mirko zich voort. Achter hem hoorde hij zijn achtervolgers. Een groter wordend lichtschijnsel in de verte duidde erop dat ze hem aan het inhalen waren. Na tien minuten bereikte hij het punt waar de gang doodliep. Hij betastte de bovenkant. Doordat hij het mechanisme aan het andere einde had bestudeerd, kon hij door op enkele stenen te duwen een luik openen. Hij kroop er behoedzaam doorheen en belandde in een kelder. Er stonden archiefkasten. Hij sloot het luik en haastte zich de trappen op. Boven kwam hij uit in de hal van het Belgische ambassadegebouw. Nu begon hij iets te begrijpen van het nut van de gang. Als er een volksopstand zou uitbreken, zou de doge zich in de ambassade kunnen verschuilen. Of dateerde de gang uit een tijd waarin het gebouw nog

een andere bestemming had? In de kelder klonk lawaai. Zijn achtervolgers klopten op het luik. Blijkbaar wisten ze niet hoe het mechanisme werkte. Hij wilde niet wachten tot ze het hadden ontdekt en drukte de Bolder tegen de muur naast de poort.

‘Komaan, mormel, help me om hieruit te komen,’ zei hij.

De Bolder vrat zich een weg door de dikke muren. Mirko speurde de straat af en kroop door de opening. Hij zette het beest op de kist en gooide zijn gehavende jas erover. Halverwege de straat kwamen enkele marktkramers hem tegemoet. Ze droegen korven met groenten en fruit en knikten vriendelijk in het voorbijgaan. Hij versnelde zijn pas. Ze zouden alarm slaan bij het zien van het gat.

Zonder te rusten trok Mirko de kist naar zijn woning aan de grote meerpaal. Elda deed open.

‘Ik was doodongerust,’ zei ze. ‘Ik dacht dat... je iets overkomen was.’

‘Je dacht dat ik er zonder jou vandoor was.’

‘Lelijk om dat te beweren. Ik heb geen oog dichtgedaan.’

‘Ik ook niet.’

‘Je zou niet lang wegblijven. Wat is er gebeurd?’

Hij vertelde dat hij uit de kerkers had moeten ontsnappen.

‘Wat had je daar te zoeken?’

Hij trok de jas weg, zette de Bolder onder de lamp en opende de kist.

‘Mijn god!’ riep Elda. ‘Nu zijn we erbij. Of dacht je dat zo’n misdaad ongestraft zou blijven?’

‘Zolang jij je mond houdt wel. Ik vermoed dat ze je als medeplichtige zouden opknopen, dus je kunt maar beter doen wat ik zeg.’

Ze bleef hem onthutst aankijken.

‘Hoe heb je het smeedijzeren hek van de schatkamer open gekregen? Dat is niemand ooit gelukt.’

‘Geen vragen meer,’ zei hij. ‘Ik had gehoopt de stad onmiddellijk te kunnen verlaten, maar nu de roof langer heeft geduurd, zullen we moeten wachten. Alle uitvalswegen en grote kanalen zullen ondertussen al bewaakt worden.’

‘Zie je wel!’ riep Elda. ‘We hebben je kleren te vroeg verbrand. Nu heb je alleen nog dat rode pak.’

‘Rustig!’ zei Mirko. ‘Ik moet gewoon een manier verzinnen om de schat de stad uit te smokkelen. Over enkele dagen zijn we met de buit in het buitenland.’

Hij trok de zwerverskleren uit.

‘Verbrand ze! Onmiddellijk!’ beval hij.

In de badkamer waste hij de schmink af en spoelde het grijze stof uit zijn haren. Hij trok het rode pak aan en glimlachte naar zichzelf in de spiegel. Wie zou hem ervan kunnen verdenken net de grootste roof aller tijden te hebben uitgevoerd? Hij trok bijpassende schoenen aan en opende een geldkoffer, die onder de planken van de vloer in de woonkamer zat.

‘Moet je niet slapen?’

‘Ik ga uitrusten op het tuineiland,’ zei hij.

Hij propte zijn zakken vol bankbiljetten.

‘Zo heb ik je niet opgevoed,’ zei Elda. ‘Wat moet je bij die hoeren?’

Hij gaf geen antwoord.

‘Het is zonde van het geld,’ zei ze.

Hoe hij zich van zijn moeder moest ontdoen, wist hij nog niet, maar hij wilde haar niet meer in zijn buurt hebben. Toen zijn vader zonder werk was komen te zitten en ze naar de achterbuurt waren verhuisd, had zijn moeder elke dag geklaagd dat het beneden haar stand was om in de armenwijk te wonen. Ze had zich ingelaten met een rijke handelaar. Hij had hen betrappt toen hij van school kwam. Die avond had hij alles aan zijn vader verteld. Nooit was hij de gekwetste blik vergeten.

‘Heb je die kleren verbrand?’

Elda knikte.

‘Goed zo,’ zei hij. ‘Ik wil dat je alles klaarmaakt voor ons vertrek. De schilderijen van vader moet je per twee met de rug naar elkaar in een doos doen. Ik wil dat je er kranten omheen wikkelt.’

Ze knikte weer.

‘En ik wil dat je vandaag voor niemand opendoet. Houd alle gordijnen gesloten.’

‘Ik moet eten halen,’ zei ze.

‘Ik ga naar de winkel. Tegen de avond ben ik terug.’

Ze knikte nogmaals. Gerustgesteld verliet hij de woning. Het was half zeven. Om zeven uur kon hij een bootje huren om naar Sant’ Erasmo te varen. Hij had niet gedacht dat hij ooit genoeg zou bezitten om zich door de vrouwen op het eiland te laten verwennen. Alles wat hij bij zich had, wilde hij uitgeven. Het was de winst van jarenlang stelen. Hij had het geld niet meer nodig, want het verkopen van de schat zou genoeg opleveren om een zorgeloos bestaan te kunnen leiden.

DE TIEN

Lena en haar vader zagen de ochtendnevel verdampen bij het opkomen van de zon.

‘Dit was de laatste keer dat ik in een gondel heb geslapen,’ zei haar vader. ‘Mijn rug doet pijn en ik wil me wassen en andere kleren aantrekken.’

‘Laten we op zijn minst een paar uur naar de Bolder zoeken.’

‘We hebben Elio beloofd hier te wachten.’

Dat haar vader de Bolder aan zijn lot wilde overlaten, maakte haar kwaad. Ze had gedroomd dat het beest in omstandigheden verkeerde waarin het haar nodig had, maar telkens wanneer ze had willen helpen, was ze wakker geworden. Wat het slapen in de gondel betrof, gaf ze haar vader gelijk. Haar heup deed pijn van de houten ondergrond en haar lichaam was verstijfd van de koele buitenlucht.

‘Elio blijft misschien nog een uur weg,’ zei haar vader. ‘Ik ga een krant kopen en iets te eten halen. Wacht hier. Wanneer hij arriveert, zeg hem dat ik zo terug ben.’

‘Zorg dat je geen wachters tegen het lijf loopt.’

‘Ik veronderstel dat die wel iets anders te doen zullen hebben dan ons te zoeken.’

Hij klom uit de gondel en Lena liet zich onderuitzakken. Ze had de nacht tussen waken en slapen doorgebracht. Haar onrust over de gestolen Bolder was pas afgenomen bij het ochtendlicht. Ze sloot haar ogen en doezelde in.

Elio rekte zich behaaglijk uit. Normaal bleef hij altijd vijf minuutjes liggen, maar hij had beloofd om Lena en haar vader naar hun auto te brengen en hij wilde hen niet laten wachten. Hij ging ervan uit dat ze vroeg wakker zouden zijn geworden. Hij had zelf vaak de nacht onder het dekzeil doorgebracht en comfortabel was het nooit geweest. Het bed van zijn vader was onbeslapen. Die was waarschijnlijk nog feest aan het vieren met het geld dat het optreden van de Bolder had opgebracht. Zijn vader had het verhaal over het beest niet willen geloven en hem ervan beschuldigd achtergehouden geld te overhandigen. Zo ver was het al gekomen. Hij kon beter geld achterhouden. Een dezer dagen zou de gondel het begeven: hij was oud en versleten.

Bovendien moest het pand waarin ze woonden worden afbetaald. Allemaal zaken waar hij zich geen zorgen over zou hoeven te maken als zijn vader geen dronkaard was.

Hij trok zijn gondelierspak aan en merkte dat de broek onderaan gescheurd was. Hij vloekte. Met het geld van gisteren had hij een nieuwe broek kunnen kopen. Zijn vader had het waarschijnlijk met zijn vrienden opgezopen. En wat voor vrienden? Als vliegen hingen ze rond zijn vader zolang hij hun drank betaalde. Iedereen wist dat hij als veertienjarige iedere dag moest gondelen om al dat geld bij elkaar te krijgen, maar van schaamte was geen sprake. Het werd tijd dat hij zijn verhouding tot zijn vader veranderde. Als hij een gondel kocht, ergens een kamer huurde en nooit ziek werd, dan zou hij in tien jaar zijn schulden hebben afbetaald, dat had hij uitgerekend. Maar hoe moest het dan verder met zijn vader? Wie ging er eten kopen? En het huis afbetalen? Als hij er niet was, zou zijn vader op straat worden gezet en zijn dagen als zwerver moeten slijten. Die gedachte kon hij niet verdragen. Zijn moeder zou nooit hebben gewild dat hij zijn vader in de steek liet.

Elio stak zijn vingers in de chocopot en nam een hap van een stuk oudbakken brood. Hij schonk een glas melk in en dronk het in een teug leeg. Via de achterdeur verliet hij het huis. In de bouwvallige krantenwinkel op de hoek kocht hij een krant. Hij wilde weten of er melding was gemaakt van het incident met de Bolder op het plein. Bij het lezen van de kop bleef hij verrast staan. Bij het doornemen van het artikel met bijhorende foto werd hij bleek. Hij draaide de bladzijde om en zodra hij alles vluchtig had bekeken, vouwde hij de krant dicht en snelde naar de gondel.

Roberto liep door de steegjes op zoek naar een bakkerij. Verderop stonden mensen in de rij. Het bleek een dagbladhandelaar te zijn. Hij sloot achteraan aan. Misschien werd er in een krant melding van hun optreden gemaakt. Dat zou een mooi aandenken zijn. Toen het zijn beurt was, keek de man achter de toonbank hem verbijsterd aan.

‘Bent u de man met het beest?’ vroeg hij.

‘Of ik... Gisteren nog wel, nu niet meer. Tijdens onze vlucht—’

‘Grijp hem!’

De mensen in de rij leken niet te weten of ze hem moesten tegenhouden of niet. Roberto baande zich een weg naar buiten.

‘Die kerel is duizend dukaten waard! Laat hem niet ontsnappen!’

Bij het horen van deze uitroep, duwde Roberto enkele grijphanden van zich af en zette het op een lopen. Hij had naar de gondel willen terugkeren, maar sloeg een verkeerde straat in. Overal werd hij nagewezen. Zeker tien mensen renden achter hem aan. Het aantal groeide. Hij stak een bruggetje over en had geen idee meer waar de gondel lag aangemeerd. Zijn hart bonkte in zijn keel en hij raakte buiten adem. Deze sprint op een nuchtere maag beviel hem niet. Toch moest hij blijven rennen. De mensen die hij tegenkwam, strekten hun armen uit om hem tegen te houden. Ze dachten waarschijnlijk dat hij iets gestolen had. Hij duwde hen opzij. Dat remde hem af en verkleinde zijn voorsprong. De massa achter hem bleef aanzwellen. Zeker vijftig man achtervolgde hem. Vrouwen, kinderen – iedereen wees en riep. Hij werd ingehaald. Met een schijnbeweging draaide hij een nauw steegje in. De mensen persten zich erdoorheen. Ze raakten in gevecht met elkaar. Dat gaf hem weer wat ademruimte. Pas na honderd meter zag hij dat het steegje uitkwam op een kanaaltje. Hij aarzelde bij de waterrand en dit korte moment van twijfel werd hem fataal. Iemand duwde hem in de rug en hij viel voorover. Handen grepen naar hem. Hij probeerde naar het water te kruipen, maar werd aan zijn kleren teruggetrokken. De mouw van zijn leren vest werd losgerukt. De knopen sprongen van zijn overhemd. Telkens wanneer iemand hem vasthad, werd die persoon door de anderen neergehaald. Iedereen leek hem te willen vangen en voor zichzelf op te eisen. Hij kreeg een knie in zijn gezicht, hoorde zijn neus knakken en sloeg met zijn hoofd tegen de straatstenen. Het duizelde hem, hij voelde een hand rond zijn keel, iemand trok aan zijn haar. Hij wilde overeind komen, maar kreeg een stomp in zijn ribben. Hij kromp ineen en bedekte zijn hoofd met zijn armen. Harde klappen van slaghout deden hem opkijken. Een grote, gespierde kerel mepte de mensen in het steegje met de roeiriem van een gondel tegen de vlakte. Hij sloeg zo hard dat de spaanders in het rond vlogen. De meeste mensen doken in het water en vluchtten weg. Een aantal probeerde de kerel te overmeesteren, hij bonkte hen tegen de muren van de huizen. Tegen zo veel krachtvertoon was niemand opgewassen en het steegje was te smal om de patser met zijn allen neer te halen.

De kerel tilde Roberto als een zak zand op en gooide hem over zijn schouder. Hij hield de medestanders dreigend met de roeiriem op afstand en liep het steegje uit. Roberto zag de wereld op zijn kop. Het bloed liep van zijn neus naar zijn ogen. Hierdoor was hij niet zeker of hij Elio tussen de mensen zag staan.

‘Elio?’ vroeg Lena. Slaperig tilde ze haar hoofd op.

‘Blijf onder het dekzeil!’

‘Waarom?’ Ze wilde kijken wat er aan de hand was. Elio duwde haar hoofd met zijn voet terug.

‘Je doet me pijn. Wat is er aan de hand?’

‘Ik zal het straks uitleggen. Blijf onder het dekzeil of alles is verloren.’

‘Maar wat is er dan?’

Elio maakte de meertouwen los, zette de gondel af en begon te wrikken.

‘We moeten op mijn vader wachten, hij is iets te eten gaan halen, hij zal zo terug zijn.’

‘Houd je mond. Ik kan nu niet praten, dat valt op.’

‘Waarom doe je zo. Ik wil weten wat er aan de hand is.’

Als antwoord gooide hij haar de krant toe. Ze plooide het dekzeil iets verder open. Haar mond viel open, alleen al bij het zien van de krantenkop. Ontsteld las ze dat er op haar hoofd en dat van haar vader duizend dukaten waren gezet en dat ze ervan beschuldigd werden de schat uit de basiliek te hebben geroofd. Er stond bij dat ze waren ontsnapt via een geheime gang, die de kerkers en de Belgische ambassade met elkaar verbond. Federico verklaarde dat hij nog aan het onderzoeken was hoe de dieven weet konden hebben gehad van het bestaan ervan.

‘Dit is waanzin,’ zei ze. ‘Regelrechte waanzin.’

Ze draaide de bladzijde om en las hoe Federico uitweidde over het feit dat ze niet in een hotel hadden geslapen en bijgevolg een huis moesten bezitten of handlangers hebben die nog niet bekend waren. De dief met duizend gezichten werd genoemd als mogelijk deelgenoot aan de roof.

‘Waar haalt hij het vandaan?’ bracht Lena ontsteld uit.

Onderaan stond een artikel waarin werd beweerd dat ze de doge hadden willen doden door de bronzen leeuw op hem te laten neerkomen, maar dat deze aanslag was mislukt. Op de afgedrukte foto was te zien hoe de bronzen leeuw neerstortte en de doge achteruitweek.

‘Leugens!’ zei ze heftig. ‘Allemaal leugens.’

Er was ook ruimte gemaakt voor een interview met de serveerster, die vertelde dat ze erop hadden aangedrongen dat zij zich bij hen zou aansluiten. Omdat ze had geweigerd, hadden ze als wraak de toiletten vernield en zonder te betalen het eethuis verlaten.

Nooit had Lena zo veel onzin op een paar bladzijden bij elkaar gezien.

‘Jij gelooft toch niet dat wij vannacht de schatkamer hebben leeggeroofd?’ vroeg ze.

Vanaf de achtersteven schudde Elio langzaam zijn hoofd en hij gebaarde met zijn hand dat ze zich stil moest houden.

Ze beet op haar onderlip en hield zich in. Als zij de schat niet hadden gestolen, wie dan wel? En waar was haar vader? Waarom had Elio niet op hem gewacht? Was er iets met hem gebeurd? Ze las opnieuw het eerste artikel. Er stond in dat de steenvreter was gebruikt om de muur van de schatkamer door te knagen. Die schilder had het gedaan. Wie anders? Ze zou naar het paleis gaan en zeggen dat de Bolder gestolen was.

‘Kom zo vlug mogelijk binnen,’ zei Elio.

Hij meerde de gondel aan tegen de deur van een verwaarloosd pand.

‘Woon je hier?’ vroeg ze.

Hij knikte.

De geur van schimmel sloeg haar tegemoet. Niets leek er overeind te staan. De laden van de kasten stonden open of lagen op de grond. Overal zag ze halfvergane etensresten.

‘Is er ingebroken?’ vroeg ze.

‘Nee, ik moet opruimen.’

‘Wil je dat ik help?’

‘Het haalt niet veel uit. Als vader thuiskomt, maakt hij er onmiddellijk weer een rotzooi van.’

‘Je zieke vader?’

‘Mijn dronken vader.’

Ze zag een rat over de vloer wegrennen en gilde.

‘Die doet niks,’ zei Elio.

Vlug ging ze op de tafel zitten en trok haar benen op. Geen minuut langer wilde ze blijven.

‘Ik moet naar het paleis om uit te leggen dat de schilder de dader is. Hij heeft de Bolder gestolen. Hij moet het beest hebben gebruikt om de schat te roven.’

‘Voorlopig kun je beter binnenblijven, anders zal je hetzelfde overkomen als je vader.’

Elio beschreef wat hij had gezien.

‘Maar... dat is verschrikkelijk!’ bracht ze uit.

In gedachten zag ze hoe haar vader werd toegetakeld en overmeesterd.

‘Ik moet hem helpen. Ik moet naar hem toe. Hij heeft me nodig.’

‘Laten we eerst nadenken voor we iets ondernemen,’ zei Elio. ‘Het heeft geen zin je te laten opjagen en neerhalen door mensen die door het dode heen zijn. Ik denk dat die mouw een aanwijzing zou kunnen zijn.’

Lena herinnerde zich dat er iets over een mouw in de krant had gestaan. Ze had eroverheen gelezen. Ze sloeg de krant open en nam de passage nog eens door.

‘De dief met duizend gezichten?’ vroeg ze.

‘Als jij zegt dat die schilder de Bolder heeft gestolen en Federico een mouw heeft gevonden, dan...’

‘...is de schilder de dief met duizend gezichten.’

‘Juist,’ zei Elio.

‘Maar wat levert ons dat op. Het is niet omdat we dit weten, dat we hem bij een volgende ontmoeting zullen herkennen. De kans dat we hem ooit nog eens tegenkomen is gering, zeker omdat ik me hier moet verschuilen.’

‘We kunnen een brief in de leeuwenbek deponeren.’

‘Leeuwenbek?’

‘In de muur van het paleis is een opening in de vorm van een grijnzende mond waarin klachten kunnen worden gestoken.’

Een brief was overbodig, bedacht ze.

‘Ze zullen mijn vader onmiddellijk vrijlaten wanneer hij vertelt dat de Bolder is gestolen.’

‘En jij gelooft dat,’ zei Elio. ‘Er staat in de krant dat de daders door de Raad van Tien zullen worden berecht. Dit betekent dat hij geen verdediging mag voeren. Hij zal vandaag of morgen op het plein worden terechtgesteld. Alleen een brief kan hem redden.’

Haar hand beefde zo, dat Elio in haar plaats moest schrijven. Ze vertelde het reisverhaal vanaf het begin. Elio noteerde alles en stopte het verslag in een envelop.

‘We moeten zorgen dat niemand je herkent,’ zei hij. ‘Als de dief met duizend gezichten zich zo kan vermommen dat hij vrij kan rondwandelen, dan kunnen wij dat ook.’

Voor het eerst die ochtend voelde Lena een sprankje hoop.

‘Dan kunnen we de schat gaan zoeken,’ zei ze.

‘Ik denk dat we weinig kans maken hem te vinden. Ik wil je uiterlijk aanpassen, zodat je ongedeed kunt vluchten.’

‘Ik kan mijn vader niet achterlaten en de Bolder ook niet.’

‘We zullen doen wat we kunnen,’ zei Elio.

Hij ging naar een kast en trok de deur open. Er hingen voornamelijk jurken in.

‘Van je moeder?’ vroeg ze.

‘Geweest,’ zei hij.

‘Is ze weggegaan?’

‘Ze is vermoord in het haventje bij de grote meerpaal,’ zei hij.

‘O, sorry.’

Ze had altijd het gevoel gehad dat Elio iets voor haar had achtergehouden, maar deze onthulling schokte haar. Ze herinnerde zich dat hij hen bij hun ontmoeting had gewaarschuwd voor de grote meerpaal en nu begreep ze waarom.

‘In welke wijk zijn we?’ vroeg ze.

‘Vorbij de grote meerpaal. Mijn moeder ging altijd te voet inkopen doen in het centrum. Ze passeerde iedere keer het haventje. Op een ochtend werd ze beroofd en neergestoken. Haar lichaam werd in het water gedumpt.’

‘En waar was je vader?’

‘Die was met de gondel geld aan het verdienen. Ik was nog maar vier. Ik herinner me er weinig van.’

Lena zag op een laag tafeltje een ingekaderd portret staan. Het glas was gebarsten en vuil, maar de foto was nog heel. Een vrouw met blonde krullen keek haar vrolijk aan. Nu begreep ze wat Elio had bedoeld toen hij had gezegd dat ze op zijn moeder leek. Ouder dan drieëntwintig leek de vrouw niet en hun gezicht vertoonde dezelfde trekken.

‘Vind je het wel goed dat ik kleren van je moeder draag?’

‘We kunnen moeilijk gaan winkelen.’

Hij hield haar enkele korte zomerjurken voor.

‘Heeft ze geen broeken?’

‘Als je er anders wilt uitzien, moet je geen spijkerbroek aantrekken,’ zei hij.

Ze koos een lichtblauwe jurk en bijpassende open schoentjes.

‘Kleed je om in de badkamer. Ik zoek ondertussen de schaar.’

‘De schaar?’

‘We moeten je haar bijwerken.’

‘Geen denken aan,’ zei ze. ‘Ik zal een hoed opzetten.’

‘Je bent duizend dukaten waard en je vader is al opgepakt. Dringt de ernst van de situatie niet tot je door?’

Ze voelde zich beledigd, maar wist dat hij gelijk had. Als ze geen grondige metamorfose onderging, zouden de mensen de vermomming doorzien.

‘Doe eerst mijn haar,’ zei ze. ‘Anders komen mijn nieuwe kleren onder de blonde krullen te zitten.’

Elio doorzocht de keuken en vond onder een gescheurde handdoek de schaar.

‘Ze is tamelijk bot. Hopelijk doet het geen pijn.’

Ze ging op een stoel zitten en schrok toen hij de eerste strengen afsneed.

‘Niet zo kort!’ riep ze.

‘Ik wil het met gel overeind zetten,’ zei hij.

Ze proestte het uit en kreeg tegelijkertijd tranen in haar ogen. Hoe was ze in deze situatie verzeild geraakt? De Bolder geroofd, haar vader opgepakt, zij op de vlucht. Elio hield haar op de been. Uit zijn kalmte en vastberadenheid bleek dat hij penibele omstandigheden gewend was.

‘Wat doen we als je vader thuiskomt?’ vroeg ze.

‘Ik hoop dat hij ons wil helpen. Hij kent alle kroegen van Venetië. Als er iemand is die moet weten waar die schilder woont of wie hij is, dan is hij het.’

Langer dan twee centimeter waren haar haren niet meer. De krul was er zo goed als uit.

‘Ik heb verf,’ zei Elio.

Uit de kast diepte hij een doosje op.

‘De vervaldatum is zeven jaar verstreken,’ zei hij. ‘Proberen of niet?’

‘Welke kleur is het?’

‘Donkerbruin. Mijn moeder heeft het nooit gebruikt.’

‘Goed,’ zei ze. ‘Kan verf bederven?’

‘Ik denk het niet.’

Hij maakte het potje open en smeerde het goedje in haar haren. Hij masseerde haar hoofdhuid, zodat het kon indringen.

‘Ik heb spetters op je T-shirt gemaakt,’ zei hij.

‘Maakt niet uit. Heb je gezien hoe vuil het is?’

Na een kwartier mocht ze de verf uitspoelen.

‘Neem maar een douche,’ zei hij.

Met de nieuwe kleren trok ze zich terug in de badkamer. De douchecel zag er vies uit: de verf in de kuip was afgebladderd en overal zaten groene vlekken. Uit de kop van de douche kwam slechts een mager straaltje water.

Het was koud en er leek geen mogelijkheid om het te verwarmen. Ze dacht aan thuis – aan de mengkraan en de schone handdoeken. Bij gebrek aan shampoo waste ze haar haren met zeep en spoelde die zorgvuldig uit. Er was geen spiegel, zodat ze niet kon zien of het verven gelukt was. Tussen de rommel op de grond zag ze een potje met gel en ze smeerde een handvol in haar haren. Voor ze de jurk en de schoenen aantrok, doorzocht ze de zakken van haar spijkerbroek. Ze diepte een zakdoek op en vond het papiertje waarop de adressen van opa stonden. Ze was vergeten dat ze het briefje bij zich had. In een zakje aan de zijkant van de jurk, borg ze het op. Ze moest opa bellen en hem op de hoogte brengen van alles wat er gebeurd was. Als iemand haar zou kunnen helpen, was hij het. In de nieuwe kleren verliet ze de badkamer.

‘En?’ vroeg ze.

Elio keek haar met open mond aan.

‘Gelukt?’ vroeg ze.

‘Je ziet er onherkenbaar uit, zoveel is zeker.’

‘Maar wat?’

‘Je haar is rood uitgeslagen.’

‘Rood?’

Hij knikte.

‘Wat maakt het uit? Als ik er maar onherkenbaar door word.’

Op dat ogenblik klonk er gestommel bij de achterdeur. Een grote, dikbuikige man waggelde naar binnen.

VEERTIEN

‘Wie is dat meisje? En waarom heeft ze de kleren van je moeder aan?’

Elio legde uit wie ze was en wat haar was overkomen.

‘Dus naar haar is iedereen op zoek. Ik dacht dat ze blond haar had.’

‘We hebben het geverfd,’ zei Elio.

‘Besef je hoeveel wijn ik van duizend dukaten kan kopen?’

‘Papa, we moeten haar helpen.’

‘Kom eens hier, kindje.’

Lena kwam schoorvoetend naderbij.

‘Je mag hier zolang logeren als je wilt.’

Dat had Elio niet verwacht.

‘Meen je dat, papa?’

‘Natuurlijk. Zo zou je moeder het gewild hebben, niet?’

Elio knikte.

‘Als jullie opruimen, dan ga ik eten halen,’ vervolgde zijn vader.

‘We gaan zelf de stad in,’ zei Elio. ‘Ik moet een brief in de leeuwenbek...’

‘Ik zal dat voor je doen.’

Aarzelend overhandigde Elio de brief. Zo hulpvaardig was zijn vader in geen jaren geweest.

‘Jullie moeten binnenblijven tot ik terug ben.’

‘U gaat me toch niet aangeven?’ vroeg Lena.

‘Waarom zou ik?’

‘U zei daarnet iets over wijn en dukaten.’

‘Dat was erg onbezonnen van me. Ik ga nu. Ruimen jullie alvast wat op.’

Elio volgde zijn vader naar de deur.

‘Je gaat haar toch niet aangeven, papa?’

‘Begin jij nu ook al?’

‘Laat ons naar de winkel gaan. Dan kunnen we de vermomming uittesten.’

‘Nee.’

‘Waarom niet?’

Zijn vader keek hem met toegeknepen ogen aan. ‘Eerst moet ik een brief voor je wegbrengen...’

‘Dat heb je zelf voorgesteld.’

‘Moet ik je een dreun geven, snotjong?’

Elio week achteruit. Zijn vader had losse handen. Zeker als hij gedronken had. Ook Lena week achteruit.

‘Kom hier, jij!’

Ze bewoog niet.

‘Vertrouw je me niet?’

Lena schudde haar hoofd.

‘Je hebt er alle reden toe,’ zei hij.

Hij greep haar bij de polsen en trok haar naar een deur in de hoek van de kamer.

‘Niet doen, papa! Niet doen!’ riep Elio.

Hij klampte zijn vader aan en kreeg een elleboogstoot tegen zijn kaak. Hij viel tegen de kast. Zijn voorhoofd bloedde. Wankelend kwam hij overeind. Zijn vader sloot Lena op in het wijnhok en stak de sleutel in zijn zak.

‘Waarom?’ vroeg Elio.

‘Ik laat geen duizend dukaten aan mijn neus voorbijgaan.’ Hij ging naar de deur. ‘Over een halfuur ben ik terug.’

‘Ik zal het slot openpeuteren en haar vrijlaten.’

‘Gebruik je hersenen, Elio. Ik zal je een deel van de dukaten geven om een nieuwe gondel te kopen.’

‘Dat doe je toch niet. Je zult alles met je vrienden opzuipen.’

‘Let op je taal, vriendje.’ Hij kwam op Elio af. Die vluchtte naar buiten en sprong in de gondel. Hij maakte de meertouwen los en zette af. Zijn vader probeerde de achtersteven te grijpen, miste en verloor bijna zijn evenwicht.

‘Kom terug!’

‘Ik wacht tot je weg bent en dan laat ik Lena vrij.’

‘Als je dat doet, vermoord ik je.’

‘Je denkt toch niet dat ik je nog als vader wil,’ zei Elio. ‘Ik ga alleen wonen en koop een gondel op afbetaling.’

Hij wist dat zijn vader het ouderlijke huis ooit zelf was ontvlucht om aan de inhaligheid van zijn eigen moeder te ontkomen.

‘Ik wil niet dat je bij me weggaat, Elio. Ik heb slecht voor je gezorgd, maar geef me een kans om het goed te maken. Met die duizend dukaten kunnen we een nieuw leven starten. Ik zal stoppen met drinken. We kopen een huis in een deftige wijk, we schaffen een nieuwe gondel aan. Ik zal weer gaan werken.’

Elio kreeg tranen in zijn ogen. Kon hij zijn vader maar geloven.

‘Ik heb zo lang gewacht op een moment dat ik zou kunnen stoppen met drinken. In het begin hielp het me om de dood van je moeder te verwerken. Als ik niet naar het café ging, dan kwamen de muren op me af. Ik moest onder de mensen komen en met hen praten. Maar de drank heeft me in zijn greep gekregen. Hoe vaak heb ik niet op je afgegeven of je geslagen, omdat ik te dronken was om iets anders te doen? Geef me een kans. Laten we dat meisje uitleveren voor die duizend dukaten en een nieuw leven beginnen.’

Elio twijfelde. Zijn vader was vroeger een gedisciplineerde werker geweest. Hoe vaak had hij niet gehoopt dat zijn vader iets van die gedrevenheid zou terugvinden.

‘Wat doen we met Lena?’ vroeg hij.

‘Het is niet aan ons om uit te maken of ze schuldig is. Kom, laat me plaatsnemen in de gondel, dan geven we haar samen aan.’

Het deed pijn om Lena te verraden, maar met zijn vader een nieuw leven beginnen, trok hem aan. Hij roeide naar de kant en liet zijn vader instappen. Een hand greep hem stevig in de nek.

‘Je had toch niet gedacht dat ik zou stoppen met drinken?’

‘Dat is niet eerlijk,’ bracht Elio uit.

Zijn vader trok hem uit de gondel en sleurde hem naar binnen.

‘Laat me los!’ riep Elio.

Tevergeefs trapte hij tegen zijn vader. Die ontsloot de deur van het wijnhok en duwde hem naar binnen. Elio viel voorover en bleef versuft liggen.

Lena hielp hem overeind.

‘Alles is verloren!’ riep hij.

Met zijn vuisten beukte hij op de deur.

‘Smeerlap!’

‘Rustig,’ zei Lena.

Ze aaide over zijn hoofd. Beschaamd keek hij haar aan.

‘Ik heb je verraden. Ik wilde je aangeven.’

Ze had het vreemd gevonden dat hij zo ongevoelig was geweest voor de prijs op haar hoofd. Dat hij zich door zijn vader had laten ompraten, wilde ze hem vergeven.

‘We moeten hieruit zien te komen,’ zei hij vastberaden.

De kleine ruimte stond vol rekken met allerlei wijnsoorten. Zijn vader had de voorraad aangelegd en gezegd dat hij alle flessen in één avond wilde leegdrinken. Elio wist dat hij dat niet zou overleven en had de ruimte altijd verafschuwd. Hij nam een fles en sloeg ze tegen de deur stuk. Glas en wijn spatten in het rond.

‘Als je niet rustig blijft, dan kom ik binnen en bind jullie vast,’ dreigde zijn vader.

Elio wilde een andere fles grijpen, maar Lena hield hem tegen.

‘We kunnen ons beter kalm houden,’ zei ze. ‘Het haalt toch niets uit.’

Ze veegde over haar jurk, maar de spatten bleven. Ze legde haar oor tegen de deur en luisterde.

‘Wat doet hij?’ vroeg Elio.

‘Geen idee.’

Elio legde zijn oor ook tegen de deur.

‘Volgens mij is hij de fles van gisteren aan het leegmaken.’

Tien minuten bleven ze tegen de deur gedrukt zitten. Een zacht gesnurk drong tot in het hok door.

‘Hij slaapt,’ constateerde Elio.

‘Als hij de hele nacht gedronken heeft, is dat niet verwonderlijk.’

Ze herinnerde zich dat Elio de helft en geen driekwart van het geld had gewild toen ze de winst van het optreden hadden verdeeld. Nu begreep ze waarom. Als hij alles aan zijn vader had moeten afgeven en die de opbrengst in één nacht had opgemaakt, dan was het inderdaad verspilling geweest.

‘Ik heb een idee,’ zei Elio. ‘Het is gewaagd, maar we moeten het proberen.’

‘Ik luister.’

‘We maken plaats achter de deur, zodat ik daar kan staan. Jij maakt wijnflessen stuk, zodat mijn vader woest binnenstormt. Ik sla hem neer.’

‘Hij is twee koppen groter.’

‘Ik ga op een paar kratten staan.’

Zelf zou ze dit nooit hebben durven voorstellen.

‘Weet je het zeker?’

Hij knikte en rukte het rek achter de deur los. Ze hielp het achteraan te zetten. Op de vrijgekomen plek stapelden ze twee kratten op elkaar. Hij nam een fles en ging erop staan.

‘Klaar?’

‘Klaar.’

Hij begon te zingen en zij liet flessen op de grond stukvallen, zodat de wijn onder de deur liep. Even later kwam de gewenste reactie.

‘Zijn jullie gek geworden? Mijn voorraad vernielen!’ riep een stem van achter de deur.

Het slot klikte. De deur werd met zo veel kracht opengegooid, dat de kratten verschoven. Elio raakte uit evenwicht. De fles waarmee hij had willen slaan, glipte uit zijn handen. Lena ontweek een vuistslag en strekte haar armen beschermend uit. Ze werd bij de polsen vastgegrepen en tegen een rek gedrukt. Enkele flessen vielen naar beneden en troffen de vader op het hoofd. Vloekend week hij achteruit. Hierdoor kwam hij binnen het slagbereik van Elio, die een nieuwe fles had genomen en weer op de kratten was geklommen. De fles spatte uiteen. Traag draaide de vader om zijn as en viel met de armen gespreid tegen een rek, dat kantelde onder zijn gewicht. Hij werd bedolven onder de flessen.

‘Lopen!’ riep Lena.

Ze trok Elio naar de gondel en greep in het voorbijgaan de brief en zijn strohoed.

‘Ik heb te hard geslagen,’ zei hij.

Ze maakte het meertouw los en zette af. Omdat hij geen aanstalten maakte om te roeien, deed zij het. De gondel zigzagde door het kanaal.

‘Ik heb te hard geslagen,’ herhaalde hij.

Ze had hem graag bemoedigend toegesproken. Maar ook zij vreesde dat de klap dodelijke gevolgen kon hebben.

‘Geef mijn hoed en de brief,’ zei hij na enkele minuten stilte.

Ze reikte de spullen aan.

‘Laten we naar San Marco gaan.’

‘Om wat te doen?’

‘De brief posten, wat anders?’

Ze verdacht hem ervan haar alsnog te willen aangeven.

‘Je kunt er niets van,’ zei hij.

De gondel kwam telkens dwars in het kanaal te liggen. Alsof hij alle richtingen uit wilde, behalve vooruit.

‘Je moet een acht in het water maken.’

Ze probeerde het en het hielp. Wat een gek idee om een boot met slechts een roeiriem voort te bewegen.

‘Je moet me de brief alleen laten deponeren,’ zei hij.

Weer kreeg ze het gevoel dat hij iets van plan was.

‘Waarom?’

‘Als iemand mij ziet terwijl ik de brief in de leeuwenbek steek, dan is dat niet erg. Maar stel dat Federico te weten komt dat een meisje met rood haar hem...’

‘...dan kent hij mijn vermomming.’

‘Precies.’

Ze kon niet anders dan Elio weer haar vertrouwen geven. Er was niemand om haar te helpen, behalve hij.

‘Heb je geld?’ vroeg ze.

Hij diepte uit zijn broekzak enkele munten op. ‘Meer niet.’

‘Dat is voldoende om te telefoneren,’ zei ze.

‘Opgepast!’

Ze stevenden op een andere gondel af. Elio sprong op en rukte de roeiriem uit haar handen. Hij bracht het vaartuig weer op koers.

‘Kun je niet uitkijken!’ riep de gondelier.

‘Ze wilde graag proberen,’ zei Elio verontschuldigend.

‘Je moet die toeristen niet laten sturen, ze verneuken je gondel.’

Lena deed alsof ze het niet verstond.

‘Het is beter als ik roei,’ zei Elio. ‘Zo lijkt het alsof jij een toerist bent.’

Hij bracht de gondel veilig tot bij het San Marcoplein. De gevallen zuil en de bronzen leeuw waren verdwenen. In de krant had gestaan dat die zo vlug mogelijk zouden worden hersteld.

‘Ik ga in het café aan de overkant telefoneren,’ zei ze. ‘Als je die brief hebt gepost kun je me daar vinden.’

‘Wie ga je bellen?’

‘Mijn opa.’

Ze gingen ieder hun weg. Lena speurde het plein af. De schilder was natuurlijk nergens te bekennen. Ze was van plan alle kroegen en stadswijken af te zoeken om hem te vinden. Op de bar in het café stond een telefoon. Ze ging weer naar buiten. Ze moest een plek vinden waar ze kon telefoneren zonder dat iemand kon horen wat ze zei. Ze ging het eethuis ernaast binnen. De telefoon was tegen de muur vastgeschroefd, in een hoek

waar geen tafeltjes stonden. Ze haalde het briefje te voorschijn, gooide een munt in de ontvanger en toetste het eerste nummer in.

‘Ja?’ klonk het aan de andere kant van de lijn.

‘Kan ik Ricardo Poppe spreken?’

‘Hij is niet hier, maar u kunt een bericht achterlaten.’

‘Zeg hem dat de steenvreter is gestolen en dat mijn vader is opgepakt. Ik ben op de vlucht en heb zijn hulp nodig.’

‘Kunt u dat allemaal herhalen en zeggen wie u bent.’

Ze herhaalde alles langzaam, zodat de vrouw het kon noteren, zei haar naam en bedankte. Onmiddellijk probeerde ze het tweede nummer.

‘Met Cristina.’

Weer bleek opa er niet te zijn en werd er beloofd alles door te geven. Ze toetste het derde nummer in.

‘Nerina Busetto, hallo?’

Ze legde alles weer uit en hing op. Haar opa bleek een even grote rokkenjager als haar vader. Hij kende waarschijnlijk in elke Italiaanse stad een vrouw. Er restten twee nummers op het briefje en ze had nog één muntstuk. Ze twijfelde. Achter haar kwam een rijzige heer staan. Hij keek misprijzend naar haar rode haar en wiebelde nerveus. Hij wilde waarschijnlijk bellen. Ze koos het laatste nummer.

‘Met Franca.’

‘Ik wil Ricardo spreken.’

‘Een ogenblikje.’

Ze kon haar geluk niet op. Haar handen tintelden.

‘Ja?’

‘Opa?’

‘Lena, ben jij het?’

Ze wilde alles beginnen uit te leggen, maar realiseerde zich dat de man achter haar het zou horen.

‘Hallo?’

‘Ik... ben er nog. Kun je naar Venetië komen?’

‘Naar Venetië? Zijn er problemen?’

‘Ja.’

‘Je kunt blijkbaar niet vrijuit praten, klopt dat?’

‘Ja,’ zei ze opnieuw.

‘We zien elkaar morgenavond om negen uur in taverne De Gouden Kroon. Is dat goed?’

Het muntstuk viel in het bakje en de verbinding werd verbroken. Ze haalde diep adem. Al goed dat haar opa zo snel van begrip was geweest. Nu moest ze uitzoeken waar die taverne lag.

‘Juffrouw, komt er nog wat van?’

Ze hing de hoorn op de haak en keek de man hatelijk aan.

‘Daar ben je!’ riep Elio toen ze buitenkwam. ‘Is het gelukt?’

‘Morgenavond, negen uur, in De Gouden Kroon.’

‘Die taverne ken ik. Er komen veel artiesten. Ook mijn vader gaat er vaak heen.’

‘Heb je nog een muntstuk?’

‘Het heeft geen nut de plaats van de afspraak te wijzigen, mijn vader zit in alle kroegen van de stad. Bovendien ben ik blut. Ik zal enkele toeristen moeten vervoeren, zodat we geld hebben voor het avondeten.’

Even later pikte Elio twee dames op. Lena bleef aan de kant en maakte een wandeling langs de kade. Aan de achterkant van het paleis zag ze de Brug der Zuchten en ze vroeg zich af hoe het met haar vader was.

VIJFTIEN

Federico zat met de doge en de leden van de veiligheidsraad in de vergaderruimte. Hij hield zich afzijdig en bekeek de portretten van alle mannen die ooit tot doge waren gekozen. Doordat ze allemaal een roodfluwelen muts droegen, leken ze op elkaar.

‘Wat denk je, Federico?’

‘Neemt u me niet kwalijk, ik lette even niet op.’

‘De veiligheidsraad dringt erop aan hun de bevoegdheid over de wacht te geven, aangezien je het meisje en haar vader hebt laten ontsnappen toen ze de voorstelling op het plein gaven en ook toen ze de schatkamer hebben leeggeroofd.’

‘Ik heb alle uitvalswegen en kanalen rond Venetië laten bewaken. Niemand kan erin of eruit zonder te worden gecontroleerd. De schat moet nog in de stad zijn. Al mijn geheime medewerkers houden hun ogen en oren open. We hoeven slechts te wachten tot de dief een fout begaat.’

‘Dat is geen antwoord op mijn vraag,’ zei de doge.

‘Excellentie, u moet zelf beslissen in wie u vertrouwen stelt. De veiligheidsraad is in gebreke gebleven wat de bescherming van de vorige doge betrof. Het lijkt me niet verstandig om u door hen te laten bepraten.’

‘Let op je woorden, Federico,’ zei de doge. ‘Je vormt een instantie op jezelf met al je geheime informanten. Hoe kan de raad met jou samenwerken als je hen geen deelgenoot maakt van je activiteiten?’

Meer dan de helft van zijn informanten had een crimineel verleden of was actief als misdadiger. Voor elk beetje informatie moest hij betalen of beloven hen met rust te laten. De raadsleden drongen al jaren aan op een lijst. Het was onmogelijk hun hierin tegemoet te komen.

‘Uit je zwijgen leid ik af dat er gegronde redenen zijn om je te wantrouwen.’

Hij kon moeilijk openlijk verklaren dat hij onzuivere banden met de criminaliteit had om de veiligheid te garanderen, zodat hij ook nu zweeg.

In de gespreksruimte rinkelde de telefoon. Iemand nam op.

‘Voor u, meneer Bertolin.’

Federico nam de hoorn aan.

‘Ja...? Bedankt.’

Hij legde op en ging naar de deur.

‘Mag ik weten wat er aan de hand is?’ vroeg de doge.

Zonder te antwoorden verliet hij de ruimte. Aangezien de doge de raadsleden bekwamer achtte, moest hij maar bij hen te rade gaan.

Beneden in de hal riep hij de speciale eenheid samen en verliet met de wachters het paleis. Hij had er genoeg van om tegen de raadsleden te worden uitgespeeld. Als dit telefoontje er niet was geweest, zou hij zijn ontslag hebben ingediend. Nu was hij te nieuwsgierig naar de verdere ontwikkeling. Enkele straten verderop moest de speciale eenheid zich een weg banen door de menigte. Er was een gevecht gaande. Een reusachtige kerel sloeg de mensen die hem aanvielen met een roeiriem. Het waren er zo veel, dat hij ze als mieren van zijn lichaam moest schudden. Federico was onder de indruk van de immense kracht die de kerel bleek te bezitten. Hij gaf bevel om hem heen te gaan staan. De wachters vormden een cirkel en hielden de mensen op afstand.

‘Wij zullen u naar het paleis begeleiden.’

‘Ik had het ook alleen afgekund,’ zei de kerel.

‘Dat geloof ik best,’ zei Federico. ‘Maar ik vraag me af of hij het overleefd zou hebben.’ Hij wees naar Roberto, die bewusteloos en met gescheurde kleren op de grond lag. ‘Draag hem naar het paleis,’ beval hij twee wachters.

‘Ik doe het wel,’ zei de kerel. Hij tilde Roberto op en gooide hem over zijn schouder. ‘Ik heb hem een tikje moeten geven om ervoor te zorgen dat hij er niet vandoor ging. Telkens wanneer ik werd aangevallen, probeerde hij te ontsnappen.’

‘Hopelijk heb je niet te hard getikt. Je krijgt alleen duizend dukaten als je hem levend overhandigt. En als hij schuldig wordt bevonden, natuurlijk.’

‘Of hij schuldig is of niet, dat is jullie zaak. In de krant stond duizend dukaten voor wie hem vangt.’

‘Voor wat de kranten schrijven, ben ik niet verantwoordelijk.’

‘Ik ook niet.’ De struise kerel duwde enkele wachters opzij en verliet de kring.

‘Waar ga je naar toe?’ vroeg Federico.

‘Naar huis. En ik neem de verdachte mee. Wanneer je hebt besloten dat hij schuldig is, mag je hem komen halen.’

‘Als je hem niet overhandigt, zal ik je in de boeien moeten slaan.’

De kerel liet Roberto vallen. Doordat zijn kleren gescheurd waren, was zijn forse lichaam duidelijk te zien. Hij hield de roeiriem in de hand en keek uitdagend. De speciale eenheid wachtte op een bevel. Federico twijfelde. Er stonden veel toeschouwers. Morgen zou het voorval in de kranten beschreven worden. Hij moest er een draai aan geven, waardoor het zou lijken dat de speciale eenheid niet de kerel aanviel, maar hij hen.

‘Hoe heet je?’ vroeg hij.

‘Ik ben Luigi Cordero en ik zal geen duimbreed wijken.’

‘Wat is je beroep?’

‘Ik werk in de haven, net zoals mijn vader.’

‘Als je de verdachte niet overhandigt, dan zal ik er persoonlijk voor zorgen dat jij en je vader morgen worden ontslagen.’

De kerel stormde als een dolgeworden stier op Federico af en hakte met de roeispaan in op de wachters, die een beschermende haag vormden. Hij drong de wachters terug en Federico moest wijken om niet in elkaar geslagen te worden. Het gevecht duurde tien minuten. Het aantal omstanders groeide. De helft van de speciale eenheid werd in elkaar geramd en lag gewond op de grond, de andere helft vocht verder tot ze de kerel onderuit kregen. Ze gingen met hun volle gewicht op zijn armen en benen liggen.

‘Houd hem tegen de grond tot ik met de verdachte in het paleis ben,’ zei Federico.

Hij tikte Roberto tegen de wang tot die uit zijn verdoving ontwaakte en hielp hem overeind.

‘Wat is hier aan de hand?’ De doge en de leden van de raad stonden voor hem.

‘Ik heb alles onder controle,’ zei Federico.

‘Jij hebt een telefoontje gekregen van een informant over het feit dat iemand de dader gevangen had en ik heb een telefoontje gekregen over jouw poging om de man die bedankt moet worden, af te schepen.’

Federico liet Roberto los, die onmiddellijk neerzank en op de grond bleef liggen.

‘Ik wilde voorkomen dat u duizend dukaten zou moeten betalen voor iemand die achteraf onschuldig zou blijken.’

‘En wat moeten de omstanders hiervan denken? Als ze zien dat dit hun beloning is, zal niemand nog het meisje zoeken. Je bent een sufkop,

Federico.'

De doge beval de speciale eenheid om de kerel los te laten. De wachters keken eerst naar Federico voor ze gehoorzaamden.

'Jouw invloed op de speciale eenheid is te groot,' zei de doge. 'Een punt voor de volgende vergadering.'

De raadsleden knikten.

'En wie bent u?'

'Luigi Cordero,' zei de kerel. 'Die man wilde de duizend dukaten niet betalen en heeft gedreigd mijn vader en mij te laten ontslaan. Wij zijn havenarbeiders. We bezitten niet veel en—'

'Ik bied u mijn bescherming aan,' zei de doge. 'U hebt zich dapperder getoond dan wie dan ook. U hebt de mensenmassa op afstand kunnen houden door uw uitzonderlijke kracht. U zult krijgen wat u toekomt. Volg mij naar het paleis.'

De kerel rechte zijn rug en glimlachte trots. Hij tilde Roberto van de grond en gooide hem over zijn schouder. Federico liep verslagen achter hen aan.

'En wat gaat u met al dat goud doen?' vroeg de doge terwijl hij tussen de mensenmassa richting paleis schreed.

'Mijn moeder werkt als visverkoopster op de markt. Ik ga een nieuwe kraam voor haar kopen. Mijn jongste broer is slimmer dan ik: hij leest boeken en wil gaan studeren. Hij zal naar de universiteit kunnen. En mijn vader heeft een container tegen zijn rug gekregen toen een lading verschoof. Dank zij het goud zal hij kunnen stoppen met werken.'

'En wat wil je voor jezelf?'

'Ik wil een dag op het tuineiland doorbrengen.'

Federico hoorde het gesprek met gemengde gevoelens aan. De doge deed zich voor als een tamme goedzak, maar dat was slechts een houding waarmee hij iedereen te vriend wilde houden. Aangezien hij ook een telefoontje had gekregen, moest hij eveneens geheime informanten hebben. Misschien moest hij een voorbeeld aan de doge nemen en zich afvragen hoe iemand de grote raad kon omkopen en onder druk zetten om zo de verkiezing te winnen en tegelijkertijd geliefd kon blijven.

Ze arriveerden bij het paleis en de doge liet de penningmeester duizend dukaten uit de schatkist halen. In een grote buidel werd het bedrag overhandigd.

‘Federico en de speciale eenheid kunnen u naar de bank begeleiden,’ zei de doge.

‘Ik sta mijn mannetje,’ zei de kerel en hij keek hierbij misprijzend naar Federico.

‘Daar twijfel ik niet aan,’ zei de doge. ‘Ik zal er persoonlijk op toezien dat uw familie geen schade ondervindt.’

‘Dank u,’ zei de kerel. Met de roeiriem in de hand ging hij het plein op in de richting van de gondels. Hij werd door talrijke mensen begerig nagestaard.

‘Bescherm hem ongezien tot aan het tuineiland,’ zei de doge. Enkele wachters van de speciale eenheid knikten en verlieten het paleis. ‘En breng de verdachte naar de kamer van het koord.’

‘Is het verstandig hem zo vlug te berechten?’ vroeg Federico. ‘Ik zou hem graag ondervragen om uit te zoeken wat er nu eigenlijk gebeurd is.’

‘Ik heb mijn eigen methodes,’ zei de doge. ‘Ondervraag hem maar achteraf.’

Federico wist dat verdachten die in de kamer van het koord terechtkwamen, nadien geen woord meer konden uitbrengen. Het was een schijnproces, waarin de beklaagde geen verdediging mocht voeren. Waarom de doge op dit soort berechting aandrong, was hem niet duidelijk. Was het om het volk de sensatie van een snelle veroordeling te gunnen of was het om elke verdenking aan zijn eigen adres af te houden? De doge had als enige van het bestaan van de gang tussen de kerkers en de ambassade afgeweten. Blijkbaar was het een geheim dat van doge op doge overging.

‘Kom je, Federico?’ vroeg de doge. ‘Ik wil dat jij de procedure in goede banen leidt.’

De wisselvallige houding van de doge deed hem vermoeden dat de doge hem onder controle wilde houden. Dat betekende dat hij bang was en hem niet vertrouwde. Terecht. Tenslotte bezat hij een geheim netwerk waarmee hij het gezag zou kunnen ontwrichten. Deze gedachte beurde hem op. Als hij de doge zou kunnen overtuigen dat hij hem nooit zou afpersen of publiek te schande maken, zou die misschien minder tegen hem ingaan.

‘Breng de verdachte weg,’ zei hij tegen een wachter.

In de kamer van het koord werd Roberto aan zijn armen opgehangen. De wachter zette een beulsmasker op en nam een stok.

‘Ik denk dat zijn ribben gekneusd zijn,’ zei Federico. ‘Richt de eerste slagen op zijn rug, zodat hij niet opnieuw bezwijkt.’

De leden van de veiligheidsraad namen plaats op de achterste bank. Voor hen gingen senatoren, kamerleden en andere hoogwaardigheidsbekleders zitten.

‘Mag ik jullie aandacht en eerbiedwaardig respect voor de Raad van Tien,’ zei Federico.

De deur ging open en tien rechters in zwarte toga’s kwamen binnen. Ze namen plaats op de eerste rij en keken streng.

‘De verdachte is aangehouden wegens het vernielen van een bassin, het onbetaald wegglopen uit een eethuis, het maken van een gat in de kade bij het plein, het neerhalen van de zuil met de bronzen leeuw en het stelen van de schat. Bewezen is dat de gaten in de muren van de schatkamer identiek zijn aan degene die het beest daarvoor al heeft gemaakt. Enkele uren voor het optreden bezocht de verdachte de basiliek. Een bewaakster moest verhinderen dat het meisje, dat hem vergezelde, de edelstenen op het retabel aanraakte. Hoe ze van de geheime gang afwisten en waar het beest en de schat zijn, blijven onbeantwoorde vragen.’

Federico keek de rechters aan, die hem onbewogen opnamen. Hij keek ook even naar de doge, die met een glimlach zijn goedkeuring liet blijken.

‘Waar is het meisje?’ vroeg Federico.

Roberto reageerde in het geheel niet. Federico priemde met een vinger tussen zijn ribben. Een zacht gejammer ontsnapte aan Roberto’s mond.

‘Zoals u ziet, is hij niet bewusteloos, maar weigert hij om te praten,’ zei Federico.

Hij gebaarde naar de wachter. Die liet de stok met kracht op de rug van Roberto neerkomen.

‘Is het meisje uw dochter?’

Omdat er weer geen antwoord kwam, sloeg de wachter opnieuw, harder dan daarvoor.

‘Waar is het beest?’

De wachter mepte dit keer tegen de ribbenkast. Een kreun weerklonk.

‘En waar is de schat?’

Federico was klaar met de ondervraging. Hij liet de wachter een laatste slag toedienen. Die wilde een goede indruk op de doge en de rechters maken en sloeg met volle kracht tegen het rechterscheenbeen. Er weerklonk een doffe knak. De stok was heel, het scheenbeen was gebroken.

‘De verdachte heeft het bewustzijn verloren,’ zei Federico.

Hij moest zich inhouden om de wachter niet uit te kaffen. Nu zou het onmogelijk zijn om Roberto straks verder uit te horen.

De rechters trokken zich terug in een aangrenzende ruimte en traden enkele minuten later weer binnen.

‘Met acht tegen twee verklaart de Raad van Tien de verdachte schuldig,’ zei de hoofdrechtter. ‘Hij krijgt de doodstraf en zal morgen op het plein tussen de herstellende zuilen worden opgehangen.’

Federico wist dat er bijna nergens ter wereld meer publieke terechtstellingen werden gehouden. Vanuit het buitenland zou er protest worden aangetekend. Toch moest hij proberen de voltrekking van het vonnis te verlaten.

‘Kunt u de terechtstelling niet tot overmorgen uitstellen?’ vroeg hij.

‘Je twijfelt toch niet aan de uitspraak van de Raad?’ vroeg de doge.

‘Integendeel, excellentie. Uitstel schept de gelegenheid om de terechtstelling morgen in de kranten aan te kondigen, zodat er veel volk aanwezig zal zijn. Bovendien is er een kans dat het meisje haar vader zal willen redden of dat we haar nog vinden. Het zou mooi zijn als ze samen op het schavot verschijnen.’

‘Daar heb je gelijk in,’ zei de doge. ‘De opknoping zal overmorgen plaatshebben.’

‘Is er zo geen kans dat de internationale mensenrechtenorganisatie de voltrekking zal proberen te verhinderen?’ vroeg iemand van de veiligheidsraad.

‘Het is jullie taak om erop toe te zien dat alles goed verloopt,’ zei de doge. De raadsleden knikten.

Federico had een dubbele slag geslagen. Hij had de doge weten te behagen en zou de kans krijgen Roberto te ondervragen voor die zou worden opgeknoopt.

‘Voer de veroordeelde naar de kerkers,’ zei hij. De wachter zette de stok in een hoek, deed het beulsmasker af en tilde het bewusteloze lichaam op. In zijn armen droeg hij het over de Brug der Zuchten.

In de kerker stuurde Federico de wachter weg en goot koel water op Roberto’s hoofd. Die kwam bij en tastte met een grimas naar zijn gebroken been.

‘Ik zal je laten verzorgen als je me je naam zegt,’ zei Federico.

‘Roberto,’ klonk het fluisterend.

‘Dat weet ik al. Hoe is je achternaam?’

‘Poppe.’

‘Dat volstaat voorlopig. Ik zal een dokter sturen. Morgen kom ik je verder ondervragen. Ik zal eten en drinken laten brengen. Zorg dat je op krachten komt.’

Federico verliet het paleis. Enkele straten verder sloeg hij een steegje in. Hij ging een smal pand binnen waarvan alle ramen waren dichtgemetseld en waarvan alleen hij de sleutel had. In de kamers stonden kasten met mappen. Hij ging het alfabet af en kwam bij de kast met een ‘p’ erop.

‘Poppe,’ zei hij hardop.

Uit een map haalde hij een blad en las het aandachtig door. Er stond op dat Erik Poppe in de Belgische ambassade had gewerkt en dat zijn zoon, Ricardo, reisboeken schreef. Als Roberto een kind van Ricardo was, dan was het raadsel van de geheime gang opgelost. Van generatie op generatie kon het bestaan ervan zijn doorgegeven. Plots viel hem in dat de hele familie bij de roof betrokken kon zijn en dat de schat zich misschien in de ambassade bevond. Gepensioneerd en woonachtig te Napels, stond er bij Erik Poppe, waardoor deze mogelijkheid verviel.

Goed gehumeurd verliet hij het gebouw. Deze archieven waren zijn persoonlijke levenswerk. Van iedere inwoner van de stad bezat hij informatie. Al vaak had hij er knopen mee kunnen ontwarren waar niemand raad mee wist. Hij grinnikte omdat hij de doge had verdacht. Ook de dief met duizend gezichten had niets met de roof te maken. Die mouw was waarschijnlijk bedoeld geweest om de verdenking af te schuiven. Toch moest ook die bandiet dringend gevangen worden genomen. Hij was ongetwijfeld een nieuwe slag aan het voorbereiden.

ZESTIEN

Mirko ging naar de poort die toegang tot het tuineiland gaf. Hij liet de koperen klopper in de vorm van een omgekeerd hart stevig neerkomen. Een jonge vrouw deed open. Haar schoonheid deed Mirko naar adem happen. Ze had lang zwart haar dat tot aan haar middel reikte en blauwe ogen. Een nauwsluitende jurk benadrukte de weelderige vorm van haar lichaam.

‘Kom binnen in het oord der lusten,’ zei ze. ‘Ik ben Zoé Tozzi, hoofd van dit eiland waar uw wensen voor ons een gebod zijn.’

Mirko ging door de poort en werd omringd door gewapende vrouwen met grote zwarte honden.

‘Voor we verdergaan, moet u tonen of u voldoende krediet bezit,’ zei Zoé.

Mirko haalde bankbiljetten uit zijn zakken, terwijl de honden hem besnuffelden.

‘Wilt u al dit geld besteden of slechts een deel ervan?’

‘Alles.’

‘En wat is uw naam?’

‘Mirko Santuri.’

Ze nam het geld aan en telde het na.

‘Genoeg voor een hele dag,’ zei ze.

Daar had hij op gehoopt. Het was de droom van iedere Venetiaan om een dag op het tuineiland te kunnen doorbrengen, maar slechts enkelen hadden het geld ervoor.

‘Waar dienen die honden voor?’ vroeg hij.

‘Wie het eiland binnendringt, wordt door hen verscheurd,’ antwoordde ze.

Ze knoopte een elektronisch amulet om zijn hals.

‘Draag het, waar u ook gaat. Het zendt een signaal uit dat de honden op afstand houdt. Wanneer u vanavond het eiland niet verlaten hebt, zullen ze u aanvallen.’

Hij drukte het amulet tegen zijn borst en hoopte dat het ding niet toevallig zou blokkeren. Zoé nam hem bij de arm en trok hem weg van de poort.

‘Hier begint het tuineiland. U mag er vrij in ronddwalen. Er zijn vijf andere klanten. Ontwijk hen. Er zijn vrouwen genoeg. Als u goed zoekt, zult u de fontein met de leeuwenkop vinden. Daar is het hart van het eiland. Ik wens u veel succes en veel liefde.’

Ze gaf hem een kus op de lippen en ging terug naar de poort. Hij keek achterom. Hij wilde bij haar blijven, hoewel de honden en de gewapende vrouwen hem niet aanstonden. Voor hem lag onbekend terrein. Van alle mannen die het eiland hadden bezocht, had geen enkele kunnen uitleggen hoe het er exact uitzag. Iedere beschrijving was verschillend geweest, alsof het een doolhof was met honderden plekjes.

Mirko wandelde het smalle pad af dat van de poort wegleidde. Hij kwam op een pleintje met een stenen bank. Er was niemand te zien. In de verte hoorde hij water kletteren. Zonder nadenken ging hij die kant uit. Hij kwam bij een fontein die omgeven was met een haag. Ook hier was niemand. Verderop ontdekte hij een vijver. Er dreven lelies in en er kwaakten kikkers. Het was een goddelijke plek. Zo anders dan het drukke Venetië met zijn stinkende kanaaltjes. De vogels tjilpten en rondom groeiden palmbomen. Met een schok ontdekte hij dat van onder een lelieblad twee groene ogen hem in de gaten hielden. De vrouw in het water deed hem aan een krokodil denken. Hij stak zijn hand op als groet. Ze tilde haar hoofd op, zodat hij ook haar lippen kon zien. Er waren waterplanten door haar blonde haren gegeven.

‘Kom eens hier, waternimf!’ riep hij.

Langzaam kwam ze naar hem toe gezwommen en liet haar lichaam op de oever glijden. Haar huid was gebruind aan de rugzijde en spierwit aan de buikzijde. Hij wilde zich bukken om haar aan te raken, maar hoeftgetrappel deed hem opkijken. In galop reed een dikke man langs de vijver en verdween tussen de palmbomen. Hij werd achternagezeten door een tengere vrouw met donkerbruin haar, die gekleed in een dierenvel zonder zadel een witte hengst bereed. Ze hield zich vast aan de manen en fluisterde het paard iets in het oor. Het dier versnelde en verdween ook tussen de palmbomen.

Mirko keek hen gefascineerd na. Die man moest een van de vijf klanten zijn. Hoeveel vrouwen er waren, daar had hij het raden naar. Hij zag dat zijn waternimf verdwenen was. Waarschijnlijk was ze in het water gegleden terwijl hij niet oplette. Hij speurde de vijver af en wachtte. Ze kwam nergens boven.

‘Volgt u mij!’ zei een stem.

Geschrokken draaide hij zich om. Een bleke vrouw in een wit doorschijnend kleed wenkte hem en schreed tussen twee riante cactussen van hem vandaan.

‘Wacht even!’

Ze keek zelfs niet achterom. Hij vloekte en snelde haar achterna. Verderop lag een gebouw met een stenen portaal waarin inscripties waren aangebracht. De vrouw wees naar de inscripties. Hij bestudeerde ze aandachtig. Er stond dat meisjes zich als voedsel zouden aanbieden. Hij veronderstelde dat het een eethuis was met bevallige serveersters en ging naar binnen. De muren waren versierd met mozaïektegels, de ramen hadden de vorm van een minaret en in de houten zoldering waren wulpse figuren uitgesneden. Er waren verschillende deuren en in het midden stonden een tafel en een stoel.

‘U kunt bestellen wat u wenst,’ zei de vrouw.

Hij besloot iets te kiezen waarvan hij overtuigd was dat het niet in voorraad zou zijn. ‘Hebt u kersen?’

De vrouw verdween door een deur achterin. Hoewel ze mooi was, deed ze hem aan een geest denken. Hij had geen enkele opwindning gevoeld bij het aanschouwen van haar verschijning.

‘Hier zijn de kersen.’

De vrouw kwam binnen en had een meisje bij de hand, dat geen achttien kon zijn. Het meisje hing vol kersen. Aan haar haren, aan haar oren, rond haar hals, rond haar polsen, om haar middel – overal lonkten zware donkerrode kersen. Ze ging op tafel zitten en liet hem de kersen van haar lichaam plukken. Hoe meer hij er at, hoe meer haar lichaam zich naakt aan hem toonde. Zo’n heerlijk ontbijt had hij nog nooit gehad.

‘Ik wil ook yoghurt,’ zei hij tegen de witte dame.

Als een schim verdween ze door de deur om ook deze wens in te willigen. Het duurde niet lang voor ze een ander meisje binnenbracht, dat droop van de yoghurt. Hij likte aan haar handen en herkende de smaak van ananas. Hij likte rond haar navel: aardbeien. In haar hals proefde hij citrusvruchten. Haar oorlelletjes smaakten naar frambozen, haar oogleden en voorhoofd naar blauwe bessen. Ze strekte zich uit op de tafel en hij likte haar tot hij voldaan was.

‘Volgt u mij,’ zei de vrouw in het wit.

Gehoorzaam liep hij achter haar aan. Hij ging door een smalle deur en kwam op een binnenplaats waarvan de stenen ondergrond bedekt was met

een laagje water van twee centimeter. In de weerspiegeling kon hij zichzelf zien, maar ook een heleboel vrouwen. Hij keek op. Ze leken alleen in de weerspiegeling te bestaan. Hij zag hoe ze voor hem dansten, elkaar kusten en hem bloemen toewierpen.

‘Komt u nog?’

De witte vrouw wenkte aan de andere kant van de binnenkoer. Hij stapte naar haar toe. Zijn passen doorbraken het spiegelende wateroppervlak. Ze opende een deur die toegang verschaftte tot een vierkante kamer zonder ramen. In het midden stond een smal, hoog bed. Ze gebaarde dat hij naar binnen moest gaan en trok de deur met een klap achter hem dicht.

‘Doe open.’

Hij voelde aan de deur. Nergens een klink of een draaiknop. Hij zat opgesloten. Was hij in de val gelopen?

‘Laat me eruit.’ Hij bonkte met zijn vuisten op het hout. De deur was zo dik dat hij zijn handen zeer deed en dat het geluid buiten amper te horen moest zijn. Geschuifel deed hem opschrikken. Hij was niet alleen.

‘Wie daar?’

Geen antwoord.

‘Ik weet dat er iemand is.’ Hij balde zijn vuisten, klaar om toe te slaan. Een flauwe schittering deed hem opkijken. De zoldering was gemaakt van kristallen. Ze gaven een groenachtig licht af, te weinig om iets om hem heen te kunnen onderscheiden. Iemand raakte hem zacht aan. Hij deed een stap achteruit. Ook daar stond iemand. Hij was omsingeld.

‘Waag het niet,’ dreigde hij.

Meerdere handen raakten hem tegelijkertijd aan. Hij ontspande, liet zich naar het bed voeren, kon zich niet indenken dat hij daarnet in paniek was geraakt. Zijn kleren werden losgemaakt. Hij ging op zijn buik liggen en liet zich masseren. Sommige handen waren klein, alsof ze toebehoorden aan kinderen, andere waren ruw en krachtig. Hij wilde voor altijd op het eiland blijven en besloot de schat te gebruiken om zijn dagen hier door te brengen. Hij draaide zich op zijn rug en liet de handen de voorkant van zijn lichaam betasten. Nu pas zag hij dat de kristallen boven zijn hoofd het hemelgewelf voorstelden: er waren kleine blinkende stukjes en een grote sikkels. Hoezeer hij ook genoot, hij werd voortgedreven door het verlangen alles van de tuin te hebben gezien voor het avond zou zijn. Hij liet zich aankleden. De deur ging vanzelf open en de vierkante ruimte bleek leeg, op het bed na.

‘Onbetaalbaar!’ riep een mannenstem in de verte.

Mirko stelde vast dat hij de kamer langs een andere zijde moest hebben verlaten, want hij stond niet op de binnenplaats, maar in een gang. Hij hoorde gelach en muziek. Voorzichtig ging hij verder en bereikte een plein dat omzoomd was met een gaanderij. De gaanderij werd gestut door ontelbare smalle zuilen, waardoor het plein deed denken aan een open plek tussen de bomen. In het midden stond een stenen bassin waarover een rasterwerk van houten planken was gelegd. Op die planken lagen druiventrossen, die werden stukgedanst door een slanke vrouw met volle boezem. Het was Zoé, de vrouw die hem aan de ingang had toegesproken. Een gespierde man lag op zijn rug aan de voet van het bassin. Uit een leeuwenkop spoot een straal donkerrood vocht, waarin hij zich wentelde en waarvan hij dronk. Onder de gaanderij aan de overkant speelden gesluierde vrouwen op oosterse instrumenten. Mirko wist dat hij niet gezien mocht worden en verschool zich achter de zuilen. Hij kon zijn ogen niet losmaken van Zoé, die haar lichaam met de souplesse van een slang liet kronkelen. Met haar voeten voerde ze snelle, ritmische bewegingen op de druiven uit. Het sap liep door de houten latten, werd in het bassin opgevangen en spoot er via de leeuwenkop uit. De grote kerel dronk tot hij voldaan was en tastte in een grote buidel, die naast hem op de grond lag. Hij haalde er een handvol dukaten uit en smet die in de lucht. De gouden munten kletterden als hagelbollen op de grond. Zoé stopte met dansen.

‘U hebt al betaald voor uw verblijf, meneer Cordero.’

‘Ik schenk u al mijn dukaten!’

‘U weet dat ik ze niet kan aannemen. Ik zal alles laten oprapen door mijn meisjes.’

Zoé floot op haar vingers. Uit een deur in de gaanderij kwamen twintig blonde vrouwen op blote voeten. Ze dansten op de maat van de muziek.

‘Meer!’ riep de kerel. Hij wierp opnieuw een handvol munten in de lucht. De meisjes bleven geduldig alles oprapen. Na een tijd werd de kerel het beu en liet toe dat ze het goud inzamelden. Zoé gaf het bevel hem ergens anders heen te voeren en hij werd door de twintig vrouwen opgepakt en weggedragen.

‘En wat doet u hier, meneer Santuri?’

Mirko keek Zoé betrapt aan.

‘Ik kwam bij toeval hier terecht,’ zei hij.

‘Wilt u dat ik voor u dans?’

‘Graag.’

Hij raapte een dukaat op die de meisjes over het hoofd hadden gezien. Zoé plukte het muntstuk uit zijn hand.

‘Ik zal het terugbezorgen aan de eigenaar,’ zei ze.

‘Hoe komt hij aan zo veel dukaten?’

‘We vragen onze klanten nooit waar ze hun geld vandaan hebben.’

Mirko begreep dat hij niet te veel vragen mocht stellen. Zoé ging op het rasterwerk staan en liet haar lijf kronkelen op het ritme van de muziek. Hij wilde niet zoals zijn voorganger het sap uit de leeuwenkop drinken. Dat zou hem het gevoel geven een na-aper te zijn. Zoé merkte zijn geremdheid en stopte haar dans.

‘Laten we naar de tuin gaan,’ zei ze.

Achter de gaanderij was een helling, die in terrassen was opgedeeld. Een stenen trap leidde naar boven. Mirko hoopte bovenaan een uitzicht over de tuin te hebben, maar dat was niet het geval. Overal groeiden hagen en hoge bomen die de lagergelegen delen tegen inkijk beschermden.

‘Op zoek naar de man met de dukaten?’ vroeg Zoé.

Ze leek zijn gedachten te kunnen lezen. Bij het zien van de muntstukken was hij tot het besef gekomen dat hij niet naar het tuineiland had mogen komen. Het verkopen van de schat zou tijd in beslag nemen. Hij had geld nodig om die periode te overbruggen.

‘Hoeveel verdient u?’ vroeg hij.

Ze keek van hem weg.

‘In die buidel moeten ongeveer duizend dukaten zitten. Zullen we ieder de helft doen?’

‘Waarom wilt u mij erbij betrekken?’ vroeg ze.

‘Jij kunt hem benaderen zonder dat hij argwaan krijgt. Wacht tot hij zijn roes uitslaapt, voor je de buidel wegneemt. Ik vlucht ermee van het eiland, zodat jij vrij van schuld blijft.’

Ze ging op een bank zitten en dacht na. Hij hoopte dat ze zou toehappen.

‘Ik doe het niet en ik raad u aan om uit zijn buurt te blijven.’

Ze stond op, liep de trap af en ging terug naar het plein met de leeuwenkop.

Mirko bandte de dukaten uit zijn gedachten. Zonder hulp zou hij ze niet kunnen stelen. Het eiland was te goed bewaakt om ongezien te kunnen vluchten. Hij wandelde door de tuin in de hoop nieuwe vrouwen tegen te komen. Hij volgde een pad dat naar een losstaande toren leidde. Er stond een bordje dat het pad uitsluitend door personeel van het eiland betreden

mocht worden, maar toch ging hij verder. Hij hoorde gelach. Hij gluurde door de openstaande poort van de toren naar binnen. Hij zag hoe de kerel van daarnet enkele meisjes achternazat. De buidel lag naast enkele openstaande wijntonnen onbewaakt op de grond.

‘Wat zoekt u hier?’

Hij schrok van een bewaakster, die achter hem stond.

‘Ik vroeg mij af of ik een wijnton mee naar huis zou kunnen nemen,’ zei Mirko.

‘De tonnen die hier zijn opgeslagen, worden verhandeld aan de oostzijde van het eiland,’ zei ze. ‘Iedereen die wil, kan daar aanmeren en er een kopen. Wist u dat niet?’

Hij schudde zijn hoofd.

‘De druiven zijn geperst met meisjesvoeten,’ voegde ze eraan toe.

Vanbinnen klonk kabaal.

‘Is daar iemand?’ vroeg ze.

‘Een gespierde kerel zit enkele meisjes achterna,’ zei hij.

‘Gespierd of niet. Dit is verboden terrein voor de klanten. Dat zouden de meisjes moeten weten. Ik zal hen eruit moeten zetten, want de tonnen worden zo dadelijk opgehaald.’

De bewaakster ging naar binnen op het moment dat de kerel achter de meisjes de torentrap oprende.

‘Moet je zien wat ze met de wijn hebben gedaan!’ zei de bewaakster tegen Mirko. Ze wees naar de tonnen die waren opengemaakt en rende eveneens de torentrap op.

Mirko aarzelde geen moment. Hij gooide de buidel in een geopende ton en duwde het deksel erop. De buidel zakte naar de bodem. Hij markeerde de ton met een kruis en verliet de toren. Hij wilde het eiland zo vlug mogelijk verlaten en aan de oostzijde deze ton gaan kopen. Trots over zijn list vluchtte hij weg. Vanuit de toren klonk geroep. De verdwijning was al opgemerkt. Hij keek achterom. De bewaakster wees hem aan. De gespierde kerel rende zijn richting uit. Hij zou ontkennen dat hij van iets wist.

Naarmate de kerel dichterbij kwam, kreeg hij spijt over zijn beslissing de buidel te verstoppen. Hij voelde aan dat ontkennen geen zin zou hebben. De kerel greep hem vast en schudde hem door elkaar.

‘Jij gaat mij vertellen waar je mijn dukaten hebt gelaten of ik vermoord je!’

Met één arm werd hij opgetild.

‘Wat moet dit?’ Het was Zoé.

‘Hij heeft mijn dukaten gestolen,’ brieste de kerel.

‘Hij wilde mij medeplichtig maken. Ik heb geweigerd. U mag met hem doen wat u wilt.’

Zoé draaide zich om en verdween.

‘Ze liegt. Ik weet van niets.’

De kerel wierp hem van zich af. Hij kwakte tegen de stam van een boom en bleef versuft liggen. Opnieuw werd hij opgetild. Hij kon maar beter bekennen. Als hij een breuk of hersenschudding opliep, zou hij moeten wachten met de schat de stad uit te smokkelen.

‘Ik zal tonen waar de buidel is.’

Hij werd op de grond gezet.

‘Geen grapjes, of ik breek je nek,’ snoof de kerel.

Mirko twijfelde er niet aan dat de kerel de waarheid sprak. Voor het eerst in zijn leven liep een diefstal fout af. Hij ging naar de toren en wees de ton aan waarin de buidel zat. De kerel rukte het deksel eraf.

‘Het is wijn!’ brieste hij.

‘Op de bodem,’ zei Mirko.

De kerel goot de ton leeg en de buidel rolde eruit. De bewaakster stond op een afstand toe te kijken. Ze had blijkbaar de opdracht gekregen zich er niet mee te bemoeien.

‘Hier, jij!’ zei de kerel. Hij greep Mirko vast en duwde hem in de lege ton.

‘Ben je gek geworden?’ vroeg Mirko. ‘Ik zal stikken.’

‘Stik dan maar.’ De kerel duwde het deksel erop en stapelde er enkele volle tonnen bovenop.

Mirko kreeg het benauwd.

‘Laat me eruit!’ riep hij.

Er kwam geen antwoord. Hij luisterde aandachtig. Er klonk geratel van een kar.

‘Jullie mogen alle tonnen opladen, behalve die met dat kruis,’ hoorde hij de bewaakster zeggen.

Mirko kon uit het geluid opmaken dat de tonnen om hem heen werden weggesleept. Hij duwde tegen het deksel en het klapte open. Opgelucht haalde hij adem. Hij kroop uit de ton en ging naar de poort. Die zat op slot. Hij bonkte op de deur. De kar reed weg. Hij rende de trap op naar de torenkamer. Door het raam zag hij de bewaakster.

‘Laat me eruit!’ riep hij.

Ze gaf geen gehoor. Hij raakte in paniek.

‘Laat me eruit!’ riep hij nogmaals.

‘Morgenavond!’ riep ze.

Gedeeltelijk gerustgesteld haalde hij diep adem. Liever een dag zonder eten en drinken dan uitgeleverd worden aan de politie. Plots realiseerde hij zich dat zijn amulet morgen zou zijn uitgewerkt. Als ze dan pas de poort zou ontsluiten, zou hij door de honden achterna worden gezeten.

In de verte zag hij Zoé.

‘Help mij!’ riep hij.

Ze zwaaide en liet hem aan zijn lot over. Hij had niet zo inhalig mogen zijn en zich aan zijn vooropgezet plan moeten houden. Zijn moeder zou zich afvragen waar hij bleef. Hij had beloofd tegen de avond thuis te zijn en eten mee te brengen. Ze zou ongerust worden. Bovendien had hij de steenvreter bij haar achtergelaten. Als ze de lamp uitdeed waar het beest onderzat, dan zou het uitbreken. Hij kon alleen maar hopen dat ze in de vierentwintig uur dat hij opgesloten zat, geen dwaasheden zou uithalen. Zeker niet nu hij een manier had gevonden om de schat ongezien de stad uit te smokkelen. Hij zou acht tonnen aan de oostzijde gaan kopen en de schat erover verdelen. Bij een controle zou iedereen denken dat er wijn in zat en hem doorlaten. Een geniaal plan met honderd procent slaagkans. Alleen moest hij eerst heelhuids van het eiland zien te komen en mocht zijn moeder tijdens zijn afwezigheid geen stommiteiten uithalen.

ZEVENTIEN

Lena rekte zich uit. Hoewel Elio haar alle kussens had gegeven, had ze slecht geslapen. Ze had nachtmerries gehad. Waarover die gegaan waren, wist ze niet meer. Alleen de angst die ze had gevoeld, herinnerde ze zich. Elio sliep nog. Hij had gisteren tot laat toeristen vervoerd om geld voor het avondeten bij elkaar te verdienen. Er was nog genoeg over voor een stevig ontbijt. Daarna zou hij weer aan het werk moeten. In alle winkeltjes van het centrum had ze haar oren te luisteren gelegd. Ze had vernomen dat haar vader door een krachtpatser aan de doge was uitgeleverd en dat die er de beloofde duizend dukaten voor had gekregen. Wat er daarna met haar vader was gebeurd, wist niemand. Overal in de stad waren er zoekacties aan de gang geweest. Zowel gewone burgers als wachters hadden meisjes met blond haar tegengehouden.

Ze gaf Elio met haar voet een por in de zij. Hij geeuwde en keek versuft op zijn horloge.

‘Laten we naar het centrum varen en daar ontbijten,’ stelde hij voor.

‘Daarna moet ik aan het werk en kun jij verder naar de schilder zoeken.’

Iedere man met of zonder snor had ze zorgvuldig aangekeken. Niemand had op de schilder geleden.

‘Ik denk dat het geen zin heeft in het centrum te zoeken. We kunnen beter in deze wijk de straten en kanaaltjes afspeuren.’

‘Hier worden geen pottenkijkers getolereerd. Bovendien surveilleren er wachters en misschien zelfs geheim agenten. Als we ons te opvallend gedragen, worden we gepakt.’

‘Maar ik heb het centrum al—’

‘Jij loopt er toch ook rond, waarom zou de dief dat dan niet doen?’

Tegen dit argument kon ze weinig inbrengen. Misschien wilde ze te vlug opgeven.

‘Help me een handje.’

Ze rolden samen het dekzeil op en legden de kussens goed.

‘Kunnen jullie mij naar het centrum brengen, lieve kinderen?’

Een oud dametje keek hen vriendelijk aan.

‘Natuurlijk,’ zei Elio. Hij zette zijn strohoed op en hielp haar bij het instappen. Lena klom uit de gondel.

‘Ik wil je vriendinnetje niet weggagen,’ zei het dametje. ‘Waarom vaar je niet mee, kindje?’

Lena keek Elio aan. Hij haalde zijn schouders op. Ze stapte in.

‘Ik heb geen oog dichtgedaan deze nacht,’ zei het dametje. ‘Mijn zoon is niet thuisgekomen. Hij ging voor het avondeten zorgen, maar kwam niet opdagen. Ik ben met honger naar bed gegaan. Tegenwoordig weet je niet meer wat je aan iemand hebt.’

‘Dat is zo,’ beaamde Elio.

Lena veronderstelde dat Elio aan zijn vader dacht. Of die de slag met de wijnfles had overleefd, wisten ze nog steeds niet. Ze hadden beiden het onderwerp gemeden en hadden niet de moed gehad te gaan kijken.

‘Ik heb al zijn kleren moeten verbranden,’ ging het dametje verder. ‘Hij wil verhuizen en niets mag hem nog aan vroeger doen denken. Het is een vreemde vogel. Helemaal het karakter van zijn vader – even onbetrouwbaar, even wisselvallig. Hij is gisteren met alle spaarcenten weggegaan en ik heb hem niet meer teruggezien. Volgens mij is hij ervandoor en heeft hij mij aan mijn lot overgelaten.’

‘Hij duikt wel weer op,’ zei Elio. ‘Misschien is hij dronken geworden en heeft hij de weg naar huis niet meer gevonden.’

‘Misschien,’ zei het dametje.

Het bleef stil. Elio duwde de gondel met kracht voort. Op sommige kanaaltjes moest er worden aangeschoven. Wachters doorzochten handelsvaartuigen. Zij mochten zonder vragen passeren.

‘Ik kan je niet betalen,’ zei het dametje.

Elio keek haar met een frons aan.

‘Ik ben op weg naar het centrum om oude juwelen te verruilen,’ zei ze. ‘Als je me straks naar huis brengt, zal ik je meer dan het gewone tarief geven.’

‘Het is niet mijn gewoonte—’

‘Ik begrijp het,’ zei het dametje. ‘Ik zal je een diamant als betaling geven.’

Ze opende haar handtas en haalde er een diamant uit.

‘Is die echt?’ wilde Lena weten.

‘Zo echt als dat ik hier naast je zit,’ zei het vrouwtje.

Elio meerde aan.

‘Ik kan die diamant niet aannemen. Betaal me later maar.’

‘Je bent een eerlijke jongen,’ zei ze.

Elio hielp haar de kant op en dekte de gondel af.

‘Wat gaan jullie doen?’ vroeg ze nieuwsgierig.

‘Wij gaan ontbijten,’ zei Elio.

‘Als jullie samen met mij de diamant gaan verruilen, dan trakteer ik,’ zei ze.

‘Waarom niet?’ vroeg Lena.

Uit het veld geslagen keek Elio keek haar aan. ‘Nou, goed dan,’ zei hij.

In een smal steegje vonden ze een juwelier.

‘Ik wacht buiten,’ zei Elio.

Lena drukte op een knop naast de deur. Een zoemer weerklonk en het slot klikte open. Achter de toonbank stond een mager mannetje met zwart haar dat in een scheiding was gekamd.

‘Wat kan ik voor u doen?’ vroeg hij.

Het vrouwtje gaf hem de diamant.

‘We willen weten of u geïnteresseerd bent,’ zei ze.

De man opende een catalogus, vergeleek tabellen en onderzocht de diamant zo nauwgezet dat Lena verveeld raakte.

‘Prachtig geslepen,’ zei hij uiteindelijk. ‘Waar hebt u hem gekocht?’

‘Hij is van mijn grootmoeder geweest,’ zei het vrouwtje.

‘Ik koop hem tegen de marktwaaarde,’ zei hij.

Achteraan in de winkel opende hij een kluis en haalde er een stapel bankbiljetten uit. Hij legde uit welke berekening hij had toegepast en telde het geld neer.

‘Volgens mij had u er meer voor kunnen krijgen,’ zei Lena toen ze buiten waren.

‘Ik heb nog andere diamanten,’ zei het vrouwtje.

Ze liep schamel gekleed rond, maar behoorde waarschijnlijk tot de ouderlingen die zich het brood uit de mond spaarden om een kapitaal te vergaren dat ze hoe dan ook niet mee in hun graf konden nemen. Het zou niet verwonderlijk zijn als haar zoon niet meer zou terugkeren.

‘O, nee, niet daar,’ zei Lena.

Ze stevenden op het eethuis af waar de serveerster werkte.

‘Waarom niet?’ vroeg het dametje.

‘Ik ben ooit eens ziek geweest nadat ik er had gegeten,’ loog ze.

‘Sindsdien wil ik er niet meer heen.’

‘Begrijpelijk,’ zei het dametje en ze sloegen een andere straat in.

Verderop gingen ze een drukbezet etablissement binnen. Achteraan in de hoek was er een tafeltje vrij. Lena nam plaats met haar gezicht naar de muur.

‘Drie keer ontbijt,’ zei het dametje tegen de man die de bestelling kwam opnemen.

Met haar grijze haar en haar gerimpelde huid leek het vrouwtje op haar oma. Dat betekende dat haar zoon de leeftijd van haar moeder moest hebben. Vreemd dat die nog in huis woonde.

‘Twintig jaar ben ik hier niet meer geweest,’ zei het vrouwtje. ‘Ik mocht van mijn zoon uitsluitend naar het centrum om naar de stoffenwinkel te gaan en eten te kopen. Vaak heb ik hier voor de vitrine gestaan en getwijfeld of ik stiekem een koffie zou gaan drinken. Maar ik was bang dat hij me zou zien. Ik wist nooit waar hij overdag uithing.’

Elio trok met zijn nagels lijnen in het tafelkleed en stelde geen vragen. Lena wilde graag meer weten.

‘En uw man, waar is die?’

‘Rodolfo? Die is twintig jaar geleden gestorven. Ik ontmoette hem in Firenze. Hij werkte in dienst van de familie De Medici. Ik trouwde met hem tegen de wil van mijn ouders. We begaven ons naar Venetië. Hij kreeg onmiddellijk werk als restaurateur in de basiliek en mocht ook muurschilderingen in het paleis aanbrengen. Een plaatselijke schilder voelde zich over het hoofd gezien en beschuldigde hem ervan een verhouding met de vrouw van de doge te hebben. Het toeval wilde dat Rodolfo op dat ogenblik de slaapruijnte in het paleis aan het decoreren was en een naakte vrouw had afgebeeld die op die van de doge leek. Hij werd ontslagen. Dat halveerde ons inkomen. Enkele dagen later verdween er een zilveren kandelaar uit de basiliek. Rodolfo had een sleutel om de restauraties te kunnen uitvoeren en hij werd beschuldigd. Ook daar werd hij buitengezet. We waren verplicht om naar de achterbuurt te verhuizen. Ik moest gaan werken in een naaiatelier om ons gezin van eten te voorzien en het pand af te betalen. Als protest tegen het ontslag ging Rodolfo elke dag op het San Marcoplein schilderen. Hij maakte prachtige werken en verkocht ze aan de hoogste bieder. Ik drong aan dat hij met mij en de kinderen naar Rome zou verhuizen en daar werk zou zoeken. Hij wilde zich eerst in zijn eer hersteld zien. Maar zijn schilderijen werden slechter van kwaliteit en hij begon de winst op te drinken. Vaak kwam hij ’s nachts niet opdagen.

Midden in de winter werd hij in een steegje neergeslagen en beroofd. Hij werd pas de volgende ochtend gevonden. Hij kreeg een longontsteking en stierf enkele dagen later.'

Het ontbijt werd opgediend en ze aten in stilte. Lena had zo veel meer willen weten, maar ze was bang dat het vrouwtje vragen aan haar zou beginnen te stellen.

'Jullie kleren zitten onder de vlekken,' zei ze.

'Wijn,' bevestigde Elio. 'We zijn naar een feestje geweest, dat uit de hand is gelopen.'

'Ik moest water drinken tot ik achttien was.'

Lena grinnikte.

'Echt waar,' zei het vrouwtje. 'Mijn ouders waren erg streng. Alleen mijn zuster ontsnapte aan hun harde hand. Die kon niets verkeerd doen. Ze heeft de stoffenwinkel van mijn ouders overgenomen en is getrouwd met een zakenpartner van mijn vader. Ze deed alles om mijn ouders te behagen. Ik werd als een koppig kind beschouwd, omdat ik niet in het naaiatelier wilde werken en alle mannen afwees die ze aan me voorstelden.'

Elio stond op van de tafel. Hij had het ontbijt naar binnen geschrokt.

'Ik moet weer aan het werk,' zei hij. 'Bedankt voor het ontbijt.'

'Waarom ben je zo gehaast?' vroeg het vrouwtje. 'Help me zo dadelijk met inkopen doen en breng me naar huis. Ik zal je meer betalen dan je in die paar uur kunt verdienen.'

Elio ging weer zitten. 'Goed,' zei hij.

Lena was verbaasd over zijn onrust. Hij was blijkbaar gewend om elke minuut nuttig te besteden. Of zou hij ervandoor willen gaan? Ze was een blok aan zijn been. Hij kon niet meer naar huis, zolang hij voor haar moest zorgen.

'Ga maar,' zei ze tegen Elio.

Hij stond op.

'Ik begrijp het,' zei ze.

Elio keek haar dankbaar aan en verliet het eethuis.

'Wat gaat hij doen?' vroeg het vrouwtje.

'Hij heeft ruzie met zijn vader, omwille van mij.'

'En hij kiest voor zijn vader?'

'Ik denk het.'

Het bleef stil. Elio, haar enige vriend, was ervandoor. Ze begreep dat hij ongerust was over zijn vader, toch voelde ze zich verlaten.

‘Heb je iemand waar je naar toe kunt?’ vroeg het dametje.

Ze knikte. Ze hoopte dat haar opa vanavond op de afgesproken plaats zou opdagen, want ze had geen geld om ergens te overnachten.

‘Wil je me helpen met de inkopen?’

Ze knikte weer.

Samen verlieten ze het eethuis en gingen een aantal winkels af. Het dametje kocht gedroogd fruit, dadels en noten. Tot ergernis van de winkeliers rook ze aan de groenten om te controleren of die vers waren. In een stoffenzaak koos ze lichtblauw katoen uit.

‘Ik ga een jurk voor mezelf maken,’ zei ze.

‘Kunt u dat?’

‘Ik heb alle kleren van mijn zoon de afgelopen twintig jaar gemaakt. Als je wilt, kan ik je leren hoe het moet.’

‘Ik zit nog op school. Volgende week is de vakantie voorbij.’

Het was vreemd om te moeten achterhouden waar ze vandaan kwam en waarom ze alleen door Venetië doolde. Ze kwamen in het steegje waar de juwelier gevestigd was. Er was een oploop bij het etalageraam. Lena wrong zich tussen de mensen door. Ze zag de diamant in de vitrine liggen. Hij was vijf keer zo hoog geprijsd als het bedrag dat ze ervoor hadden ontvangen. Verontwaardigd wilde ze naar binnen gaan, maar ze zag dat enkele wachters de winkelier aan het ondervragen waren.

‘Wat gebeurt daar?’ vroeg het dametje.

‘Misschien is er een overval gebeurd,’ gokte Lena.

Ze bracht het vrouwtje naar een aanlegplaats voor gondels en hielp met het dragen van de boodschappen.

‘U bent afgezet bij de verkoop van de diamant,’ zei ze.

‘Ach ja,’ zei het vrouwtje. Ze tastte in haar handtas en stopte Lena wat geld toe.

‘Dat hoeft niet,’ zei Lena.

‘Kindje, neem het van me aan. Ik heb misschien nog tien jaar te leven en bezit meer dan ik kan uitgeven. Een dezer dagen ga ik een huis in een betere wijk kopen. Ik zal niets tekortkomen.’

Een gondelier hielp het vrouwtje aan boord. Lena reikte alle tassen aan.

‘Anna! Anna!’

Lena draaide haar hoofd en zag dat Elio kwam aanvaren.

‘Anna!’ riep hij nogmaals en hij zwaaide naar haar.

‘Tot ziens dan maar, Anna,’ zei het vrouwtje.

De gondelier meerde af. Lena had willen vragen waar het vrouwtje woonde, maar het geroep van Elio verhinderde dat.

‘Anna!’ riep hij nogmaals.

Zodra Elio bij de kant was, sprong ze in zijn gondel. Ze was blij om hem te zien.

‘En?’ vroeg ze.

‘Mijn vader leeft nog. Hij was niet thuis, maar heeft er duidelijk geslapen.’

‘Ik had niet verwacht dat je zou terugkomen,’ zei ze.

Hij wierp haar een krant toe. Ze las de voorpagina en werd bleek. Haar vader zou de volgende dag op het plein openbaar worden terechtgesteld wegens het stelen van de schat. Vluchtig doorliep ze het vervolg van het artikel waarin stond dat haar grootouders in de Belgische ambassade hadden gewerkt en het bestaan van de geheime gang aan haar vader hadden doorverteld. Nogmaals werd beschreven hoe ze eruitzag en hoe ze heette.

Nu begreep ze waarom Elio haar aandacht had getrokken door haar anders te noemen.

‘Onze brief heeft blijkbaar niet veel geholpen,’ zei ze.

Plots zag ze de wachters die de juwelier hadden ondervraagd, de hoek omkomen en naar de aanlegkade rennen. Ze zakte onderuit, kroop over de bodem van de gondel en trok het dekzeil over haar heen. Voor Elio had kunnen vragen wat er aan de hand was, waren de mannen al bij hem.

‘We zoeken een meisje met rood haar en een ouder dametje.’

‘Die zijn juist afgemeerd,’ zei Elio. ‘Ze gingen die kant uit.’ Hij wees in de verte. ‘Mag ik weten waarom u hen zoekt?’

‘Ze hebben een diamant verkocht die aan de gestolen schat toebehoort. Kun je hen inhalen?’

‘Neem een grote gondel en iemand die sneller kan varen dan ik,’ zei Elio.

Zonder te bedanken liepen ze naar een gondel die net aanmeerde en vroegen de gondelier de achtervolging in te zetten.

Lena had alles van onder het dekzeil gehoord. Alles wat het vrouwtje had verteld, kwam in een ander perspectief te staan. De zoon waar ze het over had gehad moest met zijn spaarcenten de stad zijn ingetrokken om de roof van de schat te vieren. Hij was niet teruggekeerd en zij had de diamant moeten verruilen om eten te kunnen kopen. Ze had het adres en de naam van het vrouwtje moeten vragen. Het enige wat ze wist, was dat ze in de achterbuurt woonde, van plan was om te verhuizen en al twintig jaar de

kleren van haar zoon maakte. Dat ze de moeder van de dief met duizend gezichten had ontmoet, leek haar onwerkelijk. Ze was er zeker van dat hij naar haar zou terugkeren om de schat op te halen. Er moest een reden zijn waarom hij niet was komen opdagen.

‘Blijf waar je bent,’ zei Elio. ‘Ik heb de wachters de verkeerde richting uitgestuurd. Ik zal proberen de gondel met het vrouwtje in te halen. Als dat niet lukt, zoeken we de gondelier en vragen waar hij haar heeft afgezet.’

Lena wist dat morgen een nieuwe beschrijving van haar uiterlijk in de krant zou staan. Met haar rode haar zou ze zo gegrepen worden. Bovendien zou ze de schuld van de roof niet kunnen ontkennen. Niemand zou geloven dat ze het dametje bij toeval had ontmoet. Ze moest nog deze avond achterhalen waar het vrouwtje woonde. Met al die draagtassen zou ze zich vlak bij haar woning laten afzetten, dat kon niet anders. De gondelier vinden was hun enige hoop.

ACHTTIEN

‘Zal ik helpen?’ vroeg de gondelier.

‘Nee, dank u, het gaat,’ zei Elda.

Met de tassen wandelde ze langs het haventje bij de grote meerpaal. Ze dacht aan het meisje en de jongen – de ontmoeting had haar deugd gedaan. Door het verbod van Mirko om de deur uit te gaan zonder dat hij ervan wist, was ze geïsoleerd geraakt. Twintig jaar van haar leven had ze gedaan wat hij van haar vroeg. Eén keer had ze het aangedurfd om de verkoper van de stoffenwinkel uit te nodigen. Mirko had de man beleefd gevraagd om weg te gaan. Daarna had hij haar geslagen. Een week had ze moeten binnenblijven tot de zwelling van haar oog en lip geslonken was.

Onwillekeurig ging ze trager lopen bij het naderen van haar woning. Door de kieren van de gordijnen scheen licht. Mirko zou razend zijn, omdat ze de diamant had verruild. Ze zou zich verdedigen door te zeggen dat hij haar niet zonder geld en eten had mogen achterlaten. Ze opende de deur en zag de steenvreter ineengedoken onder de lamp zitten.

‘Mirko?’

Er kwam geen antwoord. Opgelucht haalde ze adem. In de keuken laadde ze de tassen uit. Haar handen trilden. Misschien was het beter te vluchten voor Mirko terugkwam. Als ze de schat onder in de tassen stopte en de inkopen erbovenop legde, zou ze hem de stad uit kunnen smokkelen. Bij de meeste posten werd oppervlakkig gecontroleerd om het verkeer niet te stremmen. Een oude dame als zij zou weinig argwaan wekken. Dat was haar voordeel.

Uit de woonkamer klonk geluid. Ze merkte dat het beest zacht piepte en rilde, alsof het koorts had. Ze rekende uit dat het al twee dagen geen eten had gekregen. Het was waarschijnlijk uitgehongerd. Ze ging naar het raam en schoof een gordijn opzij. De zon stond laag. Nog twee uur en dan zou de schemering invallen.

In de keuken maakte ze eten klaar. Als Mirko voor het donker niet opdaagde, zou ze vluchten. Ze wilde een villa kopen. Dat had ze wel verdiend na dertig jaar bij de grote meerpaal te hebben gewoond. De burens

waren allemaal sjacheraars en dieven. Nooit had ze zich hier veilig gevoeld. Toen Rodolfo vals beschuldigd was en ontslagen door zowel de doge als de bisschop, was ze te trots geweest om contact op te nemen met haar familie in Firenze. Haar zuster zou te veel genoten hebben van haar ongeluk. Ze was liever gaan werken in een naaiatelier waar dekzeilen werden gemaakt en in de achterbuurt gaan wonen, dan haar familie om geld te moeten vragen. En als Rodolfo met haar en de kinderen naar Rome was verhuisd in plaats van zo halsstarrig zijn eerherstel na te streven, zou ze zich nooit met een andere man hebben ingelaten. Van het loon van het naaiatelier en de verkoop van schilderijen waren ze niet rondgekomen. Met het geld van haar minnaar had ze de kinderen gevoed, maar die waren haar gaan haten toen haar ontrouw uitkwam. Haar jongste was naar Firenze gereisd en had contact met haar familie gezocht. Sindsdien had ze hem niet meer teruggezien. Mirko was gebleven om haar te terroriseren. Hij had haar de schuld gegeven van wat Rodolfo was overkomen. Het was waar dat Rodolfo was begonnen te drinken toen haar ontrouw was uitgelekt, maar dat hij in een steegje was neergeslagen en zo een longontsteking had opgelopen, daar achtte ze zich niet verantwoordelijk voor.

‘Zo dadelijk gaan we er samen vandoor,’ zei ze tegen de steenvreter. ‘Mirko heeft mij zonder eten laten zitten en naar jou heeft hij ook al twee dagen niet omgekeken. Hij ligt waarschijnlijk op dat tuineiland zijn geld te verdoen, zonder ook maar een moment aan ons te denken. Wanneer hij terug is, zal hij een leeg huis aantreffen. Zullen we naar Sicilië gaan? Wat denk je, een goede bestemming?’

De Bolder hikte.

‘Was dat ja? Arm beest, ik zal goed voor je zorgen.’

Ze at vlug het eten op dat ze voor zichzelf had gemaakt en verdeelde de schat over de draagtassen. De overgebleven inkopen stapelde ze erbovenop. De Bolder stopte ze in de grootste tas. Het lichtblauwe katoen legde ze eroverheen.

De schat leek haar voldoende verstopt, maar het beest zou vlug worden ontdekt. Kon ze het niet beter achterlaten? Plots kreeg ze een idee. Ze ging naar haar naaikamer en maakte in anderhalf uur uit de blauwe stof een vestje en een broek. Ze kleepte de Bolder aan en tilde hem in de lucht.

‘Als je niet te veel lawaai maakt, dan kun je doorgaan voor een knuffeldier.’

De Bolder hield zijn lijf gekruld. Door de slappe poten en het blauwe pakje leek hij inderdaad op een knuffelbeest. Ze stopte hem in de draagtas, tilde die en de andere tassen op en verliet het huis. Het schemerde buiten. Ze liep het risico overvallen te worden. Toch wilde ze niet tot de ochtend wachten. De angst dat Mirko zou thuiskomen en haar zou straffen was te groot. De schat en het beest wogen zwaar. Ze wilde zo vlug mogelijk een gondel nemen, maar vertrouwde de gondeliers van deze wijk niet. Als ze richting centrum wandelde, kon ze onderweg vragen haar naar het station te varen. Ze zette de tassen neer om haar armen rust te gunnen. Achter haar klonk geroep. Op de brug was een gevecht gaande. Vlug tilde ze de tassen weer op en liep verder.

‘Laten we naar de plek varen waar we vanochtend zijn vertrokken. Ze moet daar ergens wonen,’ zei Lena van onder het dekzeil.

‘Met ongeveer en ergens komen we er niet. We kunnen niet bij elk huis gaan aanbellen.’

‘In ieder geval is de kans groot dat we de gondelier zo weer tegenkomen. Weet je nog waar we vannacht geslapen hebben?’

‘Niet ver van de grote meerpaal.’

‘Kun je daarheen varen?’

‘Wat denk je dat ik aan het doen ben?’

Lena had het gevoel terug bij af te zijn. Morgen zou haar vermomming in de krant worden onthuld. De mensen zouden haar achternazitten zoals ze met haar vader hadden gedaan. Ze moest zorgen dat ze Venetië voor de ochtend verlaten had. Ze zou toch niets meer voor haar vader kunnen doen. Dat de reis zo zou aflopen, had ze nooit verwacht. Het was haar schuld dat ze in Venetië verzeild waren geraakt. Als zij haar vader geen briefje in de hand had gestopt, zou hij haar nooit met de auto hebben opgepikt. En hoe zou ze haar moeder nog onder ogen kunnen komen als haar vader door haar toedoen was opgehangen?

‘Ik zie hem!’ riep Elio.

‘Wie?’

‘De gondelier.’

‘Is het vrouwtje erbij?’

‘Nee.’

Toch gaf dit nieuws haar hoop. Het vrouwtje was het enige spoor dat ze hadden om de schat te vinden.

‘Neem me niet kwalijk, kunt u mij zeggen waar u het dametje hebt afgezet, dat daarnet met u is meegevaren? Ze moet me nog betalen voor de gondelvaart van vanochtend.’

‘Bij de grote meerpaal.’

Lena wachtte tot de gondelier zich verwijderd had voor ze onder het dekzeil vandaan kroop.

‘Nu hebben we haar.’

‘Er staan meer dan vijftig huizen rond het haventje, het zal niet makkelijk zijn te weten te komen waar ze woont.’

Elio kreeg gelijk: bij de grote meerpaal was er geen spoor van haar te bekennen. Enkele onguire types keken hen van onder hun wenkbrauwen aan terwijl ze goederen in een boot aan het laden waren.

‘Misschien woont ze in een zijstraat,’ zei Elio. ‘De kans is gering dat we haar vinden.’

Om haar tranen te verbergen keerde ze zich van hem weg. Hij legde de gondel aan de andere kant van de haven vast.

‘Van hieruit kunnen we de huizen bij de meerpaal in de gaten houden,’ zei hij.

Ze kon haar snikken niet meer bedwingen en liet haar tranen vrijuit stromen. Hij legde zijn arm om haar schouder. De mannen die de boot aan het inladen waren, keken af en toe hun kant uit.

‘Ik zal overal gaan aanbellen en zeggen dat ik een vrouwtje zoek, dat nog moet betalen voor de vaart,’ zei Elio. ‘Is dat goed?’

Ze knikte en veegde haar tranen weg. Ze mocht niet huilen. Niet nu. Ze moest zich groot houden.

‘Als mij iets overkomt, roep dan om hulp, wil je?’

Elio stapte uit en klopte aan bij het eerste huis. Een man deed open. Elio vertelde dat hij een vrouwtje zocht en beschreef haar. De man zei dat hij niemand in de buurt kende die er zo uitzag en smeede de deur dicht. Elio belde aan bij het volgende huis. Er werd niet opengedaan. Boven gluurde er iemand door de kieren van de gordijnen, dat was alles. De mannen waren gestopt met het inladen van de boot. Een van hen haalde een knipmes te voorschijn.

‘Elio!’ riep Lena. ‘Laten we gewoon vanuit de gondel de haven in de gaten houden, dat moet volstaan.’

Ze greep zijn hand bij het instappen en kneep erin. De mannen verdwenen in een pand verderop.

‘Ze houden niet van pottenkijkers, dat is duidelijk,’ zei ze.

‘Zodra de schemering invalt, zijn we niet meer veilig. De straatlantaarns zijn stukgegooid, zodat sommige bewoners ongezien hun gang kunnen gaan.’

‘We hoeven niet te blijven.’

‘Als we niet aan de kant liggen, lopen we minder gevaar. We kunnen straks in het haventje rondvaren.’

Ineengedoken zaten ze naast elkaar. Ze zeiden weinig. Ieder leek zijn eigen gedachten te hebben. Anderhalfuur ging er voorbij. Het dametje was nergens te zien. Vanuit de huizen werden ze wantrouwig aangestaard, maar niemand vroeg hun wat ze daar deden. Bij het ondergaan van de zon legde ze haar hoofd op zijn schouder. Hij streelde met zijn vingers door haar korte haar.

‘Laten we de gondel losmaken,’ zei hij.

Er hadden zich kerels met zwarte leren vesten verzameld. Ze kwamen hun richting uit. Elio zette de gondel af. Een van hen riep iets. Ze deden alsof ze het niet hoorden. In het midden van het haventje dreven ze rond.

‘Kijk!’

Iets voorbij de grote meerpaal liep iemand met draagtassen. Elio legde aan bij de dichtstbijzijnde oever. Om bij het vrouwtje te komen moest Lena naar de andere kant van het haventje lopen. Ze bereikte de brug die naar de overzijde leidde en herinnerde zich dat ze hier de eerste dag met haar vader was geweest op zoek naar een hotel. Halverwege de brug stond een grote, dikbuikige man. Toen ze hem voorbij wilde lopen, greep hij haar vast.

‘Je dacht toch niet dat je aan mij zou kunnen ontsnappen, roodharige slet.’

Ze herkende de vader van Elio.

‘Laat me los!’

Ze trapte tegen zijn schenen. Hij vloekte en sloeg haar in het gezicht.

‘Niet doen!’ riep Elio, die kwam aangesneld.

‘Met jou reken ik zo dadelijk af!’ riep zijn vader.

Ze krabde hem in het gezicht. Hij gebruikte zijn vuisten.

‘Stop! Stop!’ riep Elio.

Met zijn volle gewicht wierp hij zich tegen zijn vader. Die wankelde en struikelde over de lage stenen rand waarmee de brug was afgezoomd. In zijn val sleurde hij Lena mee. Beiden kwamen in het vuile water terecht.

Lena kwam proestend boven en zwom zo vlug ze kon naar de kant. Elio hielp haar uit het water. Samen renden ze naar de gondel.

‘Houd hen tegen! Houd hen tegen!’ riep de vader.

Achter de ramen verschenen mensen, maar niemand verliet zijn woning. Ook de mannen met de vesten deden niets.

‘We hebben het geluk dat niemand zich wil inlaten met de zaken van een ander,’ zei Elio.

Hij maakte de meertouwen los en wrikte de gondel de haven uit. Lena speurde ondertussen de oever af en stelde vast dat het vrouwtje nergens meer te bekennen was.

Mirko werd bij zonsondergang uit de toren gelaten. Onder begeleiding van drie gewapende bewaaksters en grommende honden werd hij tot aan de poort van het tuineiland gebracht. Daar moest hij zijn amulet afgeven.

‘Ik hoop u nooit meer te zien, meneer Santuri,’ zei Zoé. ‘Als het aan mij had gelegen, dan had ik de honden op u losgelaten. Maar er zijn vandaag te veel klanten om u ongezien te laten verscheuren.’

Mirko gaf geen weerwoord. Dat leek hem het verstandigste. Hij was blij dat er geen aangifte zou worden gedaan van zijn poging om de buidel met dukaten te stelen. Vlug ging hij door de poort en in een bootje haastte hij zich naar het centrum. Hij legde het vaartuig vast bij het verhuurbureau en repte zich door de straten naar de achterbuurt. De honger en de dorst die hij tijdens zijn opsluiting had gevoeld, waren geweken. Hij wilde weten wat zijn moeder de afgelopen vierentwintig uur had gedaan. Hij hoopte dat ze geen dwaasheden had uitgehaald. Op het moment dat de schemering inviel, bereikte hij het haventje bij de grote meerpaal. Hij liep zijn moeder tegen het lijf, die met zware draagtassen de hoek om kwam.

‘Wat doe jij hier?’

Ze kromp ineen en gaf geen antwoord.

‘En met al die tassen?’

Hij nam er een van haar over en keek erin.

‘Waar ga je met al die boodschappen naar toe?’

Hij keek ook in de tas waar de Bolder inzat.

‘Waar heb je dit gekocht?’

Hij herkende het beest pas toen hij het eruit had gehaald.

‘Hoe durf je!’ riep hij.

In een oogwenk werd hem duidelijk wat zijn moeder van plan was geweest. Hij grabbelde onderaan in de tas met groenten en voelde de schat.

‘Ik dacht dat je niet meer zou terugkomen,’ zei ze.

‘Houd je snavel tot we binnen zijn,’ zei hij.

Hij gluurde om de hoek. Er werd een kerel uit het water gehaald. Waarschijnlijk was hij dronken. Hij riep allerlei verwensingen in de richting van een gondel. Misschien was hij overboord gegooid. Of van de brug gevallen.

‘Nu!’ zei hij.

Hij trok zijn moeder langs de kade het huis binnen, laadde alle tassen uit en deed de juwelen weer in de kist. Hij ontdeed de Bolder van de kleren en zette hem onder de lamp. Op welke manier hij zijn moeder ging straffen wist hij nog niet. In ieder geval zou hij haar niet meenemen. In het nieuwe leven dat hij wilde opbouwen was geen plaats voor iemand die hij niet kon vertrouwen.

‘Ik moest toch eten kopen,’ zei ze. ‘Ik wist niet hoelang je zou wegblijven.’

‘Je was niet op weg naar de winkel. Je wilde je met de schat uit de voeten maken.’

Plots beseftte hij dat hij haar geen geld had gegeven. Hij kende elk plekje in huis en had haar voldoende in de gaten gehouden om te weten dat ze zelf geen cent bezat.

‘Van wie heb je geld geleend?’ vroeg hij.

‘Van niemand,’ zei ze en ze keek angstig naar de kist met de schat.

Hij verstarde. Als ze inkopen was gaan doen met de schat, dan was alles verloren. Hij doorzocht de kist. Het halssnoer met de diamanten was er nog.

‘Wat heb je ingewisseld?’ vroeg hij.

‘Eén diamant,’ zei ze.

Hij voelde het bloed uit zijn wangen trekken. Vlug liep hij naar het raam en keek naar buiten. De haven zag er rustig uit. Hij trok de gordijnen dicht en zorgde dat er geen kieren waren. Dreigend liep hij op zijn moeder af.

‘Ik dacht dat je niet meer zou terugkomen,’ zei ze weer.

Hij duwde haar op een stoel en bond haar vast.

‘Niet doen,’ smeekte ze.

Op de stoel zat een vrouw die hij niet meer als zijn moeder beschouwde.

‘De touwen zitten te strak,’ zei ze.

Hij dacht erover haar los te maken en haar in de naaikamer op te sluiten. Maar ze zou op de muren kunnen bonken om de aandacht van de burens te trekken. Hij mocht geen enkel risico meer nemen. Morgenochtend zou hij onmiddellijk wijntonnen gaan kopen om de schat in op te bergen.

‘Waar is het geld?’ vroeg hij.

‘In mijn handtas.’

Hij kieperde de inhoud over de vloer, telde de bankbiljetten na en stopte ze in zijn broekzak.

‘Je had er het vijfvoudige voor kunnen krijgen,’ zei hij. ‘Heb je de koper je naam verteld?’

‘Nee, ik heb de diamant gewoon verkocht.’

Hij geloofde haar.

‘Ga je me nu losmaken?’

Hij gaf geen antwoord. Met de inkopen wilde hij voor zichzelf een lekkere maaltijd bereiden. In de keuken sneed hij de groenten en bakte het vlees. Vanuit de woonkamer klonk gejammer. Het werkte op zijn zenuwen. Ze mocht blij zijn dat hij haar nek niet brak. Hij pakte een stuk plakband en liep de woonkamer in.

‘Waag het niet,’ zei ze.

Hij plakte haar mond dicht. Meer dan wat keelgeluid was er niet meer te horen. Hij zette het eten op tafel.

‘Morgen vertrek ik met de schat en laat je hier achter,’ zei hij. ‘Als iemand je vindt, dan heb je geluk. Als niemand je vindt...’

Hij nam een hap van het vlees. Het smaakte heerlijk na een dag onthouding. Hij schonk zichzelf een glas wijn in en stak een kaars aan. Na de maaltijd sloeg hij de krant open en las dat Roberto Poppe schuldig was bevonden aan het stelen van de schat en de volgende ochtend om negen uur op het plein zou worden terechtgesteld. Dat was goed nieuws. Het betekende dat de controle op uitgaande goederen minder scherp zou zijn. Bovendien zou de wacht moeten instaan voor het goede verloop van de terechtstelling. Op het moment dat het touw rond de hals van die Roberto zou worden gelegd, wilde hij de stad verlaten hebben.

NEGENTIEN

Lena duwde de deur van taverne De Gouden Kroon open. Haar verschijning veroorzaakte opschudding. Haar lip bloedde en haar linkeroog was zo gezwollen dat ze er niets meer mee kon zien. Haar jurk was gescheurd en onderaan lekte het water eruit. De vrouw achter de bar snelde haar tegemoet.

‘Wat is er met jou gebeurd? Ben je aangerand?’

‘Ik ben kunnen ontkomen,’ zei ze.

‘Wacht! Ik haal ijs voor je oog.’

Ook Elio kwam binnen.

‘Is je opa er?’

Lena schudde haar hoofd.

‘Houd het ertegen gedrukt,’ zei de vrouw. ‘Als ik jullie was, zou ik aangifte doen.’

‘Eerst even bekomen,’ zei Lena.

‘Waar is het gebeurd?’

‘Bij de grote meerpaal.’

‘Wat deed je daar? Dat is vragen om moeilijkheden.’

‘Ik was verdwaald.’

‘Arm schaap,’ zei de vrouw. ‘Wacht, ik haal een veiligheidsspeld.’

Lena koos een tafeltje van waar ze de deur in de gaten kon houden.

‘Ik vraag me af waar dat vrouwtje zo laat naar toe ging,’ zei ze.

‘We weten nu dat ze aan die kant van de haven woont. Ergens tussen nummer zes en veertien. Laten we een brief aan Federico schrijven en zeggen dat hij daar huiszoeking moet verrichten.’

‘Verspilde moeite. Onze vorige brief heeft niets uitgehaald. Het zou me niet verbazen als jij vanaf morgen ook wordt gezocht. Je hebt ons geholpen te vluchten nadat de Bolder de zuil had neergehaald en je hebt de brief gepost. Het is een wonder dat we al zo lang ongehinderd rondvaren. Je gondel is kleiner dan de anderen. Die is makkelijk te herkennen.’

‘Wil je me bang maken?’

Lena gaf geen antwoord.

‘Hier,’ zei de vrouw. Ze reikte een veiligheidsspeld aan waarmee de gescheurde jurk kon worden bijeengehouden. ‘Wat willen jullie drinken?’

‘Cola,’ zei Elio.

‘Voor mij ook.’

In de taverne zaten mannen met lange loshangende haren, gekleed in zwarte kostuums met witte overhemden. Ze hadden instrumenten bij zich en waren vergezeld van vrouwen in avondkleding. Waarschijnlijk waren het muzikanten van een orkest. De barkrukken waren ingenomen door ernstig kijkende figuren, die hoogdravende conversaties voerden. Schrijvers of schilders, gokte ze. De taverne was duidelijk een verzamelplek voor artiesten. In de hoek stond een piano en aan elke muur hing een reusachtig schilderij. Samen vormden die het volledige San Marcoplein. Achteraan hing een afbeelding van de basiliek en een stuk van het paleis, tegen de zijmuur de gaanderij met de klokkentoren, naast de ingang het achterste deel van het plein en boven de tapkast de gaanderij waar je op uitkeek als je het plein via het water betrad. Alle gebouwen en mensen, hoe klein ook, waren met precisie weergegeven.

De vrouw zette vier cola’s neer.

‘Elk één extra om van de schrik te bekomen,’ zei ze.

Ze bedankten haar.

‘Houd het ijs ook tegen je lip,’ zei de vrouw.

Meer dan een uur zaten ze te wachten.

‘Weet je zeker dat hij komt?’ vroeg Elio.

‘Nee,’ antwoordde Lena. ‘Toen ik vier was, kwam hij drie dagen te laat op het trouwfeest van mijn ouders. Als hij nu drie dagen na de terechtstelling komt, zullen we niet veel meer aan hem hebben.’

De deur van de taverne ging open, een man met donker haar kwam binnen. Dat kon opa niet zijn. Onmiddellijk daarachter trad een man met een hoed binnen. Hij had een grijze baard en droeg een rugzak.

‘Opa!’ riep Lena. Ze stormde op hem af en drukte zich tegen hem aan. Ze wist dat het niet verstandig was om aandacht te trekken, maar ze had zich niet kunnen bedwingen. Ze trok hem naar het tafeltje.

‘Wat is er met jou gebeurd?’ vroeg hij.

‘Anna is aangevallen bij de grote meerpaal,’ zei Elio.

Opa keek verbaasd.

‘Is dat zo, Anna?’ vroeg hij.

Lena knikte. Een van de artiesten begon op de piano te spelen. Het instrument was keurig gestemd. Sprankelende muziek vulde de ruimte. Hierdoor konden ze vrijuit praten, zonder gehoord te worden door de mensen die aan de omliggende tafeltjes zaten. Lena vatte samen wat er allemaal was voorgevallen. Opa luisterde zonder haar te onderbreken.

‘Is het vinden van de schat wel een oplossing?’ vroeg hij. ‘Stel dat je ermee bij het paleis aankomt, wie zal geloven dat je die ontdekt hebt bij een oud dametje? Ze zullen denken dat je die komt teruggeven om je vader te redden. Zelfs als je een brief schrijft waarin je aangeeft in welk huis de schat te vinden is, betwijfel ik of het de terechtstelling zal tegenhouden. Waarschijnlijk zal de doge Roberto gewoon laten opknopen en daarna doen alsof de bergplaats bij toeval wordt ontdekt. Roberto is veroordeeld door de Raad van Tien. Het vonnis kan niet meer ongedaan worden gemaakt zonder dat de doge gezichtsverlies lijdt.’

Lena had verwacht dat opa haar moed zou inpraten of met een schitterend plan voor de dag zou komen, maar hij sprak over haar vader alsof het een afgedane zaak was.

‘Laten we iets eten,’ stelde hij voor.

Hij wenkte de serveerster.

‘Een tagliatelle met gerookte zalm. Voor jullie ook?’

Elio knikte.

‘Ik heb geen honger,’ zei Lena.

‘De nacht is lang,’ zei opa. ‘Je moet op krachten komen.’

‘De ravioli met doperwten en artisjokken is een aanrader,’ zei de vrouw.

‘Ook de pasta met stukjes gorgonzola en broccoli is heerlijk.’

‘Gewoon tagliatelle,’ zei Lena.

‘Met gerookte zalm of liever met pompoen en pijnboompitten?’

‘Het laatste.’

‘En breng me een cognac,’ zei opa.

‘Zeker, meneer.’

Lena keek haar opa kwaad aan. Was dit de held uit de reisverslagen, die haar telkens een edelsteen had gestuurd? Was dit de man die zich in zijn boeken voordeed alsof hij aan elk gevaar wist te ontsnappen?

Morgenochtend zou haar vader worden opgeknoopt en zij zat hier te dineren met iemand die cognac dronk en in iedere grote stad een andere vrouw had.

‘Na het eten leg ik jullie mijn plan uit,’ zei opa.

‘Wat voor plan?’ vroeg Elio.

‘Ik weet een manier om Roberto uit de cel te krijgen.’

Ze kreeg tranen in haar ogen.

‘Hoe dan?’

‘Na het eten,’ zei hij. ‘Voor middernacht kunnen we toch niets ondernemen. Er is voldoende tijd om alles grondig door te praten.’

Federico liep over de Brug der Zuchten en daalde af naar de kerkers. Hij ontgrendelde de deur waarachter Roberto zat en ging naar binnen.

‘Je had beloofd een dokter te sturen,’ reageerde Roberto verontwaardigd.

Hij zat op de grond tegen de muur. Zijn gebroken been was opgezwollen en zag blauw. Zijn neus stond scheef en onder zijn ogen waren bloeduitstortingen te zien.

‘Je mag al blij zijn dat je eten en drinken krijgt,’ zei Federico.

‘Waarom ben je zo hardvochtig?’

‘De doge vindt het overbodig iemand te laten verzorgen die zal worden terechtgesteld.’

‘En wat vind jij?’

‘Ik ben overtuigd van je onschuld. Alleen ontbreken de bewijzen waarmee ik de doge kan overtuigen. Herken je dit handschrift?’

Hij hield Roberto de brief voor die in de leeuwenbek was gedeponneerd.

‘Nee.’

‘Hij is ondertekend door je dochter.’

‘Misschien heeft Elio hem in haar plaats geschreven.’

‘Elio?’

‘De gondelier, die ons heeft geholpen stenen naar het plein te vervoeren voor het optreden met de steenvreter.’

Federico beseftte nu pas dat hij een onvergeeflijke fout had gemaakt door de jongen niet te laten opsporen. Die kleine gondel moest makkelijk te vinden zijn. Bovendien waren er niet veel gondeliers van die leeftijd. Lena hield zich waarschijnlijk schuil bij de jongen thuis of in de gondel zelf. Dat ze de schat in haar bezit had, stond voor hem vast. Daarstraks had een oud vrouwtje een diamant omgeruild. Ze was vergezeld geweest van een meisje met rood stekelhaar: waarschijnlijk Lena. Wie het vrouwtje was, moest hij nog onderzoeken.

‘Mag ik weten wat je denkt?’ vroeg Roberto.

‘Je dochter heeft deze ochtend een diamant verkocht, afkomstig van de gestolen schat.’

‘Onmogelijk.’

‘Ze was vergezeld van een oude dame en had rood, kortgeknipt haar.’

‘Dat moet een vergissing zijn.’

‘De jongen, die je daarnet Elio noemde, was er niet bij. Hij stond waarschijnlijk op de uitkijk.’

Roberto lachte smalend. ‘Je gedraagt je alsof je helderziend bent. Je legt verbanden die er niet zijn, je ziet intriges die nooit hebben plaatsgehad. Je baseert je op een handvol gegevens en vult de rest met je fantasie aan. Noem je dat gerechtelijk onderzoek? Ik noem het romanschrijven. Je denkt dat alles met elkaar verband houdt, dat iedereen met elkaar in contact staat en dat achter alles een bedoeling zit. Je houdt jezelf voor de gek door alleen oog te hebben voor de dingen die je theorieën ondersteunen. Geef eerlijk antwoord: geloof je in mijn onschuld?’

‘Nee.’

‘Wat doe je hier dan? Informatie over de brief inzamelen? Elio heeft haar waarschijnlijk geholpen hem op te stellen. En wat zou dat moeten bewijzen? Dat hij ook in het complot zit?’

‘Inderdaad.’ Federico liep naar de deur.

‘Wacht!’ zei Roberto. ‘Ik beken alles.’

De veroordeling van iemand wiens schuld niet bewezen was en die ook volhield dat hij onschuldig was, had Federico onrustig gemaakt. De bekentenis ontlastte zijn gemoed.

‘Ga door,’ zei hij.

‘Na de roof heb ik de schat op een veilige plaats verstopt. Als dank voor de hulp heb ik Elio tien diamanten van het halssnoer gegeven. Ik bied je de helft van de buit als je me laat ontsnappen en Elio met rust laat.’

‘Vanwaar dit voorstel?’ vroeg Federico.

‘Wat heb ik aan een schat als ik opgeknoopt ben?’

Dat was een sluitende redenering.

‘En hoe had je gedacht mij die helft te overhandigen?’

‘We ontsnappen samen door de geheime gang. Ik breng je naar de plaats waar ik de buit heb verstopt en geef je de helft. Daar scheiden onze wegen zich.’

Federico dacht na. Met de helft van de schat zou hij een nieuw leven kunnen beginnen. Maar zijn vader, die bij de wacht werkte, zou worden

ontslagen en wegens vermeende medeplichtigheid worden opgesloten. Zijn moeder zou zich afvragen waar hij was en de angst dat iemand te weten zou komen wat hij had misdaan, zou hem 's nachts wakker houden.

‘Goed,’ zei hij. ‘Ik ga op je voorstel in. Rond middernacht vluchten we.’

Federico verliet de cel en dacht na. In zijn korte pleidooi over de rechtsgang had Roberto oprecht verontwaardigd geleden. Misschien was het voorstel bedoeld om te kunnen ontsnappen. Anderzijds klopte de uitleg over het halssnoer perfect. Als er tien diamanten als betaling aan Elio waren gegeven, dan vielen alle puzzelstukken in elkaar.

‘Roep de speciale eenheid bijeen,’ zei hij tegen een wachter die hij tegenkwam.

Hij wilde de ontsnapping perfect voorbereiden. Op het moment dat Roberto hem naar de schat had gebracht, moest de speciale eenheid ingrijpen.

‘Iedereen naar de vergaderruimte,’ zei hij tegen twee wachters in de hal.

Hij wilde zijn plan voor de doge geheimhouden om te voorkomen dat die het zou dwarsbomen of er veranderingen in zou willen aanbrengen. Ook de leden van de veiligheidsraad mochten er niets van weten. Als hij de schat kon terughalen, zouden ze voorgoed buitenspel zijn gezet.

‘Op enkele wachters na is de speciale eenheid present,’ meldde iemand.

Federico ging naar de vergaderruimte. Hij mocht niet vergeten een nieuwe beschrijving van Lena in de krant te laten zetten. Ook van Elio en het oude vrouwtje moest er melding worden gemaakt. Op deze manier zou hij hen kunnen vangen, zelfs wanneer het plan zou mislopen.

TWINTIG

‘Hebben jullie alles goed begrepen?’

Lena en Elio knikten.

‘Dan kunnen we op pad,’ zei opa.

Lena had het gevoel dat er geen drie uur, maar drie dagen waren voorbijgegaan. De schrik die ze had gevoeld toen de vader van Elio haar aanviel was volledig geweken. Haar lip was gestopt met bloeden, alleen haar oog bleef gezwollen. Praten met opa was een verademing geweest. Hij had hun verhalen verteld waarvan hun mond was opengevallen en toen hij de manier had uiteengezet waarmee hij haar vader wilde bevrijden, had ze geapplaudisseerd. Dat ze zelf niet op het idee was gekomen, leek haar onwerkelijk. Het plan was simpel en doeltreffend. Ze twijfelde er geen ogenblik aan dat haar vader binnen het uur bevrijd zou zijn.

‘Jullie vergeten te betalen,’ zei de vrouw achter de bar.

‘Mijn excuses,’ zei opa. ‘We zijn met onze gedachten al ergens anders.’

Hij telde geld neer voor de maaltijden en was vrijgevig met de fooi.

‘Als kind ben ik hier vaak geweest,’ zei hij. ‘Mijn ouders werkten in de Belgische ambassade.’

‘Dan zal mijn moeder je nog wel kennen,’ zei de vrouw. ‘Ze is verhuisd naar Napels.’

‘Wat een toeval,’ zei opa. ‘Mijn ouders wonen daar nu ook. Ze hielden van Venetië, maar vonden het hier te vochtig en de criminaliteit te hoog.’

Lena hoorde voor het eerst dat haar overgrootouders na hun pensionering naar Napels waren verhuisd. Eigenlijk had ze er niet bij stilgestaan waar zij woonden. Door de paniek die de gevangenschap van haar vader had teweeggebracht, had ze niet meer helder kunnen nadenken.

‘Komen jullie?’ vroeg opa.

Hij hield de deur voor hen open. Buiten deed hij zijn rugzak om. De gezellige sfeer van de taverne viel weg. Op dit uur waren er nergens toeristen te zien en de onderbelichte straat lag er verlaten bij.

‘Volg me!’

Ze liepen vlak achter hem aan naar het ambassadegebouw. Bij de poort keek opa om zich heen. Er was niemand te bekennen. Uit zijn zak haalde hij een grote sleutel, stak die in het slot en draaide hem tweemaal om.

‘Wat een geluk,’ zei hij terwijl ze naar binnen glipten.

‘Geluk?’ vroeg Lena.

‘Mijn ouders zijn elf jaar geleden met pensioen gegaan. Het slot kon ondertussen vernieuwd zijn.’

Lena vroeg zich af wat opa gedaan zou hebben als de sleutel niet had gepast. Het plan zou in duigen zijn gevallen.

‘Kom je?’

Doordat het zo donker was, had ze niet gezien dat hij was doorgelopen. Ze wilde hem inhalen en botste tegen Elio op. Hij was zwijgzaam. In de taverne had hij er bleek uitgezien. Misschien was het voor hem een onnodig risico hen in dit avontuur te volgen.

‘Kan Elio niet beter in de gondel op ons wachten?’ vroeg ze.

‘We weten niet in wat voor toestand we je vader zullen aantreffen. Misschien zullen we hem moeten dragen. In de kamer van het koord is hij ongetwijfeld gemarteld en misschien is hij achteraf nog met geweld ondervraagd. Wil je terug, Elio?’

‘Helemaal niet,’ zei Elio met trillende stem.

‘Het is normaal dat je bang bent. Blijf achter me en loop weg zodra er gevaar is. Ik heb de poort alleen met de grendel afgesloten.’

Lena nam zich voor opa niet in de steek te laten als er gevaar zou dreigen, maar het idee dat ze slechts de grendel moest wegschuiven om uit dit donkere gebouw te ontsnappen luchtte haar op.

‘Hier is de kelder,’ zei opa. ‘Ik geef jullie ieder een zaklantaarn. Jullie mogen die pas aansteken wanneer de deur van de kelder dicht is, anders kunnen de mensen van buitenaf licht door de ramen zien.’

Opa had dit in de taverne al uitgelegd. Ze had het in haar hoofd geprent, maar was blij dat hij het herhaalde. Door de schrik zou ze de zaklantaarn waarschijnlijk onmiddellijk hebben aangedaan.

‘Jullie eerst.’

Elio daalde de keldertrap af en zij volgde op de tast. Na enkele treden sloot opa de deur achter hen en klikte zijn zaklantaarn aan. Dank zij het licht week de angst een beetje. De kelder bestond uit verschillende verdiepingen en ging tot diep onder de grond. Overal stonden kasten met dossiers. Beneden kwamen ze in een kleine ruimte. Opa bukte zich in de

hoek schuin tegenover de trap en tastte die met zijn handen af. Hij drukte op de stenen tot er een zachte klik weerklonk. Wat voegen in de vloer hadden geleken, bleken de naden van een luik.

‘Ik ontdekte het mechanisme bij toeval toen ik als kind in de kelder speelde,’ zei opa.

Lena liet zich als eerste zakken en belandde in een gang die schuin naar beneden liep. Ze scheen in de verte, maar het einde was niet te zien.

‘Het is tien minuten lopen,’ zei opa. ‘De gang loopt onder alle kanaaltjes door.’

Met opa op kop stapten ze achter elkaar aan. De wanden waren glibberig.

‘Het is een unieke tunnel,’ zei opa. ‘Meer dan honderd jaar oud.’

Hoe verder ze liepen, des te zwijgzamer ze werden.

‘We zijn er,’ zei opa. ‘Zo dadelijk moeten jullie de lampen uitdoen.’

Hij betastte de zoldering met zijn handen.

‘Als kind ben ik maar één keer tot het einde gelopen,’ zei hij. ‘Ik was bang dat iemand het luik aan de andere kant zou sluiten en dat ik er niet meer uit zou kunnen. Ik dacht dat het hier doodliep. Toch moet er een gelijksoortig mechanisme zijn.’

‘Hier is ander cement gebruikt,’ zei Elio.

Opa bekeek de plek. ‘Je hebt gelijk. De stenen zijn onlangs vernieuwd.’

‘In de krant stond dat de misdadiger door de geheime gang is ontsnapt,’ zei Lena. ‘Misschien kende hij het mechanisme niet en heeft de Bolder een gat gemaakt.’

‘Dat zou kunnen,’ zei opa. ‘Hij zag het luik waarschijnlijk pas toen hij in de tunnel stond.’

Met zijn handen tastte opa de vernieuwde stenen af.

‘Ik vind de doorgang niet,’ zei hij. ‘Misschien is die dichtgemetseld.’

‘Als de Bolder hier een gat heeft gemaakt, wil dat niet zeggen dat hier het luik is,’ zei Elio.

‘En jij zou Elio naar de gondel hebben gestuurd. Hij is slimmer dan wij,’ zei opa tegen Lena.

Ze ging naar Elio en kneep in zijn hand. Hij kneep terug, dus hij was niet boos.

‘Ik heb het luik gevonden. Zaklantaarns uit en vanaf nu totale stilte. We weten niet waar we in de kerkers zullen terechtkomen. Misschien in de cel van een gevangene. Laten we hopen van niet. We weten ook niet of hier

beneden een bewaker staat. Als de schat langs deze weg is ontvreemd, zou het logisch zijn dat de doorgang wordt bewaakt. Zijn jullie er klaar voor?’

‘Stel dat het misloopt,’ zei Elio.

‘Ik heb het luik aan de andere kant van de gang opengelaten. Jullie hoeven niet op mij te wachten. Ik red me wel.’

Elio knikte. Lena had het gevoel dat haar maag zich balde tot een vuist. Opa drukte op de stenen en met een zachte klik ging het luik open.

Federico daalde met een zaklantaarn de trap af. Beneden ontgrendelde hij de cel waarin Roberto opgesloten zat.

‘Ik heb krukken meegebracht,’ zei hij.

Zwijgend hees Roberto zich overeind. Hij steunde op de krukken en trok een verkramppt gezicht.

‘Ik weet niet of ik het aankan.’

Hij sloot zijn ogen, ademde diep in en trok bleek weg.

‘Heb je al iets gegeten?’ vroeg Federico.

Uit een kleine rugzak haalde hij enkele koeken en hij reikte ook een drinkbus aan.

‘Ik merk dat je onze ontsnapping hebt voorbereid,’ zei Roberto.

‘Absoluut,’ zei Federico. ‘Ik heb zelfs de sleutel van de ambassadepoort.’

Hij toonde een grote sleutel.

‘Wanneer we het gebouw hebben verlaten hoeven we slechts honderd meter te wandelen,’ vervolgde hij. ‘Daar ligt een gondel klaar waarmee we naar de plek kunnen varen waar je de schat hebt verstopt.’

Roberto verplaatste zich op de krukken.

‘Laten we gaan,’ zei hij.

Langzaam bewoog hij de cel uit. Federico sloot de deur af.

‘Zo wordt je ontsnapping pas morgenochtend ontdekt. Tegen die tijd zijn we allebei ver weg. Hoe wil je de stad met je gebroken been verlaten?’

‘Ik hoop dat Lena en Elio me zullen helpen.’

Uit een openstaande cel klonk geritsel. Federico wilde met zijn lamp in die richting schijnen.

‘Waarschijnlijk een rat,’ zei Roberto.

Hij sloot zijn ogen en kreunde krampachtig.

‘Ik ga flauwvallen,’ zei hij hijgend. ‘De pijn is te erg.’

Federico ondersteunde hem.

‘Nu!’ zei Roberto.

Hij liet de krukken los en greep Federico vast. Uit de openstaande celdeur achteraan kwam iemand toegelopen die Federico met de zijkant van zijn hand een klap in de nek gaf. Zonder een kik te geven zakte Federico ineen.

‘Ik zag je om de hoek gluren en dacht dat je een spook was,’ zei haar vader tegen opa. ‘Wat doen jullie hier?’

‘We komen je bevrijden,’ zei Lena.

Ze omhelsde haar vader lang en innig. Hij stonk naar zweet en zijn gescheurde kleren waren doordrongen van de vochtige geur van de kerkers, maar dat vond ze niet erg. Het belangrijkste was dat hij nog leefde.

‘Laten we gaan,’ drong Elio aan.

Hij bescheen het ineengezakte lichaam van Federico.

‘Het is niet verstandig hier lang te blijven rondhangen,’ gaf opa toe. ‘Wat waren jullie van plan?’

‘Ik had beloofd hem de helft van de schat te geven als hij me liet ontsnappen,’ zei Roberto.

‘Hoe kun je hem de helft geven van een schat die je niet bezit?’

‘Ik hoopte hem te kunnen overheersen wanneer ik buiten zou zijn. Hoe dat moest gebeuren, wist ik nog niet.’

Opa haalde uit zijn zak een papiertje en een potlood.

‘Waar woont het vrouwtje dat de diamant heeft verkocht?’ vroeg hij aan Elio.

‘Bij de grote meerpaal. Tussen nummer zes en veertien.’

Hij noteerde iets, wikkelde het papiertje rond het potlood en stopte het in Federico’s vestzak.

‘Laten we hopen dat hij vanaf nu achter de echte dader aan gaat.’ Hij trok het bewusteloze lichaam de cel in en vergrendelde de deur. ‘Laten we gaan.’

Een voor een lieten ze zich in het gat zakken en kwamen zo in de geheime tunnel. Opa sloot het luik zorgvuldig af. Vanwege het gebroken been en de krukken vorderden ze langzaam. Pas in de kelders van de ambassade durfde Lena opgelucht adem te halen. Elio zag bleek en hij keek regelmatig achterom. Zo bang had ze hem nog nooit gezien.

‘Wat is er?’ vroeg ze.

‘Het is een list,’ zei hij.

‘Wat voor list?’

Elio liep vlug verder en gaf geen antwoord. Boven aan de kelderdeur zamelde opa de zaklantaarns in en stopte ze in zijn rugzak. In de donkere

hal liepen ze schoorvoetend naar de poort. Opa gluurde naar buiten.

‘Niemand te zien,’ zei hij.

Met zijn allen glipten ze de straat op. Opa sloot de poort af.

‘Wat voor list?’ vroeg Lena nogmaals.

‘Federico zou er nooit met de helft van de schat vandoor gaan. Er klopt iets niet.’

Elio was nog niet uitgesproken of een snerpend gefluit weerklonk. Vanuit alle richtingen kwamen wachters toegelopen.

‘Naar de gondel!’ riep opa.

Hij kickte zijn been in de lucht en maaide de eerste wachter neer. Met een elleboogstoot en een voorwaartse trap gooide hij de tweede achterover. De derde overmeesterde hij door een sprong in de lucht waarbij hij helemaal om zijn as draaide en de wachter met de hiel in het gezicht trof. Haar vader mepte met de krukken in het rond. Lena verborg zich tussen hen in. De overmacht was te groot. Er bleven wachters toestromen.

‘Lopen!’ riep opa.

Elio nam Lena bij de hand en trok haar achter zich aan. Ze renden de straat uit. Enkele wachters kwamen achter hen aan. Opa liep hun richting uit en viel de wachters van achteren aan, zodat ze hun voorsprong konden vergroten. Slechts één wachter zat hen nog op de hielen. Hij liep zo snel dat hij hen in een oogwenk had ingehaald.

‘Naar de gondel!’ riep Elio.

Hij bukte zich, zodat de wachter struikelde. Ze rolden beiden over de grond. Lena draaide zich om. In de verte zag ze hoe opa door drie kerels werd neergehaald.

‘Lopen!’ riep Elio haar toe.

Hij beet in het been van de wachter. De kerel vloekte en haalde uit. Elio incasseerde de vuistslagen en liet niet los.

Lena rende naar de plek waar de gondel lag aangemeerd, stelde vast dat die bewaakt werd door enkele wachters, vluchtte een willekeurige straat in en hield pas halt toen ze taverne De Gouden Kroon bereikte. Veel volk zat er niet meer. Ze ging naar binnen, totaal overstuur. Haar ademhaling ging zo vlug dat ze niets kon uitbrengen. Op geen enkele vraag van de vrouw achter de bar kon ze een behoorlijk antwoord geven.

‘Rustig, kindje,’ zei de vrouw. ‘Het is je dag niet, hè?’

Lena ging achter de bar ineengedoken op de grond zitten.

‘Het lijkt of je achternagezeten wordt,’ zei de vrouw. ‘Waar is de jongen die daarstraks bij je was en die vriendelijke man?’

Met grote ogen keek ze de vrouw aan.

‘Zal ik de politie bellen?’

Ze schudde verschrikt haar hoofd.

‘Goed, dan niet. Over een half uur sluit ik. Ga je me dan uitleggen wat er gebeurd is?’

Lena stond haastig op en verliet de taverne.

‘Waar ga je heen?’

Ze zette het weer op een lopen. Niemand durfde ze nog te vertrouwen. Haar opa, haar vader, Elio – ze waren allemaal overmeesterd.

Morgenochtend zouden ze worden terechtgesteld. Alleen zij kon hen nog redden. Higgend bereikte ze de grote meerpaal. Verscholen in een smal steegje tussen twee huizen knielde ze neer. Ze moest uitzoeken waar de Bolder en de schat gebleven waren. In haar hoofd tolden allerlei beelden door elkaar: opa haalde met karateslagen de getrainde wachters onderuit, haar vader sloeg met zijn krukken, Elio beet in het been van de wachter. Haar lichaam trilde. Ze had het gevoel elk ogenblik te zullen bezwijken. Dat mocht niet gebeuren. Ze moest nadenken, haar gedachten ordenen. Alles hing nu van haar af, van haar alleen.

EENENTWINTIG

Federico opende zijn ogen en keek recht in een pafferig gezicht met een roodfluwelen muts.

‘Je hebt geluk gehad,’ zei de doge. ‘Die opa had bijna je nek gebroken.’

Langzaam kwam Federico overeind. Hij duizelde en had hoofdpijn. De spieren van zijn nek waren verkrampd – hij kon zijn hoofd niet bewegen.

‘Wat is er gebeurd?’ vroeg hij.

‘Ze zijn recht in je valstrik gelopen,’ zei de doge. ‘Alleen het meisje is ontsnapt. De wachters hebben zich laten verrassen door de vechtkunst van die oude man.’

Federico ging liggen, de druk in zijn hoofd was te groot.

‘Mogen de gordijnen dicht?’ vroeg hij.

De doge wenkte een bediende. Die sloot de gordijnen.

‘Je hebt waarschijnlijk een lichte hersenschudding,’ zei de doge. ‘Ik heb mijn persoonlijke arts laten roepen. Hij zal zo dadelijk hier zijn.’

Federico sloot zijn ogen. Het laatste wat hij zich herinnerde, was geritsel achter zich in de kerker. Hoe had hij zo dom kunnen zijn om het verborgen luik onbewaakt te laten of op zijn minst de cel te vergrendelen? Als de schat langs deze weg was geroofd, was het logisch dat de gevangene langs deze weg zou worden bevrijd.

‘Is het beest ook gepakt?’

‘Van het beest en de schat is geen spoor te bekennen. O, voor ik het vergeet, er heeft iemand gebeld.’ De doge stopte hem een briefje toe waar een telefoonnummer op stond. Hij herkende het nummer. Ogenblikkelijk kwam hij overeind. Hij negeerde de duizeling. Tastte in zijn binnenzak naar zijn zonnebril en zette die op. Dat maakte de stekende pijn minder.

‘Even telefoneren,’ verontschuldigde hij zich.

In de kamer ernaast draaide hij het nummer.

‘Met Zoé Tozzi.’

‘Zoé, ik ben het. Heb je nieuws?’

‘Ik heb gisteren iemand van het tuineiland gezet die me verdacht voorkomt,’ zei ze. ‘Hij heet Mirko Santuri. Hij heeft een bedrag

gespendeerd dat hij nooit kan hebben gespaard. Hij is straatschilder en woont bij zijn moeder. Van haar pensioen kan het geld ook niet zijn geweest. Het moet gestolen zijn. Ben je er nog?’

‘Ja, ja,’ zei Federico. ‘Ik heb een slag in mijn nek gekregen en kan me moeilijk concentreren.’

‘Je had me gevraagd te letten op mensen die verdachte uitgaven zouden doen.’

‘Dat weet ik nog, met mijn geheugen is niets aan de hand.’

‘Heb je iets om te schrijven?’

Hij tastte in zijn vestzak en vond een potlood waaromheen een papiertje gewikkeld was.

‘Zeg het maar,’ zei hij terwijl hij het papiertje openvouwde.

‘Mirko woont bij de grote meerpaal nummer acht.’

Op het papiertje stond dat de dief zich met de schat schuilhield in een huis tussen nummer zes en veertien. Het was ondertekend met R. Poppe.

‘Ik heb het genoteerd,’ zei hij. ‘Bedankt.’

Hij hing op en keek verbijsterd naar het briefje. Zoé had prachtig werk geleverd. Zonder haar telefoontje zou hij nooit zo vlug hebben ingezien dat Roberto en de mensen die hem hadden proberen te bevrijden onschuldig waren.

‘Leid jij de veroordeelde naar het plein?’ vroeg de doge, die zijn hoofd om de deur stak. ‘Of vraag ik het aan de wachters?’

‘Ik doe het wel,’ zei Federico.

Het was twintig voor negen. De doge wilde het vonnis blijkbaar stipt op tijd voltrekken. Federico begaf zich naar de kerkers en ontgrendelde de cel waar Roberto opnieuw was opgesloten. De wachters hadden hem verschrikkelijk toegetakeld. Zijn been zat vol bloeduitstortingen en zijn neus was opnieuw gebroken. Aan zijn kin hingen bloedkorsten en op zijn gehavende kleren zaten vlekken.

‘Ik ben ervan overtuigd dat je onschuldig bent,’ zei Federico. ‘Ik heb tijd nodig om bewijzen te verzamelen die de terechtstelling kunnen tegenhouden. Alleen is er geen tijd meer. Ik moet je nu voorleiden. Het plein zal vol mensen staan, die op de voltrekking van het vonnis staan te wachten. Ik wil dat je exact doet wat ik van je vraag, luister je?’

Roberto knikte langzaam.

‘Ik wil dat je roept dat je de bergplaats van de schat zult aanwijzen. De doge zal je onder strenge bewaking door de stad laten begeleiden. Je moet

de wandeling zo lang mogelijk rekken. Ik zal ondertussen de dader proberen te vatten.'

Hij hoopte dat Roberto alles begrepen had. Die knikte suffig en liet zich de trap op helpen. Op het plein stonden duizenden mensen. Er was minstens zo veel volk als met de verkiezing van vier dagen geleden. Federico bracht Roberto tot op het schavot dat aan de rand van het plein tussen de herstellende zuilen was opgesteld. Enkele wachters haalden Elio en Ricardo uit de cel. Ze hadden boeien om en moesten toekijken bij de voltrekking van het vonnis.

'Ik zal tonen waar de schat is!' riep Roberto. 'Ik zal tonen waar de schat is!'

Zijn geroep ging verloren in het tumult van de menigte, maar bereikte toch de voorste rijen. Van mond tot mond verspreidde zich het bericht.

'Wat is er gaande?' vroeg de doge.

'Hij is bereid om de bergplaats aan te wijzen,' zei Federico.

'Het is waarschijnlijk een manier om tijd te winnen. Waarom vertelt hij niet gewoon waar de schat zich bevindt?'

'Geen idee.'

De doge herhaalde zijn vraag aan Roberto.

'Ik ben nooit eerder in Venetië geweest. Na mijn ontsnapping was ik in de war en heb ik de schat in een leegstaand pand verborgen. Ik kan erheen lopen, maar ik kan niet uitleggen welke weg ik toen heb afgelegd.'

'Wat denk je?' vroeg de doge, die Federico even apart nam.

'Ik denk dat we het vonnis moeten uitstellen. Anders vinden we de schat misschien nooit terug of wordt hij ontdekt door stadbewoners.'

'Je hebt gisteren bewezen dat ik je kan vertrouwen,' zei de doge. 'Ik heb met hem gesproken voor je tot bewustzijn kwam. Hij vertelde dat hij je de helft van de schat had beloofd. Door de speciale eenheid in te schakelen, heb je bewezen dat je eerlijk en rechtschapen bent. Zodra alles achter de rug is, mag je de veiligheidsraad hervormen. Je mag nieuwe leden aanstellen. Nu wil ik dat je met Roberto de schat gaat ophalen en hem geen moment uit het oog verliest.'

'Kunnen we dat niet aan de wacht overlaten?'

'De verlokking van het goud en de edelstenen zou hen ontrouw kunnen maken. Ik wil dat je meegaat.'

'Ik heb hoofdpijn.'

'Waarom weiger je te doen wat ik je opdraag?'

‘Ik zal gehoorzamen, excellentie,’ zei Federico en hij ging naar Roberto.
‘Het loopt verkeerd. Ik moet je begeleiden.’

‘Waarom zeg je niet gewoon dat je de schuldige wilt vangen?’

‘De doge zal de mensen op het plein nooit naar huis sturen. Dat zou een afgang betekenen. Je leven is minder waard dan zijn eer.’

‘Je hoeft de dader toch niet zelf te pakken. Stuur er wachters op af.’

‘Ik zal zelf wel bepalen er moet gebeuren,’ blafte Federico.

‘Problemen?’ vroeg de doge.

‘Nee, excellentie. U mag laten omroepen dat de uitvoering van het vonnis met een uur wordt uitgesteld.’

De doge bracht de bevolking persoonlijk op de hoogte. Het nieuws dat de veroordeelde bereid was de bergplaats te onthullen wekte algehele sensatie.

‘Als hij de schat inderdaad aanwijst, zal de doodstraf worden omgezet in levenslang,’ besloot de doge.

Ontgoochelde uitroepen weerklonken.

‘In ruil daarvoor bied ik vanavond een onvergetelijk feest aan,’ voegde hij eraan toe.

Waarderende kreten volgden.

‘Op weg,’ zei Federico.

Omringd door de voltallige speciale eenheid stak Roberto op zijn krukken het plein over. Mensen beschimpten hem en spuwden over de wachters heen.

‘Vertel me wat er gisteren is gebeurd,’ zei Federico.

Roberto legde uit hoe ze door de wachters waren overmeesterd bij het verlaten van het ambassadegebouw.

‘En wie is die man, die je heeft willen redden.’

Roberto legde uit dat het zijn vader was en dat die waarschijnlijk door Lena was opgebeld om hem te bevrijden.

‘Luister goed,’ fluisterde Federico. ‘Ik wil dat je de wandeling rekt tot ik een oplossing heb gevonden. Ik kan de wachters van de speciale eenheid niet achter de dader aan sturen zolang ze jou moeten begeleiden. De gewone paleiswacht is niet voldoende opgeleid. Zonder mij zijn ze in staat hem te laten ontsnappen.’

Aangezien de veroordeling was uitgesteld, volgden de mensen de route die de wachters namen. Honderden mannen en vrouwen persten zich achter hen door de smalle straten. Ze schreeuwden en gooiden voorwerpen. De wachters waren verplicht te chargeren en de menigte met lange

wapenstokken in toom te houden. Door de krukken vorderden ze maar moeizaam. Roberto begon uit zijn neus te bloeden. Hij hield halt en haalde een zakdoek vol gedroogde korsten te voorschijn.

‘Hier,’ zei Federico.

Hij reikte zijn eigen zakdoek aan. Roberto stak zijn hand uit, maar zakte in elkaar voor hij de zakdoek kon aannemen. De mensen wrongen zich tussen de wachters om te zien wat er aan de hand was. Vanuit de ramen keken bewoners toe en ze vertelden de omstanders wat ze zagen.

Federico tikte Roberto tegen de wang. Die kwam bij, liet zich overeind helpen en knipoogde. Vijf meter verder zakte hij opnieuw ineens.

‘Ik moet eten en drinken,’ zei hij luid. ‘Zo kan ik niet verder.’

‘We onderbreken de tocht en gaan dit eethuis binnen,’ zei Federico. ‘Bewaak deuren en ramen.’

Roberto hinkte naar een tafeltje.

‘Dag Laura,’ zei hij.

De serveerster sloeg bleek uit.

‘Jullie kennen elkaar, dat is waar,’ zei Federico. ‘Heb je speciaal dit eethuis gekozen om onderuit te gaan?’

Roberto knikte. ‘Ik wilde haar graag nog eens zien.’

‘Ze is mooi,’ gaf Federico toe. ‘Je hebt een goede smaak.’

‘Wat zal het zijn, heren,’ zei de serveerster.

Roberto maakte zijn keuze. De serveerster noteerde alles en verdween in de keuken.

‘Volgens mij loopt ze weg via de dienstuitgang,’ zei Roberto.

‘Die wordt bewaakt. Niemand mag naar binnen of buiten zolang jij hier zit. Ook zij niet. Ze zal je moeten bedienen, of ze nu wil of niet.’

Voor de ramen van het eethuis drong zich een massa hoofden bij elkaar. De mensen plakten met hun neus tegen de vensterruiten en keken naar binnen.

‘Ik heb nog nooit met publiek gegeten,’ zei Roberto.

‘Sluit de gordijnen!’

Een wachter voerde het bevel uit.

‘Eet jij niks?’ vroeg Roberto.

‘Ik heb barstende hoofdpijn van de nekslag. Hopelijk ga ik niet onderuit, anders hang je voor ik ben bijgekomen.’

De serveerster kwam binnen met de bestelling. Ze had ook een witte handdoek bij zich en een plastic zakje met ijsblokjes. Roberto bedankte

haar. Ze keek van hem weg en ging de andere klanten bedienen.

‘Omdat niemand naar buiten mag, moet ze waarschijnlijk harder werken dan normaal,’ grinnikte Federico.

Roberto zei niets. Hij depte het bloed dat uit zijn neus liep en hield de ijsblokjes tegen zijn been. Na een half uur stond hij op en hinkte onder begeleiding van twee wachters naar het toilet. Daarna ging de tocht verder. De mensen liepen niet langer alleen achter, maar ook voor de wachters. Roberto koos zo veel mogelijk nauwe straatjes om de bevolking af te schudden. Af en toe koos hij per ongeluk een doodlopend steegje uit.

‘Volgens mij houdt die kerel ons voor de gek,’ gromde een wachter.

‘Dat was zijn laatste maaltijd,’ zei een andere.

Federico ging vlak bij Roberto lopen.

‘Ik heb een idee,’ fluisterde hij. ‘Ik wil dat je doet alsof je de schat bij de grote meerpaal nummer acht hebt verstopt. Weet je de weg daarheen?’

‘Ik denk het,’ zei Roberto. ‘Die weg heb ik de eerste dag afgelegd op zoek naar een hotel.’

Federico was opgetogen over zijn inval. Ook al merkte hij onmiddellijk zwakke punten op. Als de schurk thuis was, zou hij hen met al die mensen van ver horen aankomen. Hij zou vluchten voor ze er waren. Als hij niet thuis was, zou iedereen denken dat Roberto de schat er wel degelijk had verstopt en zou hij levenslang krijgen.

‘We gaan vanaf hier per boot,’ kondigde Federico aan.

De wachters vorderden enkele gondels en begonnen te roeien. Ze kozen kanaaltjes uit waarlangs geen straat liep, zodat de mensen hen minder goed konden bijhouden.

‘Ik wil dat jullie van kleren wisselen.’

De aangeduide wachter keek raar op, maar protesteerde niet. Zodra Roberto het pak aanhad, gaf Federico bevel dat alle gondels een andere vaarroute moesten nemen.

‘Bij de grote meerpaal zien we elkaar weer.’

‘Waarom?’ vroeg de wachter die zijn kleren had afgestaan.

‘Ik zal eerlijk zijn,’ zei Federico. ‘Deze ochtend kreeg ik bericht van een geheime informant over iemand die bijzonder veel geld bezit zonder het bij elkaar te kunnen hebben gespaard. Ik vermoed dat hij de dief is en niet de man die we hier bij ons hebben.’

‘Waarom hebt u dat niet eerder gezegd?’ vroeg dezelfde wachter.

‘Ik was bang dat de doge niet zou toestaan dat we de dader alsnog zouden proberen te grijpen, zeker niet met duizenden mensen die op de voltrekking van het vonnis staan te wachten. Zolang we Roberto bij ons hebben, kunnen we achter de dader aan. Hij woont bij de grote meerpaal nummer acht. Ik wil dat alle gondels zo dadelijk een andere kant uitvaren om de mensen af te schudden. De gondel met de valse Roberto moet naar het centrum terugkeren en de mensen meelokken. De anderen moeten zich naar de grote meerpaal begeven. Daar komen we samen om een inval te doen.’

De wachters salueerden en wachtten op zijn teken. Bij een kruispunt van kanalen stak Federico zijn hand op. Alle gondels namen een andere route. Het vaartuig waarin de wachter met de kleren van Roberto zat, keerde terug naar het centrum. De mensen die erin geslaagd waren de gondels bij te houden, besloten die te volgen.

‘De list is geslaagd,’ zei Federico. ‘Laten we hopen dat de dader thuis is en dat de schat er nog is, anders kan ik niets meer voor je doen.’

Roberto knikte.

‘Ik heb mijn leven nu al aan je te danken,’ zei hij. ‘Op dit ogenblik zou ik al zijn terechtgesteld.’

TWEEËNTWINTIG

Ineengedoken zat Lena in het steegje bij de grote meerpaal. Haar idee om elk huis tussen nummer zes en veertien binnen te stormen had ze laten varen. De speld die haar jurk had bijeengehouden, was ze kwijt. Met haar armen tegen haar borst gedrukt, snikte ze ingehouden. De uren verstreken zonder dat ze van haar plaats kwam. Moedeloos en verkleumd zag ze de nacht wijken voor het daglicht. Ze wist dat ze zou worden ontdekt en uitgeleverd. Toch zette dat haar niet aan actie te ondernemen. De eerste bewoners ontwaakten. Vanuit het steegje zag ze een gondel voorbijvaren. De bedrijvigheid nam toe. Ze keek op haar horloge. Over een kwartier werd haar vader terechtgesteld. Wat er met opa en Elio ging gebeuren, wist ze niet. Die zouden waarschijnlijk wegens medeplichtigheid worden veroordeeld tot celstraf. En dat allemaal door toedoen van een straatschilder. Het vrouwtje had gezegd dat haar man op het plein had geschilderd als protest tegen het ontslag dat de doge en de bisschop hem hadden gegeven. Ze kon zich indenken dat de dief de schat had gestolen uit frustratie over wat zijn vader was aangedaan.

Ineens kwam Lena overeind. Alle moeheid, sufheid en verdriet waren plots uit haar geweken.

‘Dat is het!’ zei ze tegen zichzelf.

Bij het verlaten van het steegje zag ze de vader van Elio aan de overkant van het haventje. Hij draaide zich van haar weg. Hun vorige ontmoeting stond in haar geheugen gegrift. Als hij haar plan in de war zou sturen, was alle hoop vervlogen.

Ze liep naar taverne De Gouden Kroon en belde aan. Er deed niemand open. Ze belde opnieuw. Een slaperig hoofd verscheen boven uit het raam.

‘Wat moet je?’ vroeg de vrouw onvriendelijk.

‘Ik wil weten wie de schilderijen heeft gemaakt die hier aan de muren hangen.’

‘Maak je me daarvoor wakker?’

Ze deed het raam dicht. Lena keek naar binnen in de onderbelichte taverne. Ze zag de schilderijen hangen. De deur werd opengedaan.

‘Kom binnen,’ zei de vrouw nors. ‘Ik ben nu toch wakker.’

Lena glipte naar binnen en liep naar het schilderij naast de piano.

‘Santuri,’ zei ze hardop.

‘Dat klopt,’ zei de vrouw. ‘Alles wat hier hangt is door hem gemaakt. In zijn tijd was hij een bekende schilder. Hij stierf aan een longontsteking nadat hij in het steegje hierachter werd neergeslagen.’

‘Hebt u een telefoonboek?’ vroeg Lena.

‘Naast de tapkast.’

Lena zocht naar Santuri. ‘Grote Meerpaal nummer acht.’

‘Dat zal de zoon zijn,’ zei de vrouw. ‘Die schildert ook, maar haalt absoluut niet het niveau van zijn vader. Het is een sjacheraar. Hij komt hier af en toe iets drinken en wijst dan naar de schilderijen alsof hij ze persoonlijk heeft gemaakt en ze zijn bezit zijn.’

‘Hebt u een hoofddoek of een pet?’ vroeg Lena.

‘Kindje, je stelt meer vragen dan ik deze nacht dromen heb gehad.’

Van de kapstok nam ze een pet en gooide die naar Lena.

‘Vergeten door een klant. En mag ik nu weten waarom je me wakker belt voor dat soort dingen?’

Vlug rende Lena naar de deur. De vrouw was haar voor en greep haar vast.

‘Ik weet niet wat er in je omgaat, maar ik laat je niet gaan voor ik je een nieuwe speld heb gegeven.’

Ze draaide de deur op slot en ging een speld halen. Lena nam die met ongeduld aan.

‘Je hebt me razend nieuwsgierig gemaakt,’ zei de vrouw. ‘Beloof dat je me zult komen uitleggen wat er allemaal aan de hand is.’

Lena beloofde het. Hoewel ze ervan uitging dat de vrouw alles vandaag nog te weten zou komen via haar klanten of de krant.

‘Nu ik toch wakker ben, kan ik misschien naar die terechtstelling gaan,’ zei de vrouw. ‘Ga jij erheen?’

Lena schudde haar hoofd.

‘Ik zal je niet langer ophouden. Ga nu maar.’

De klokken van de basiliek gaven aan dat het negen uur was. Lena moest zich inhouden om niet te rennen. Ze hoorde het gejoel van een mensenmassa. Vreemd genoeg leek het geluid zich te verplaatsen door de stad. Na een kwartier bereikte ze het haventje. Voor huisnummer acht hield ze halt. Hier woonde de dief. Hoe moest ze hem overmeesteren? De politie

bellen ging niet. Ze drukte haar neus tegen het raam en probeerde naar binnen te gluren, de gordijnen waren goed gesloten. Er kwam licht onderdoor, wat aangaf dat er iemand was. Ze verzamelde al haar moed en klopte aan. Er deed niemand open. Ze klopte opnieuw en drukte op de bel naast de deur. Gerinkel weerklonk. Nog steeds deed er niemand open.

‘Bolder! Boldertje!’ riep ze.

Angstig keek ze rond. Aan de overkant van het haventje keken mensen haar richting uit.

‘Boldertje!’ riep ze opnieuw.

De Bolder zat ineengedoken onder de lamp. Drie dagen had hij geen eten en drinken gehad. Overmeesterd door het licht lag hij krachteloos weg te kwijnen.

Bij het horen van Lena’s stem, moet hij zich iets aangenaams hebben herinnerd, zonder exact te weten wat. Hij ontrolde zich en deed een uitval naar de lamp. Die spatte uiteen en viel op de grond. Vonken sprongen eruit. Het vloerkleed vatte vlam. De Bolder liet zich van de tafel vallen en rolde naar de plek waar hij het geluid van Lena’s stem had gehoord. In een dolle razernij, opgewekt door de pijn die het licht hem had bezorgd, hapte hij stukken uit de muur naast de deur.

Lena week achteruit. In een stofwolk zag ze de Bolder zitten. Het beest uitte een kreet en dook in elkaar.

‘Heb je het licht getrotseerd, mijn lieve Bolder,’ zei ze en ze nam het dier in haar armen. ‘Lieve, lieve Bolder,’ herhaalde ze en ze krabbelde hem achter de oren. Hij hikte ingehouden. Het klonk niet als lachen maar als huilen. Ook Lena hilde. Ze drukte de Bolder stevig tegen zich aan. Geroep aan de andere kant van de haven deed haar opschrikken. Mensen wezen in haar richting. Ze zette de Bolder neer en kroop door het gat. Uit het vloerkleed sloegen hoge vlammen. Ze liep om het vuur heen en opende een grote kist op wieltjes. De schat fonkelde in de vuurgloed. Ze trok de kist naar het gat. Ze wilde erdoorheen kruipen, maar hoorde gekreun. Ze zag dat er iemand op een stoel zat. In een paar passen was ze bij de stoel. Ze herkende het vrouwtje. Ze was vastgebonden en haar mond was dichtgeplakt. Lena trok de tape eraf.

‘Help me,’ zei het vrouwtje.

Lena probeerde de touwen los te maken, maar die waren te strak aangetrokken.

‘In de keuken, een mes.’

Ze snelde naar de keuken en greep een mes van het aanrecht. Het vuur likte aan de poten van de stoel. Buiten weerklonk een kreet. De kist was verdwenen. Ze liet het mes vallen, rende naar het gat en keek erdoorheen. Een man in een rood pak tilde de kist in een gondel. Ze kroop door het gat en stootte haar hoofd. In de gondel stonden acht grote tonnen en de Bolder lag stuiptrekkend in de kuip. De man had een bebloed knipmes vast. Ze herkende de schilder, hoewel hij er anders uitzag in het nette pak. Het was dezelfde persoon die haar bij het bassin had aangesproken op de avond dat de Bolder er gaten in had gebeten.

‘Smeerlap!’ siste ze.

‘Je krijgt bezoek,’ zei de man.

Er kwamen mensen haar richting uit gerend. Ze tastte naar haar hoofd en merkte nu pas dat ze haar pet kwijt was. De Bolder tilde zijn kop op en haalde met zijn laatste krachten uit. De muil sloot zich om de rechtervoet. Gekraak gaf aan dat alle botten ervan werden verbrijzeld. Mirko verloor zijn evenwicht en viel met een kreet achterover in het water. Lena nam een aanloop, zette zich af op de rand van de kade en belandde op de tonnen, naast de kist. Mirko kwam proestend boven en greep zich vast aan de achterkant van de gondel. Met de roeiriem sloeg Lena op zijn handen en hoofd. Hij incasseerde de slagen, kroop over de rand en greep het knipmes dat naast de bezweken Bolder lag.

‘Mirko Santuri, geef je over!’ klonk de stem van Federico. ‘Je bent omsingeld.’

Mirko keek om zich heen. Van alle kanten kwamen gondels met wachters aangevaren.

‘Ik krijg je nog wel,’ siste hij tegen haar. Hij liet zich in het water vallen, zwom naar de kant en hees zich op de oever. Uit het huis klonk een aangehouden kreet. Mirko hinkte naar het gat en verdween in het brandende huis.

‘Ze zit vastgebonden aan de stoel!’ riep Lena.

De mensen op de kade bonkten op de deur, niemand durfde door het gat te kruipen, waar een grijze, verstikkende rook uitkwam. De wachters meerden aan en beukten de deur in. Ze moesten achteruitwijken voor de vlammenzee.

‘We kunnen niets meer voor hen doen,’ zei Federico.

‘Ik had haar moeten losmaken. En de Bolder... hij is dood.’ Lena rilde en sloeg haar handen voor haar gezicht.

‘Rustig, alles is voorbij,’ hoorde ze iemand op vertrouwelijke toon zeggen.

Verbaasd keek ze door haar tranen naar haar vader, die een pak van de speciale eenheid droeg.

‘De schat is terecht, laat het nieuws de ronde doen!’ riep Federico naar de mensen op de kade.

In de verte klonk de sirene van de brandweer.

Federico nam zich voor om straks het uitgebrande huis te inspecteren. Nu was het zijn taak de doge in te lichten over de ware toedracht. Hij hoopte gehoor te vinden. Hij liet enkele wachters plaatsnemen in de gondel van Mirko. De bandiet had de schat waarschijnlijk in de tonnen uit de stad willen smokkelen. Een creatief idee. Ze zouden nooit op de bodem hebben gekeken.

Het nieuws dat de schat terecht was verspreidde zich vlug. Alle gondeliers sloten zich aan bij de wachters. Een lange keten van gondels slingerde door de kanaaltjes richting San Marco.

Zodra ze aanlegden, kwam de doge op hen af.

‘Alle verdachten moeten in de vergaderzaal worden bijeengebracht,’ zei hij.

Federico salueerde. ‘Breng hen weg,’ zei hij tegen de wachters.

Lena en Roberto werden uit de gondel geholpen en naar de vergaderzaal geleid.

‘Wat doen we met dat beest?’ vroeg een wachter.

‘Breng het naar de ziekenboeg,’ beval de doge. ‘De artsen moeten het in leven houden. Zeg dat ik hen uit de dienst ontzet als ze er niet in slagen.’

De wachter salueerde en haastte zich met de Bolder naar de ziekenboeg.

In de vergaderzaal zaten Elio en Ricardo. Ook de vader van Elio was er. Hij sprong op en riep: ‘U hebt haar gevangen, dan krijg ik vijfhonderd dukaten.’

‘Wat moet dat?’ vroeg Federico.

‘Hij kwam me vertellen dat Lena bij de grote meerpaal zat,’ verklaarde de doge. ‘Omdat hij al twee keer gefaald had, durfde hij haar niet zelf te grijpen. Hij wilde een deal sluiten. De helft van de duizend dukaten mocht ik houden als ik de wachters erop afstuurde.’

Federico grinnikte.

‘Wat valt er te lachen!’ riep de vader woest. ‘Weet je hoeveel wijn je met vijfhonderd dukaten kunt kopen?’

‘Nee,’ zei Federico. ‘Hoeveel?’

‘Heel veel!’ riep de vader.

‘Terzake,’ zei de doge. ‘Federico, vertel me alles wat ik moet weten.’

Federico legde uit hoe alles was gegaan en sloeg geen enkel detail over.

‘Zijn er getuigen?’ vroeg de doge.

‘De wachters, de mensen op de kade. Iedereen heeft gezien hoe Mirko met de schat probeerde te ontkomen.’

De doge keek somber. Federico wist wat het probleem was.

‘Excellentie, mag ik een voorstel doen?’

De doge knikte. Federico richtte zich tot iedereen in de zaal.

‘Het is voor zijne excellentie en mij een vervelende situatie om voor alle mensen op het plein te moeten bekennen dat de Raad van Tien de verkeerde heeft veroordeeld. Ik zou willen vragen of jullie bereid zijn mee te gaan in de volgende versie van de feiten.’

Gewichtig keek hij iedereen aan.

‘Ik wil dat jullie verklaren door zijne excellentie te zijn ingehuurd om te doen alsof jullie schuldig waren. Dank zij jullie heeft de dader de indruk gehad vrijuit te kunnen gaan, waardoor we hem hebben kunnen grijpen.’

‘Ik protesteer,’ zei de vader van Elio. ‘Als ik mijn beloning niet krijg, zal ik aan iedereen vertellen hoe de zaken echt in elkaar zitten.’

‘Ook als u hiermee uw zoon van een celstraf kunt redden?’ vroeg Federico. ‘Niet akkoord gaan betekent dat Mirko als jullie handlanger zal worden beschouwd.’

‘Mag ik even?’ vroeg de doge. ‘Ik weet dat het niet aangenaam is de ware versie te moeten verdraaien. Toch denk ik dat iedereen er beter uitkomt. Roberto en zijn dochter bied ik dukaten aan ter waarde van drie diamanten. Elio en Ricardo krijgen er ieder duizend wegens bewezen moed.’

‘En ik?’ vroeg de vader van Elio.

‘Aangezien u meer om drank geeft dan om het welzijn van uw zoon of wie dan ook, stel ik voor u levenslang gratis van drank te voorzien.’

‘Dat is pas een voorstel. Het was een eer voor u te kunnen werken,’ zei de vader.

‘Gaat iedereen akkoord?’ vroeg Federico.

Iedereen knikte.

‘Ik zal een document opstellen waarin jullie verklaren tegen betaling voor ons te hebben gewerkt om zo de dief te kunnen vangen. Ik zal het straks ter ondertekening voorleggen. Laten we nu het volk inlichten.’

Lena, Roberto, Ricardo, Elio en zijn vader namen met zijn allen plaats op het balkon van het paleis.

‘Dames en heren, het wordt tijd om een onthulling te doen. Alle mensen die u hier ziet behoren tot de geheime dienst. Roberto Poppe heeft zich door de Raad van Tien laten berechten en de schuld van de diefstal op zich genomen om zo de echte dader het gevoel te geven dat hij vrijuit ging. Lena en Ricardo Poppe hebben Roberto trachten te bevrijden en zijn opgepakt. Ook dat was doorgestoken kaart. Het was bedoeld om de dief tot roekeloosheid aan te zetten, wat gelukt is. Hij spendeerde eergisteren een bedrag op het tuineiland dat gelijkstaat met een jaarloon voor velen van jullie. Dat heeft hem verraden. Elio en zijn vader hebben de achterbuurt in de gaten gehouden en hebben ons zo aan waardevolle informatie geholpen omtrent de woonplaats van de dief.’

Het was muisstil geworden op het plein. Federico vervolgde onverstoord zijn betoog.

‘De dader is de dief met duizend gezichten. Zijn naam zal ik vanavond vrijgeven. Er kunnen dan ook interviews worden afgenomen van iedereen die hier op het balkon staat. Ik geef graag het woord aan de doge.’

Andrea Dandolo schraapte zijn keel.

‘Nooit in de geschiedenis van Venetië is er zo veel spoorwerk nodig geweest om een dief te vangen. Iedereen die hier naast me staat heeft heldenmoed nodig gehad en echte gevaren moeten trotseren, die niet te compenseren zijn met het loon dat ze krijgen. Ik zou willen vragen of jullie een applaus willen geven dat hun alle ontbering doet vergeten.’

Lena zwaaide naar de applaudisserende massa. Roberto en de anderen volgden haar voorbeeld.

‘Tot slot,’ zei de doge, ‘zou ik willen mededelen dat ik mijn belofte van daarstraks gestand zal doen. Deze avond zal er een feest worden gehouden, dat nooit meer overtroffen zal worden. En morgen krijgt iedereen verlof. Deze vrije dag zal elk jaar gevierd worden als aandenken aan de teruggevonden schat.’

Opnieuw werd er geapplaudisseerd. Ze verlieten het balkon.

‘Ik zou graag met iedereen teruggaan naar de vergaderzaal,’ zei Federico. ‘We moeten al onze verhalen bijeenleggen en een versie verzinnen die een

uniform antwoord op alle vragen oplevert.’

‘Daar is nog tijd genoeg voor,’ zei de doge. ‘Ik wil eerst dat Roberto’s been wordt onderzocht en behandeld. Ook zijn gebroken neus moet worden rechtgezet.’

‘Dank u,’ zei Roberto.

‘Het spreekt voor zich dat jullie vanavond een kamer aangeboden krijgen in het paleis.’

Federico legde zich neer bij het besluit. ‘Laten we hier rond vijf uur bijeenkomen, is dat goed?’

Iedereen knikte.

DRIEËNTWINTIG

‘Waar is Ricardo?’

Iedereen keek elkaar aan.

‘Hij wilde niet langer blijven,’ zei Roberto.

Federico was allerminst opgetogen over het nieuws. Als het aan hem had gelegen, had niemand het paleis verlaten voordat het document was ondertekend. Hij keek kwaad naar de doge.

‘Als Lena en Roberto ondertekenen, dan is dat toch voldoende,’ zei de doge.

‘Ricardo is schrijver,’ reageerde Federico. ‘Hij kan de ware versie van de feiten op papier zetten zonder dat we iets kunnen doen.’

‘Je overdrijft,’ zei de doge.

Federico had het onaangename gevoel dat hij op een dag in de winkel een boek zou aantreffen waarin het relaas zonder verdraaiing zou zijn weergegeven.

‘Laten we overgaan tot het overhandigen van de beloning,’ zei de doge.

Hij gaf Roberto en Lena drie buidels, elk ter waarde van een diamant. Aan Elio overhandigde hij er een met duizend dukaten.

‘De buidel voor Ricardo houden we hier tot hij het document komt ondertekenen.’

‘Hij kent een verhaal dat hem een evenredig bedrag zal opbrengen,’ mopperde Federico. ‘Waar woont hij?’

‘Hij heeft geen vaste verblijfplaats,’ zei Roberto.

Federico geloofde hem niet. Die opa was hem te slim af geweest en hij wist dat hij zich erbij zou moeten neerleggen. Hij deed de formulieren uit en zamelde ze ondertekend in. Hij stak ze in een map en verliet de vergaderruimte. Hij ging naar het huis zonder ramen waarvan hij alleen de sleutel had, verdeelde de formulieren over de verschillende mappen en werkte zo zijn archief bij. Daarna zocht hij de map waarin een verslag zat over de familie Santuri. Hij las dat Rodolfo twintig jaar geleden door de doge ontslagen was en ook geen werk als restaurateur meer had gekregen, omdat hij ervan verdacht werd een zilveren kandelaar te hebben ontvreemd.

Er begon hem iets te dagen van de reden waarom Mirko alleen maar bij rijke, vooraanstaande families had ingebroken. Waarschijnlijk als wraak voor wat de doge en de bisschop Rodolfo hadden aangedaan. Hij las ook dat Elda een relatie met een zakenman had gehad wat Rodolfo aan de drank zou hebben gebracht.

‘Dat is het,’ zei hij tegen zichzelf.

Lena had hem verteld dat Elda vastgebonden op een stoel in het brandende huis had gezeten. Mirko had haar waarschijnlijk willen straffen omdat ze de diamant had verkocht, maar ook in bredere zin – omdat ze Rodolfo ontrouw was geweest. Mirko moest zich sterk met zijn vader hebben geïdentificeerd. Waarom was hij anders op het San Marcoplein gaan schilderen? Alsof hij had zitten wachten tot hij en niet zijn vader in zijn eer zou worden hersteld.

Federico schreef al deze gedachten op en borg het dossier op. Hij verliet het gebouw en liep naar de grote meerpaal. Hij had de speciale eenheid opgedragen de stoffelijke resten van Elda en Mirko te zoeken.

‘En?’ vroeg hij aan de wachter die de leiding had.

‘We hebben maar een van de twee lichamen onder het puin gevonden,’ zei de wachter.

‘Het andere is door de hitte misschien volledig vergaan,’ opperde hij.

‘Onmogelijk,’ zei de wachter. ‘Het huis stortte in toen de brand nog niet in alle hevigheid was losgebarsten. Iedereen die binnen was moet onder het puin liggen en kan onmogelijk totaal verkoold zijn.’

‘Wat wil je daarmee zeggen?’ vroeg Federico.

‘Ik vermoed dat hij zijn moeder in de brand achterliet en langs de achterdeur in het water is gedoken voor het huis instortte.’

Federico dacht koortsachtig na. Als Mirko inderdaad ontsnapt was, dan liep hij nu vrij in Venetië rond. Het feest kon elk ogenblik van start gaan. Het zou onmogelijk zijn hem in de mensenmassa op het plein te vinden. De doge had net zoals vier dagen geleden privé gasten uitgenodigd voor een banket. Als Mirko weer met een gestolen uitnodiging binnendrong, zou hij de doge kunnen doden. Aan de andere kant bezat hij geen cent en was zijn moeder er niet meer om hem van een nieuw kostuum en een degelijke vermomming te voorzien. Toch moest de doge worden gewaarschuwd.

‘Jullie mogen ophouden met het puin te doorzoeken,’ zei hij tegen de speciale eenheid. ‘Waarschijnlijk is Mirko ontsnapt. Bescherm de doge. Zorg dat niemand hem benadert.’

De speciale eenheid rende weg van de grote meerpaal. Federico volgde hen met snelle pas.

De doge stond samen met Roberto op het balkon.

‘Dames en heren, ik verklaar het feest voor geopend,’ riep hij door de luidsprekers.

Overal in de omliggende straten doofden de straatlantaarns. Op de gaanderij en het dak van het paleis gingen schijnwerpers aan. Een combo zette een salsanummer in. Roberto zag beneden lichamen kronkelen op het ritme van de muziek. Hij dacht aan de serveerster. De beleefdheid ten opzichte van de doge noodzaakte hem binnen te blijven tot de privégenodigden waren gearriveerd.

‘Wat vind je van Federico?’ vroeg de doge.

‘Een bekwaam hoofd van de veiligheid, excellentie. Misschien iets te vooringenomen.’

‘Ja, te vooringenomen,’ zei de doge. ‘In het begin voelde ik weinig voor hem. Hij werd door de vorige doge aangesteld, omdat hij die van een aanslag had gered. Er werd iemand veroordeeld, maar achteraf bleek die onschuldig.’

‘Dat was nu ook bijna gebeurd,’ zei Roberto. ‘Ik heb de indruk dat jullie onderlinge strijd me bijna op het schavot had gebracht en niet zozeer Federico als persoon.’

‘Je hebt misschien gelijk,’ zei de doge, die verrast opkeek van zijn directheid. ‘Toch kun je iemand als hij niet de vrije hand geven. Hij zou een staatsgreep kunnen plegen.’

‘Volgens mij zijn jullie uit hetzelfde hout gesneden. Een verkiezing winnen is toch zoiets als een legale staatsgreep?’

‘Je stelt het drastisch voor, maar misschien heb je weer gelijk,’ zei de doge. ‘Een verkiezing win je niet toevallig. Het is als een wild paard berijden. Je probeert richting te geven en het in de hand te houden, maar dat lukt slechts matig. Als ik je zou vertellen hoeveel belangengroepen mij gesteund hebben en nu een wederdienst verlangen, zou je bleek uitslaan. In deze wereld kent alles zijn prijs.’

De deur van de kamer vloog open en wachters van de speciale eenheid snelden naar binnen.

‘Kunt u van het terras komen?’

De doge en Roberto deden wat er gevraagd was.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg de doge.

‘Bevel van Federico. We hebben het paleis omsingeld en wachters in burgerkleding onder het volk verspreid. Ook in de kerkers en bij de Belgische ambassade hebben we bewaking geplaatst.’

‘Waarom?’

‘Mirko is ontsnapt,’ antwoordde Federico, die binnenkwam. ‘Hij is alles kwijt wat hij bezat, alleen zijn haat is onverminderd. Ik verwacht dat hij zal proberen het paleis binnen te dringen. Alle privégenodigden moeten worden gecontroleerd.’

Roberto had het gevoel dat zijn hart oversloeg.

‘Waar zijn Lena en Elio?’ vroeg hij.

De vraag sloeg in als een bom.

‘De kinderen!’ riep Federico uit en hij sloeg zichzelf op het voorhoofd.

Roberto repte zich met zijn krukken naar de kamer die Lena was toegekend. Die was leeg en de drie buidels lagen op bed.

‘Ik zal de kamer laten bewaken,’ zei Federico.

Roberto haastte zich naar de poort. Misschien waren Elio en Lena aan het dansen.

‘Laten we omroepen dat ze zich naar het paleis moeten begeven,’ stelde Federico voor.

Roberto bleef bij de poort. Even later hoorde hij Federico zeggen dat Lena en Elio zo vlug mogelijk naar het paleis moesten komen. Tien minuten later waren ze nog niet gearriveerd.

‘We rukken uit!’ zei Federico.

Een deel van de speciale eenheid werd verzameld, de rest bleef om het paleis te bewaken en de doge te beschermen. Drie mannen in gescheurde, witte jassen kwamen uit de ziekenboeg.

‘Het beest!’ riep een van hen. ‘Het is uitgebroken.’

‘Ook dat nog!’ riep Federico.

Dat de Bolder ervandoor was, verontrustte Roberto nog meer. Alsof het beest had geroken dat Lena en Elio in gevaar waren. Hij wilde niet langer wachten. Met zijn gebroken been ging hij het plein op. Hij moest en zou de kinderen vinden.

‘Wat spijtig dat opa er zo stiekem vandoor is gegaan,’ zei Lena. ‘Ik had hem willen vragen waar hij de Bolder vandaan heeft.’

‘Je hebt een rare opa. Zoals die kon vechten!’

‘Ja, hij maaide de wachters neer alsof het niets was. Hij kon met zijn voet hun hoofd raken.’

‘Ik kon met mijn hoofd bij hun been.’

‘Je hebt hard gebeten.’

‘De wachter loopt nog steeds mank.’

Lena giechelde en legde haar hoofd op het kussen.

‘Kun je het dekzeil niet volledig sluiten?’ vroeg ze.

‘Het is nu al zo donker.’

‘Ben je bang?’

Elio sloot het dekzeil. Lena greep zijn hand en kneep erin. Hij kneep terug. Ze gleed met haar vingers langs zijn arm.

‘Dat kietelt,’ zei hij.

‘Wat ga jij met al die dukaten doen?’ vroeg ze.

‘Een nieuwe gondel kopen. Een grote. En verhuizen. Ik wil niet meer in de achterwijk wonen.’

‘Ik ga een fiets en een nieuwe rugzak kopen. De rest geef ik aan mama.’

Ze ging dicht tegen hem aan liggen. Hij raakte haar buik aan.

‘Sorry,’ zei hij.

‘Dat geeft niet,’ zei ze.

Ze kusten. Het verraste haar dat zijn lippen zo zacht waren.

Boven hun hoofd klonk het geluid van stof die kapot werd gesneden. In het dekzeil verscheen een gat dat groter werd. Iemand liet zich in de gondel zakken.

‘Nu heb ik jullie, snotneuzen.’

Lena rilde bij het herkennen van de stem. Ook Elio verstijfde en kon geen woord uitbrengen.

‘Waar zijn de dukaten, die jullie als beloning hebben ontvangen?’

‘In het paleis,’ antwoordde Lena.

‘Hier,’ zei Elio.

Hij hoefde de buidel niet aan te reiken. Mirko trok hem op de tast naar zich toe.

‘Dat is een te kleine vergoeding voor de schade die jullie me hebben toegebracht. Ik zal jullie moeten straffen.’

Lena dacht koortsachtig na. De gondel lag op de plek waar zij en haar vader de eerste nacht hadden geslapen. In het doodlopende steegje was niemand te bekennen. Roepen zou niet helpen. Mirko zou haar de keel afsnijden voor er hulp kwam opdagen. Ze wist dat zijn voet verbrijzeld was.

Ze dacht erover ertegen te trappen. Maar zijn mes glom in het maanlicht, het was zo dichtbij dat elke onverwachte beweging haar fataal zou kunnen worden.

‘Probeer niet te vluchten,’ zei hij. ‘Anders...’

Hij sneed grote repen van het zeildoek en bond hen ermee aan elkaar vast. Hij knoopte ook een stuk rond hun hoofd en snoerde hen zo de mond.

‘Ik zou jullie met mijn mes in een paar tellen kunnen afmaken,’ zei hij. ‘Maar dat zou een te zachtaardige dood zijn. Ik las ooit dat verdrinken de meest pijnlijke manier van sterven is. De longen zuigen zich vol water. Het moet aanvoelen alsof je ingewanden in brand staan. Het duurt minstens een minuut voor je het bewustzijn verliest. In die minuut wil ik dat jullie aan mij denken.’

Lena plaste in haar broek bij de gedachte dat hij hen overboord zou gooien. Ze hoorde hem op de bodem van de kuip kloppen met een voorwerp dat ze niet kon onderscheiden. Daarna gooide hij de buidel op de kant, kroop uit de gondel, maakte de meertouwen losser en verdween, steunend op twee korte roeiriemen die hij als krukken gebruikte. Elio maakte geluid. Haar achterste werd steeds natter en ze dacht dat hij ook in zijn broek had geplast, tot ze besepte dat Mirko een gat in de gondel had gemaakt en dat die langzaam aan het vollopen was. Nu begreep ze dat hij de meertouwen had gevierd opdat de gondel zou kunnen zinken. Elio maakte weer geluid en schudde met zijn lichaam. Het drong tot haar door dat hij op het gat wilde gaan zitten. Ze duwden hun ruggen tegen elkaar en zetten hun voeten schrap, zodat hun achterwerk van de grond kwam. Op die manier bewogen ze zich voort. Lena voelde dat ze op de opening belandde. Even had ze de illusie gered te zijn. Maar de gondel bleef zakken. Mirko had aan de andere kant van de kuip ook een gat gemaakt. Doordat ze aan elkaar vastzaten, konden ze er maar een tegelijk dichthouden. Als niemand tijdig tot aan het einde van het steegje kwam, zouden ze verdrinken.

VIERENTWINTIG

Mirko sloeg een straat in die parallel met een kanaal liep. De duizend dukaten wogen zwaar. Steunend op de roeiriemen bewoog hij zich voort. Hij vorderde zo traag dat hij bang was de stad niet te hebben verlaten wanneer de lichamen van de kinderen zouden worden ontdekt. Bovendien liep hij het gevaar beroofd te worden. Met de roeiriemen zou hij zich maar matig kunnen verdedigen. Bij elke stap rinkelden de muntstukken in de buidel. Langs de kant lag een onbewaakte gondel. De gondelier was waarschijnlijk aan het feesten. Dat was zijn kans. Hij maakte de meertouwen los, liet zich in het vaartuig zakken en roeide weg. Vooraan klonk gekraak. Hij boog zich voorover. Het gekraak nam toe. Hij zag iets bewegen in het water. Waarschijnlijk een rat. Een harige arm knelde zich rond de voorsteven. Onmiddellijk greep hij naar zijn mes. Het was de steenvreter. Het beest was een gat in de gondel aan het knagen. Voorzichtig bewoog hij zich met zijn gekwetste voet naar de punt. Het beest was verdwenen. Water liep binnen. Hij vloekte en roeide naar de kant. Achteraan klonk nu ook gekraak. Voor hij daar was aangekomen, was het beest weer weg. Het water stroomde zo snel binnen dat hij de gondel nog maar moeizaam kon voortbewegen. Twee meter voor de rand van de kade was het vaartuig zo ver ondergelopen, dat het tot stilstand kwam. Hij zou moeten zwemmen om de oever te bereiken. Bij de gedachte dat het beest in het water op hem wachtte brak het angstzweet hem uit. Hoe had het hem in hemelsnaam kunnen vinden? Zonder de buidel maakte hij meer kans. Toch kon hij het niet laten die mee te nemen. Hij klemde het mes tussen zijn tanden en ging op de punt van de gondel staan. Door zijn gewonde voet kon hij zich niet behoorlijk afzetten en landde scheef in het water. Een pijnscheut trok door zijn lichaam. Hij zag bij het bovenkomen dat de kade nog geen halve meter van hem verwijderd was. In enkele slagen was hij bij de rand, gooide de buidel op de oever en trok zich op. Plots voelde hij dat het beest hem bij zijn beschadigde voet vastgreep. Tanden sneden in zijn vlees. Hij liet de rand los en belandde in het water. Het mes ontglipte hem. Hij haalde diep adem en liet zich onder water zakken. Het beest leek zonder

zuurstof te kunnen, want het bleef hem vasthouden. Op de bodem tastte hij rond. Het mes was nergens te bekennen. Hij had het gevoel dat zijn voet werd vermalen tussen de kaken van het dier. Tevergeefs probeerde hij het van zich af te trekken. Hij moest uit het water zien te komen. Aan de oppervlakte schreeuwde hij om hulp en sloeg zo hard hij kon. Hij moest het beest flink geraakt hebben, want het liet hem los. Vlug zwom hij naar de kant. Voor hij zich kon optrekken voelde hij een harige arm om zijn hals. Hij draaide zijn hoofd en keek recht in de opengesperde muil van de Bolder.

Roberto verplaatste zich met zijn krukken onder de gaanderij. Daar stonden minder mensen. Hij liep achter het podium met muzikanten door en kwam bij de kar met wijntonnen. Een gespierde kerel demonstreerde zijn kracht door een van de tonnen op te tillen. Ondanks het deftige pak zou Roberto hem uit duizenden herkend hebben.

‘Mag ik iets vragen?’

De kerel keek Roberto met een glimlach aan. ‘Ik wist niet dat je een geheim agent was. Je hebt me een fortuin opgebracht.’

‘Wil je me helpen?’

‘Waarmee?’

‘Mijn dochter, Lena, is in gevaar. Met deze krukken kan ik me niet vlug genoeg verplaatsen.’

‘Ik begrijp het,’ zei de kerel en hij tilde Roberto op zijn schouders. ‘Zeg maar waarheen.’

‘Rechtdoor,’ zei Roberto.

De kerel zette er een fikse looppas in. Hij maaide met zijn armen iedereen die in de weg stond opzij. Roberto had de indruk dat hij op een wild paard zat. Het schokken deed pijn aan zijn met gips omtrokken been, maar hij zei er niets over. Hij had een goed overzicht over de mensenmassa en spiedde rond.

‘Die man daar!’

De kerel stormde in de aangewezen richting en greep de man vast.

‘Wat moet dat?’ riep de vader van Elio.

‘Elio is in gevaar. Weet je waar hij aangemeerd ligt?’

‘Hij is komen zeggen dat hij vanavond niet thuis zou slapen en is daarna met je dochter die straat ingelopen.’

Roberto hoefde de kerel geen instructies te geven. Hij draafde de aangewezen straat in. Ze kwamen uit op een pleintje met een fontein.

Roberto herkende het stukgebeten bassin.

‘Dat steegje!’

Het was een ingeving. Zonder de aanwijzing van Elio’s vader zou hij nooit naar deze plek zijn gekomen. Aan het einde van het steegje lag de kleine gondel. De kerel zette Roberto neer en rukte het stukgemaakte dekzeil weg. In de ondergelopen kuip zaten Lena en Elio tot aan hun hals in het water. Hij wilde in de gondel springen, maar Roberto hield hem tegen.

‘Als je dat doet, zal de gondel zinken. Je kunt niet tegelijkertijd zwemmen en de kinderen bovenhouden.’

‘Hoe moet het dan?’

‘Ik heb een idee, maar je pak is te mooi om het uit te voeren. Bovendien vrees ik dat het kanaal te diep is. En ik weet niet of je sterk genoeg bent.’

De kerel begreep waar hij op aanstuurde, trok zijn vest uit en liet zich met schoenen en al in het water zakken. Hij ademde diep in en verdween onder water. De gondel werd naar boven geduwd. Roberto trok de meertouwen aan. De gondel werd hoger getild. Hij trok de touwen strakker. De kerel kwam boven om te ademen. De gondel werd door de meertouwen in de lucht gehouden. Hij stond tot aan de rand vol water. Roberto stapte in de kuip en begon de kinderen los te maken. Plots brak de gondel doormidden.

De kerel hielp eerst Roberto uit het water. Daarna haalde hij Lena en Elio boven. Hij stak hen met gestrekte armen boven zich uit. Het kanaal was net te diep. Zijn hoofd was onder water en hij moest de kinderen laten zakken om adem te halen. Daarna viste hij hen opnieuw op. Roberto was niet krachtig genoeg om hen over te nemen en op de kade te tillen.

Keer op keer hield de kerel de kinderen boven zijn hoofd en keer op keer liet hij ze weer in het water zakken. Roberto probeerde de knopen los te maken waarmee ze aan elkaar vastzaten. Het ging moeizaam. Door het water waren de stukken stof strak komen te zitten. Achter hen klonken voetstappen.

‘We zagen je boven de massa uitsteken en zijn je gevolgd,’ zei Federico. ‘Bij het bassin zijn we verkeerd gelopen.’

De wachters grepen Lena en Elio vast op het ogenblik dat de kerel hen nogmaals boven zijn hoofd tilde en ze trokken hen op de kade. De kerel klom op de kant en hielp met losmaken. Met zijn tanden beet hij de stof stuk en scheurde die met zijn handen verder uiteen.

‘Je hebt mijn dochter en Elio gered,’ zei Roberto.

‘Een kleine moeite,’ zei de kerel.

‘Bedankt,’ zeiden Elio en Lena tegelijkertijd. Telkens wanneer de kerel hen uit het water had getild, hadden ze door hun neus ademgehaald. Het was vooral de schrik die hun benen slap maakte. De wachters moesten hen ondersteunen.

‘Ik red me wel,’ zei Roberto tegen de struise kerel.

‘Niets ervan,’ zei die. ‘Ik ben gewend je te dragen.’

Hij bukte zich, tilde Roberto op en zette hem op zijn schouders. Toen ze bij het bassin kwamen weerklonk verderop een kreet.

‘De Bolder!’ gilte Lena.

‘Mirko!’ riep Federico uit.

Met zijn allen liepen ze in de richting van waaruit het geluid was gekomen.

‘Daar blinkt iets,’ zei Federico.

Elio rende naar de plek en tilde de gestolen buidel op.

‘En daar drijft iets,’ riep Lena.

‘Ik ben toch al nat,’ zei de kerel.

Hij zette Roberto op de grond en dook in het water. Met enkele forse slagen bereikte hij wat ze had aangewezen.

‘Een dode rat!’ riep hij. ‘Een grote.’

Hij wilde er met zijn hand een tik tegen geven, maar het beest verdween onder water. Verderop kwam het opnieuw bovendrijven. Lena liep de kade af tot ze op gelijke hoogte kwam.

‘Het is de Bolder!’ riep ze. ‘Je moet hem bij zijn nekvel grijpen.’

‘En hoe doe ik dat? Hij drijft als een dode vis met zijn buik naar boven.’

De kerel leek het antwoord op zijn eigen vraag te weten, haalde diep adem en verdween onder water. Hij kwam vlak naast de Bolder boven en greep het dier vlug vast. Dit keer spartelde de Bolder niet tegen.

Lena veronderstelde dat hij haar stem had herkend of misschien aan zijn verwonding was bezweken. Ze nam de Bolder van de kerel over en aaide hem over de kop en achter de oren. Hij reageerde niet. Ze legde haar oor tegen het lijf. Het hart klopte heel langzaam. Of dat het normale tempo was wist ze niet. In ieder geval leefde hij nog.

Met zijn allen gingen ze richting paleis.

‘Ik zal droge kleren laten brengen,’ zei Federico tegen de kerel.

‘Bovendien wil ik u graag spreken. Een man als u zou in de wacht respect kunnen afdwingen.’

‘Ik werk al in de haven. Ik ben gelukkig.’

‘En als ik u het dubbele bied.’

‘Geld zal ik nooit tekortkomen. Ik werk voor mijn plezier.’

Toen ze in het paleis aankwamen, wilde de doge weten wat er gebeurd was. Federico vertelde hoe Mirko de kinderen had willen ombrengen en over de manier waarop ze gered waren.

‘Moeten we die schurk niet laten zoeken?’ vroeg de doge.

Op dat ogenblik begon de Bolder te braken. Rood slijm gutste uit zijn bek.

‘Ik denk dat het beest iets verkeerd heeft gegeten,’ zei Federico.

Iedereen keek ontsteld van de Bolder naar Federico en weer terug.

‘Bedoel je...’ vroeg de doge.

‘Dat bedoel ik,’ zei Federico.

Elio en Lena beantwoordden in de hal de vragen van de pers. Ze hielden zich aan de voorgeschreven versie van Federico. Ook de sterke kerel werd uitvoerig geïnterviewd. Hij had een nieuw pak aan en liet zijn spieren erin opbollen terwijl hij voordeed hoe hij de gondel had opgetild en de kinderen boven zijn hoofd had gehouden. Federico luisterde bij alle gesprekken mee en corrigeerde hun versprekingen zo onopvallend mogelijk.

‘Waar is mijn vader?’ vroeg Lena aan Elio.

‘Hij is naar het plein gegaan om bediend te worden.’

‘Bediend?’

‘Hij is verliefd op een serveerster,’ zei Elio grinnikend. ‘Wil je dat ik jou ook bedien?’

‘Dat heb je al vijf dagen gedaan, nu is het mijn beurt.’

Ze trok hem mee naar de kamer die haar was toegewezen. De wachter die voor de deur had postgevat om de buidels te bewaken liet hen met een glimlach passeren.

‘Zou hij vermoeden dat we elkaar gaan kussen?’ vroeg Elio.

‘Maakt het uit?’

Uit de hoek van de kamer klonk gekerm. De Bolder lag onder een zacht brandende lamp in een wiegje.

‘Ik denk dat hij ook gekust wil worden,’ zei Elio.

‘Hij moet wachten.’

Ze sloeg haar armen om Elio heen en kuste hem lang en innig.

‘En?’

‘Wat?’

‘Kus ik goed?’

‘Ik ben al vergeten hoe het was. Kun je me nog eens kussen?’

Ze kuste hem opnieuw. Op dat ogenblik klonk er buiten een luide knal.
Hoog in de lucht spatte er vuurwerk uiteen.

VIJFENTWINTIG

Lena werd wakker doordat Elio aan haar tenen trok.

‘Opstaan, het is elf uur.’

Ze kwam versuft overeind. Zo diep had ze zelden geslapen. Ze rekte zich uit. Op een karretje stonden cornflakes, brood, beleg, melk, sinaasappelsap en een mandje met fruit.

‘Zijn ze net komen brengen,’ zei hij. ‘Ik ga me kandidaat stellen om doge te worden. Dan krijg ik elke ochtend zo’n ontbijt.’

‘Zou dat niet gaan vervelen?’ vroeg ze.

Vanuit het wiegje klonk een burpend geluid.

‘De Bolder heeft de hele nacht boeren en scheten gelaten,’ zei Elio. ‘Heb je dat niet gehoord?’

Ze schudde haar hoofd.

‘En jij snurkt,’ zei hij.

‘Ik?’

‘Grapje.’

‘Als je niet oppast, roep ik een wachter en laat je uit mijn kamer zetten.’

‘Dan vertel ik de wachter dat je absoluut niet kunt kussen.’

‘Ik zal je eens kussen op een manier die je nog lang zal bijblijven,’ zei ze.

Ze nam haar hoofdkussen en sloeg ermee. Hij rende door de kamer en lachte. Plots draaide hij zich om en pakte het kussen af. Lena gilde en snelde de deur uit.

‘Help! Help!’ riep ze.

Ze botste tegen de doge.

‘Kindje, waarom gil je?’

Ze keek naar de diplomaten die hem vergezelden.

‘Neem me niet kwalijk.’ Vlug ging ze de kamer in. Dat de doge haar niet bij haar naam had genoemd, gaf de indruk dat hij nieuwe zaken aan zijn hoofd had en dat het leven in het paleis zijn gewone gang had hernomen.

‘Het wordt tijd dat ik met mijn vader naar huis ga,’ zei ze. ‘Mijn moeder zal ongerust zijn.’

‘Ik zal je missen.’

Ze keek hem aan en wendde vervolgens haar blik af. In stilte ontbeten ze.

‘Ga je mee een nieuwe gondel kopen?’

‘Eerst aan papa vragen.’

Ze ging naar de kamer van haar vader en klopte aan. Een vrouw met loshangende haren deed open.

‘Ja?’ vroeg ze.

Het was de serveerster. Zonder haar schort had Lena haar bijna niet herkend. Geschokt deed ze een stap achteruit.

‘Ik, papa, gondel,’ zei ze verward.

‘Lena?’ klonk het vanbinnen.

Haar vader kwam in zijn onderbroek met de krukken naar de deur.

‘Mag Lena mee een nieuwe gondel gaan uitkiezen?’ vroeg Elio.

‘Prima,’ zei haar vader. ‘Wil je ons straks als eerste klanten naar de auto brengen?’

‘Graag,’ zei Elio.

Lena zweeg op weg naar het gondelatelier. Als ze haar moeder over de reis zou vertellen, zou ze dit stuk eruit laten. Dat haar vader een vrouwenversierder was, had ze onmiddellijk gemerkt, maar dat hij de nacht zou doorbrengen met iemand die hij zes dagen kende en dan nog slechts van een paar vluchtige gesprekken, maakte haar boos. Haar moeder ontmoette nooit andere mannen. Of ze liet het in elk geval niet merken.

‘Eerst wij en nu ook je vader,’ zei Elio.

Ze keek hem fronsend aan.

‘Er is een verschil tussen wat mijn vader heeft gedaan...’

‘En wat?’

‘Niets,’ zei ze nors.

In een werkplaats lagen zestien gondels naast elkaar. Hoewel ze zwart van kleur waren en allemaal elf meter lang, waren er merkbare verschillen in de afwerking. Bij sommige boten was het hout op de voorplecht versierd met gravures. Ook de achterkant was bij elk vaartuig anders. De eenvoudige modellen waren vlak, de duurdere hadden gekrulde, ijzeren snuiten.

‘Ik hou van sierlijke rondingen,’ zei Elio.

Ze stootte hem met de elleboog en trok haar schouders naar achteren. ‘Fijn dat te horen.’

Hij bloosde. ‘Welke vind jij mooi?’

‘Die lange met koperen handvatten heeft iets lugubers, alsof het een doods-kist is. Als je er paarse kussens bij koopt en je gezicht wit schminkt,

kun je meedoen in een film.'

'Die brede lijkt me praktisch. Je kunt er een cabine opzetten tegen de regen.'

'Net een uitgeholde boomstam.'

'Vind je?'

'Nee.'

Ze had zin om Elio te pesten. Bij elke gondel gaf ze negatieve opmerkingen, zodat hij in de war raakte. Ze amuseerde zich door achteraf haar eigen woorden tegen te spreken. Bij de laatste gondel klonk achter hen de stem van Elio's vader.

'Papa, wat doe jij hier?'

'Ik kom een gondel kopen,' zei hij.

'Met welk geld?'

Elio klemde de buidel tegen zich aan.

'Geen paniek,' zei hij. 'De doge wilde me levenslang gratis drank geven. Ik heb hem gevraagd elke maand een evenredig bedrag op een rekening te storten. Ik wil er een gondel van afbetalen.'

Elio wilde zijn vader in de armen vallen, maar die weerde hem af.

'Ik beloof niet dat ik van de wijn zal afblijven,' zei hij. 'Maar ik wil het proberen.'

Nu liet hij pas toe dat Elio hem omhelsde.

'Ik ga een huis kopen,' zei Elio.

'Te lang heb ik op je kosten geleefd. Ik blijf in de achterwijk.'

'Je kunt bij me inwonen en huur betalen.'

'Later misschien. Als ik mezelf beter in de hand heb. Het kan zijn dat ik mijn voornemen morgen weer ongedaan maak, wispelturig als ik ben.'

Lena hield zich afzijdig. Ze had slechte herinneringen aan Elio's vader. Hij wendde zich tot haar.

'Ik durf mij haast niet te excuseren,' zei hij. 'Drank en hebzucht hadden me verblind.'

Lena knikte. Ze kon hem niet vergeven.

'Welke gondel ga jij kiezen?' vroeg Elio.

'Die met de koperen versiersels.'

Ze bespraken de betaling met de chef van het atelier. Elio overhandigde het bedrag omgezet in gouden dukaten. Zijn vader regelde een maandelijkse aflossing.

'Laten we de aankoop vieren.'

Elio keek zijn vader boos aan.

‘Ik bedoel natuurlijk met cola. Of met sinaasappelsap.’

Hij sprak de woorden cola en sinaasappelsap uit alsof hij ze nooit eerder in de mond had genomen. Ook zijn blik verried dat hij het drinken ervan weinig feestelijk vond.

‘Tot vanavond,’ zei Elio.

‘Moet je weg?’

‘Ik ga Lena en haar vader wegbrengen.’

‘Oké, tot vanavond. Ik heb al inkopen gedaan en opgeruimd.’

Zodra ze alleen waren, greep ze Elio bij de arm.

‘Hoe kan hij het huis hebben opgeruimd in die paar uur? Om dat krot leeg te mesten heb je een week nodig. Je moet opletten dat hij niet van je dukaten profiteert. Je hebt ze voor jezelf nodig.’

‘Ik zal zelf wel bepalen wat ik ermee doe,’ zei Elio.

Kwaad keerde ze zich van hem af.

‘Ik moet naar iemand toe,’ zei ze.

‘Wil je dat ik meega?’

‘Nee.’

Met forse stappen beende ze weg. De Gouden Kroon was nog gesloten. Ze belde aan. Het hoofd van de vrouw verscheen weer slaperig uit het raam.

‘O, Lena,’ zei ze. ‘Je gaat me toch niet elke dag wakker maken?’

Even later ging de deur open.

‘Ik had beloofd om langs te komen en—’

‘Je opa heeft alles al verteld.’

‘Is hij hier geweest?’

‘Hij is hier gisteren komen eten en heeft het hele verhaal verteld. Hij is enkele uren geleden vertrokken. Ik ben in bed gebleven.’

De vrouw was fors gebouwd, maar had fijne gelaatstrekken. Ze was van middelbare leeftijd. Binnenkort zou ze waarschijnlijk op het lijstje komen waar opa eventueel te bereiken was.

‘Nou, dan ga ik maar weer. Mijn vader wacht op me.’

Lena begaf zich richting paleis. Waarom was opa ervandoor gegaan zonder afscheid te nemen? Ze had hem willen bedanken voor alle edelstenen en reisverslagen die hij de afgelopen jaren had gestuurd. Dank zij hem had ze gedacht dat haar vader een avonturier was en zijn afwezigheid aannemelijk gevonden. Opa had er ook voor gezorgd dat deze reis had plaatsgevonden. Het was zijn idee geweest de Bolder in een doos te

verzenden. Zonder dit geschenk zou haar vader nooit in de auto zijn gesprongen en zich naar haar toe hebben gehaast.

‘Waar bleef je?’ vroeg haar vader toen ze de kamer betrad. Hij zat op haar bed te wachten.

‘De bazin van De Gouden Kroon heeft me herhaaldelijk geholpen. Ik had beloofd meer uitleg te komen geven.’

‘Hoe ziet ze eruit?’

‘Ze heeft al een minnaar.’

Lena nam de Bolder uit het wiegje en stopte hem in een doos. Het beest was suffig en weigerde elke steen die hem werd voorgezet.

‘O, ze heeft al een minnaar,’ reageerde haar vader vertraagd. Toch vroeg hij niet verder. ‘Laten we gaan.’

Ze begaven zich naar de kade, waar Elio hen stond op te wachten.

‘Wat een prachtige gondel,’ prees haar vader.

Elio keek trots en hielp hen bij het instappen. Zijn gestreepte T-shirt met lange mouwen, zijn vest en broek – alles was nieuw, zelfs zijn schoenen.

‘Ik ben een nieuwe outfit gaan kopen voor je wakker was,’ zei hij tegen Lena.

Ze reageerde niet. Halverwege de vaart herinnerde ze zich dat ze geen afscheid van Federico had genomen.

‘Heb je Federico nog gezien?’ vroeg ze.

‘Die was de veiligheidsraad aan het omvormen. Ik heb hem de hand geschud,’ antwoordde haar vader. ‘Ook die gespierde kerel liep er rond. Ik denk dat hij toch gekozen heeft bij de wacht te werken.’

‘Hoe heette hij eigenlijk?’

‘Ik heb zijn naam nooit gevraagd.’

Toen Elio aanmeerde, gaf Lena hem een hand.

‘Tot ziens,’ zei ze.

‘Ja, tot ziens,’ zei hij.

‘Wat is er met jullie?’ vroeg haar vader.

Zonder te antwoorden draaide Lena zich om en liep over het drukke plein in de richting van de parkeergarage. Haar vader haalde haar in en stelde verder geen vragen.

‘Cadeautje van Federico,’ zei de parkeerwachter.

Hij gaf hun een betaalkaart waarmee alle kosten gedekt waren.

‘Jij moet rijden,’ zei haar vader en hij ging in de passagiersstoel zitten.

‘Ik ben zo terug,’ zei Lena.

Ze rende de parkeergarage uit en liep tot aan de meerplaats. Elio zat op een bank. Misschien had hij gehoopt dat ze zou terugkomen. Ze omhelsde en kustte hem. Daarna rende ze zonder omkijken terug naar de parkeergarage.

‘Leer me hoe het moet,’ zei ze.

Haar vader legde uit hoe de koppeling werkte en wat het principe van de versnellingen was.

‘Problemen?’ vroeg de parkeerwachter.

‘Kunt u de auto naar buiten rijden?’

De man keek naar het gebroken been en toen naar Lena. ‘Ik begrijp het al.’ Hij nam plaats achter het stuur en reed tot aan de uitgang. Hij stak de betaalkaart in een kastje en de slagboom ging omhoog.

‘Kijk uit voor de politie en maak geen brokken,’ zei de man.

Lena ging achter het stuur zitten en schakelde naar de eerste versnelling. De auto huppelde vooruit en de motor sloeg af.

‘Je moet de koppeling minder vlug loslaten en meer gas geven,’ zei haar vader.

Ze startte en probeerde het opnieuw. Ze schakelde van de eerste naar de tweede versnelling en draaide de hoek om.

‘Opgepast!’ riep haar vader.

Ze ontweek een politieagent en gaf gas. De auto schoot vooruit. Verderop remde ze voor een toeristenbus. De banden slipten. Haar vader vloog bijna met zijn hoofd tegen de voorruit. De Bolder piepte angstig.

‘Voorzichtig, je moet alles voorzichtig doen,’ zei haar vader terwijl hij zijn veiligheidsgordel vastmaakte.

Lena zat met trillende armen achter het stuur. ‘Ik durf niet.’

‘Je moet,’ zei haar vader.

Met bonzend hart zette ze de auto weer in de versnelling. Zodra ze op de snelweg waren, ging het beter. Ze hoefde minder te schakelen en gewoon sturen lukte aardig.

‘Wat is dat?’ vroeg ze.

‘Het lampje van de benzinemeter. Tijd om te tanken.’

Lena stopte bij het eerste tankstation dat ze tegenkwamen. Terwijl haar vader tankte, ging zij het winkeltje binnen. Ze herinnerde zich dat ze ziek was geweest na de heenrit, maar kon de verleiding niet weerstaan. Ze kocht cola, chips, nootjes, wafels en chocolade.

‘Zullen we weer om het langst boeren?’ vroeg ze.

Allebei klikten ze een blikje open en dronken van de cola. Haar vader won met een totale duur van zes seconden. Na enkele uren rijden werd Lena slaperig. Haar vader opende de ramen en zette de radio aan. De muziek friste haar op. Ze overdacht alle avonturen die ze hadden meegemaakt en kreeg het gevoel dat ze in een week meer dan een jaar ouder was geworden.

‘Ik zal voor jou een spaarrekening openen en er een zak dukaten op laten zetten,’ zei haar vader. ‘Pas wanneer je achttien bent, kun je het geld eraf halen. De rente wordt elke maand op een aparte rekening gestort, zodat je die wel kunt gebruiken. De tweede zak zullen we aan je moeder schenken. Ze zal geld nodig hebben om het huis op te bouwen als de Bolder nog eens uitbreekt. De derde houd ik voor mezelf. Ik wil een eigen woning kopen en een eigen restaurant openen.’

Lena genoot ervan dat haar vader meer voor zichzelf wilde opkomen. Ook over de spaarregeling was ze tevreden. Als ze elke maand rente ontving, kon ze een nieuwe fiets en andere dingen kopen. Op haar achttiende zou ze wel zien wat ze met al dat geld zou doen.

‘Is de Bolder nog steeds ziek?’ vroeg ze.

Haar vader opende de doos op de achterbank en keek erin. ‘Hij heeft de stenen niet aangeraakt.’

‘Ik hoop dat hij niet doodgaat. Hij ligt de laatste dagen zo in elkaar gekruld te bibberen.’

‘Je vertelde dat hij een lamp heeft stukgebeten. Misschien heeft het licht zijn ogen beschadigd. Of heeft hij er erge koppijn aan overgehouden. We weten niet hoe het beest zich voelt.’

Lena besloot goed voor de Bolder te zorgen. Als ze hem van haar moeder tenminste mocht houden.

‘Ik ben benieuwd wat voor ontvangst we zullen krijgen,’ zei ze.

‘Hopelijk hoef ik niet opnieuw eten te koken en de afwas te doen.’

‘Of beton te gieten en muren te metselen,’ vulde ze aan. ‘Het lijkt zo lang geleden, vind je niet?’

‘Houd je aandacht bij de weg, dan open ik een zak chips.’

Ze gaf gas en raasde een vrachtwagen voorbij.

‘Kun je niet wat langzamer rijden?’

‘Hij kan alleen maar snel,’ zei ze met een knipoog.

‘Kijk voor je!’

ZESENTWINTIG

‘Je bent geflitst,’ zei haar vader.

‘Het is de bliksem,’ zei Lena.

Het was duidelijk dat ze in België waren. Het regende zo hard, dat het zicht beperkt was tot minder dan honderd meter. Overal op het wegdek lagen grote plassen. Vrachtwagens deden het water hoog opstuiven.

‘Wat een rotweer. Ik zal blij zijn als ik in Rome ben.’

Lena nam de afrit en stopte bij een verkeerslicht verderop. Ze verlangde ernaar in haar eigen bed te kunnen slapen. Ze hoopte dat haar moeder niets meer aan de kamer had veranderd. De overschilderde prenten hadden een wrang gevoel nagelaten.

‘Je moet nog een ijsbeer op de muur tekenen,’ zei ze.

‘Was ik totaal vergeten.’

Even later bracht ze de auto voor het huis tot stilstand. De voordeur ging met een ruk open en haar moeder bewoog zich op krukken naar hen toe.

‘Lena!’ gilte ze.

Lena stapte uit en omhelsde haar.

‘Wat deed je achter het stuur? En wat heb je met je haar gedaan?’ Ze bukte zich en zag het gips rond haar vaders been. ‘En wat is jou overkomen?’

Lena was blij dat het nieuws over de roof van de schat niet tot in België was doorgedrongen. Met de Bolder en de buidels gingen ze het huis binnen.

‘Hebben jullie dat beest weer meegebracht? Zet het maar in de hal, maar laat het licht aan. En wat rinkelt er in die buidels?’

In de woonkamer goot Lena de gouden dukaten op de vloer. Haar moeder sloeg verbijsterd haar handen voor haar mond.

‘Voor ieder een zak,’ zei haar vader.

Lena vertelde het hele verhaal. Naarmate de avonturen in spanning toenamen werd haar moeder bleker.

‘Ongelooflijk!’ ‘Verschrikkelijk!’ ‘Gruwelijk!’ ‘Adembenemend!’ ‘Verbijsterend!’ ‘Jullie hadden dood kunnen zijn!’

Lena beseftte nu dat het inderdaad geen haar had gescheeld of ze zou haar moeder nooit meer hebben gezien.

‘Mag ik blijven logeren tot mijn been hersteld is?’ vroeg haar vader.

‘Drie weken? Dat wordt je record,’ zei ze sarcastisch.

Lena vroeg zich af hoe het met Elio was. Zou hij aan haar denken? Ze was van plan hem te schrijven en hem uit te nodigen om op bezoek te komen.

‘Waar denk je aan?’ vroeg haar moeder.

‘Aan Elio,’ zei haar vader. ‘Ze...’

Er weerklonk getik op de vensterruit. Lena liet opa en oma binnen.

‘Ze zouden je moeten opsluiten!’ riep oma haar vader toe. ‘Carmen, heb je de politie al gebeld?’

‘Dat is niet nodig, we—’

‘Dan doe ik het!’

Ze nam de hoorn van de haak, maar de vinger waarmee ze het nummer wilde intoetsen bleef in de lucht hangen bij het zien van de dukaten.

‘Waar komen die vandaan?’

Lena vertelde het verhaal opnieuw. Ook deze keer liet ze de serveerster en Elio eruit. Haar vader vulde niets aan, waarschijnlijk was hij geïntimideerd door de uitroepen van oma.

‘Onbezonnen!’ ‘Onvergeeflijk!’ ‘Wat een dwaling!’ ‘Onverantwoord!’ ‘Je laat hem hier toch niet logeren?’

‘Wat kan ik anders doen?’ vroeg haar moeder. ‘Zijn been is gebroken.’

‘Hij heeft voldoende geld voor een hotel.’

‘Niets ervan,’ zei haar moeder. ‘Ik heb nooit veel gelegenheid gehad om met hem te praten. En dat goud moet naar de bank. Ik wil het niet in huis. Laten we dat eerst doen.’

Ze stond op en trok haar jas aan.

‘Mag ik weer rijden?’ vroeg Lena.

Op dat ogenblik werd er gebeld. Voor de deur stond een deftige dame van in de vijftig. Ze droeg gouden oorbellen en had geblondeerd opgestoken haar.

‘Is Roberto hier?’ vroeg ze.

Lena zag haar vader ineenskrimpen.

‘Daar zit je!’ riep ze uit.

‘Oma Fortini?’ vroeg Lena.

‘Dag kindje,’ zei haar oma koel. ‘Ik heb de halve aardbol afgereisd om jullie te vinden. Van Rome naar Venetië, van Venetië naar hier.’

‘Ben je met de auto?’ vroeg haar vader.

‘Met het vliegtuig. Ik heb me met een taxi hiernaar toe laten brengen. Mijn hele familie heb ik moeten inschakelen om de terechtstelling tegen te houden. Zonder al die telefoontjes en al dat smeergeld zou de doge jullie nooit hebben laten gaan.’

Lena had niets gemerkt van de acties van haar oma. Ze vroeg zich af of de doge bereid was geweest mee te gaan in het idee van Federico, omdat hij zich door haar onder druk gezet voelde. Als dat zo was, had hij hier in ieder geval niets van laten blijken. Misschien zat het avontuur ingewikkelder in elkaar dan ze vermoedde.

‘Ik heb geld moeten lenen,’ zei oma Fortini. ‘We zullen die dukaten nodig hebben.’

‘Wilt u blijven eten?’ vroeg haar moeder.

Oma Fortini keek met opgehaalde neus de woonkamer rond. ‘Laten we naar een restaurant gaan.’

Lena kreeg de indruk dat ze neerkeek op de eenvoudige inrichting.

‘En vanavond vertrekken we,’ zei ze tegen Roberto.

‘Ik blijf tot het gips eraf mag, dan kom ik met de auto.’

Niets ervan,’ zei ze. ‘Ik rijd deze nacht met jou naar Rome. Morgen moet je werken.’

Lena verwachtte dat haar vader zou protesteren, maar hij zei niets. Ook haar moeder leek zich erbij neer te leggen.

In het restaurant had Lena het gevoel alleen aan tafel te zitten. Oma Fortini sprak uitsluitend met haar vader, en haar moeder hoofdzakelijk met oma en opa. Vreemd dat ze een week geleden nog in de veronderstelling had verkeerd dat haar vader een avonturier was die reisboeken schreef. Dat ze de waarheid zo lang niet had gezien deed haar vermoeden dat ze het niet gewild had.

‘Ik ga een spreekbeurt geven over de Bolder,’ zei ze bij het dessert.

Niemand vroeg iets. Lena zag in gedachte het schoolgebouw instorten, nadat ze de Bolder er ’s nachts had losgelaten.

‘Heeft iemand het licht in de hal aangelaaten?’ vroeg haar moeder.

De vraag wekte opschudding. Er werd vlug afgerekend. Toen ze bij het donkere huis aankwamen, snelde haar moeder naar binnen en klikte het licht aan. De doos was leeg, maar nergens waren hap-sporen te zien.

‘Doorzoek het huis!’

Lena ging de trap op. Haar kamerdeur stond open. Ze klikte het licht aan. De Bolder lag ineengekruld op bed te ronken. De edelstenen op de kast waren verdwenen. Alleen van het lichtgevend kristal was de Bolder afgebleven.

‘Ik heb hem gevonden!’ riep Lena. ‘Hij is genezen.’

‘Dat beest wordt onze dood,’ zei haar moeder.

Haar vader en oma Fortini stonden in de deur bij de hal.

‘Het was een genoegen jullie nog eens te hebben gezien,’ zei oma Fortini met een gemaakte glimlach. Ze gaf iedereen beleefd een hand.

‘Ik wacht bij de auto,’ zei ze.

‘Je moet je verzetten,’ zei Lena. ‘Ze wil je dukaten inpikken omdat ze zodom is geweest zich door de doge te laten afpersen. Je moet je eigen restaurant openen en...’

‘Ik zal zelf wel bepalen wat ik doe,’ zei haar vader.

Kwaad keek ze een andere kant op. Hij boog zich voorover en fluisterde iets in haar oor. Ze glimlachte.

‘Let goed op de Bolder,’ zei hij. ‘Maak een hok met ingebouwde lampen en met een reservebatterij voor het geval dat de stroom uitvalt.’

‘We hebben je advies niet nodig,’ zei haar moeder.

Haar vader gaf haar en haar moeder een vluchtige kus. Oma en opa gaf hij een hand. Buiten ronkte de motor van de sportwagen. Oma Fortini kon blijkbaar niet wachten om te vertrekken.

‘Wat een hooghartige vrouw, die Fortini,’ zei oma. ‘Vind je niet?’

‘Mja,’ zei opa.

Met gierende banden trok de sportwagen op. Lena zwaaide. Het was buiten te donker om te zien of haar vader terugzwaaide. Ze hoopte dat hij zijn belofte zou nakomen en haar volgend jaar weer zou komen oppikken. Welke reisbestemming ze zou kiezen, wist ze nog niet.